

BIDRAG
TILL
SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

s) ALLMÄNNA ARBETEN. 10.

STYRELSENS
FÖR
ALLMÄNNA VÄG- OCH VATTENBYGGNADER

UNDERDÅNIGA BERÄTTELSE

FÖR ÅRET

1881.

INLEDNING

TILL

Bidrag till Sveriges officiella statistik. S, Allmänna arbeten. – Stockholm : P.A. Norstedt & söner, 1873-1911.

Täckningsår: 1872-1910 = 1-39.

Den underdåniga berättelsen angående allmänna arbetens anläggning och underhåll avgavs av Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader för åren 1872-1883 samt av Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen för åren 1884-1910.

Efterföljare:

Allmänna väg- och vattenbyggnader / av Kungl. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen. – Stockholm : Ivar Hæggström, 1913-1940. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: År 1911-1939.

BIDRAG
TILL
SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

s) ALLMÄNNA ARBETEN. 10.

STYRELSENS
FÖR
ALLMÄNNA VÄG- OCH VATTENBYGGNADER

UNDERDÅNIGA BERÄTTELSE

FÖR ÅRET

1881.

STOCKHOLM, 1882.
KONGL. BOKTRYCKERIET.
P. A. NORSTEDT & SÖNER.

Innehållsförteckning.

	Sid.
Underdånig berättelse.	
Statsbidrag beviljade för år 1881 till:	
A. Väganläggningar och vägförbättringar	4.
B. Hamn- och brobyggnader samt vattenkommunikationer	5.
C. Sjösänkning och andra vattenaftappningsföretag	6.
D. Jernvägsbyggnader	9.
E. Diverse arbeten	9.
Koncessionerade jernvägar år 1881	11.
För trafik öppnade jernvägar år 1881	12.
Jernvägar, för hvilka intyg för lagfart under år 1881 meddelats	12.
Redogörelse för de under Styrelsens för Allmänna Väg- och Vattenbyggnader direkta förvaltning under år 1881 ställda medel	13.
A. Inspektioner å vägarbeten	15.
Godkände vägarbeten	22.
B. I. Inspektioner å hamnarbeten	23.
II. D:o å brobyggnader	34.
Godkände hamn- och brobyggnader	35.
III. Inspektioner å kanaler och farleder	35.
IV. D:o å dockbyggnader och upphalningsbäddar ..	40.
C. Inspektioner å vattenaftappningsarbeten	40.
Godkände vattenaftappningsarbeten	49.
D. Inspektioner å jernvägar	50.

Bilagor.

I. Omlagda, förbättrade eller nyanlagda vägar, som från och med 1841 till och med 1881 åtnjutit statsunderstöd ..	63.
II. Beräknad medelkostnad för en meter omlagd eller nyanlagd väg under senast förflytna fem åren	64.
III. Vattenaftappningar, som från och med 1841 till och med 1881 åtnjutit statsunderstöd	65.
IV. Beräknad medelkostnad för en hektar förbättrad eller nyvunnen jord under senast förflytna fem åren	66.
V. Förteckning å de statsunderstöd, som åren 1841—1881 anvisats såsom dels anslag dels lån till under Styrelsens för Allmänna Väg- och Vattenbyggnader kontroll stående arbeten	68.
VI. Enskilda jernvägar, som till 1881 års utgång erhållit tillstånd att öppnas för allmän trafik	72.
VII. Koncessionerade enskilda lokomotivbanor, dels under byggnad, dels ännu icke påbörjade vid 1881 års slut	76.
VIII. Jernvägar, som i följd af nyare jernvägsanläggningar upphört	77.
IX. Förteckning å enskilda lokomotivbanor, för hvilka, anlagda å egen mark, ej begärts koncession	77.
X. Öfversigt af koncessionerade och okoncessionerade jernbanor med hänsyn till spårvidd, längd och rullande materiel, samt de koncessionerade banorna tilldelade statsunderstöd	78.
XI. Öfversigt af Sveriges jernvägar vid 1881 års utgång ...	79.
XII. Kanaler och farleder med slussar	80.
XIII. D:o d:o utan d:o	82.

Table des matières.

	Page.
Rapport au Roi.	
Subventions accordées en 1881 par l'Etat pour:	
A. Constructions et améliorations de routes	4.
B. Constructions de ports et de ponts et communications par eau	5.
C. Abaissemens de niveau et autres travaux de dessèchement ..	6.
D. Constructions de chemins de fer privés	9.
E. Travaux divers	9.
Chemins de fer, concédés en 1881	11.
Chemins de fer privés ouverts au trafic en 1881	12.
Chemins de fer dont les propriétaires sur requête en 1881 ont obtenu des certificats nécessaires pour les faire ensuite enregistrer ..	12.
Compte-rendu des deniers placés en 1881 sous la disposition directe de l'Administration des ponts et chaussées	13.
A. Inspections de travaux de route	15.
Travaux de route approuvés après inspection	22.
B. I. Inspections de constructions de ports	23.
II. Inspections de constructions de ponts	34.
Constructions de ports et de ponts approuvées après inspection	35.
III. Inspections de canaux et de voies navigables	35.
IV. Inspections de constructions de bassins de radoub et de cales sèches	40.
C. Inspections de travaux de dessèchement	40.
Travaux de dessèchement approuvés après inspection	49.
D. Inspections de voies ferrées	50.

Annexes.

I. Rectifications, améliorations et constructions de routes avec des subventions de l'Etat depuis 1841 jusqu'en 1881 inclusivement	63.
II. Coût moyen par mètre des routes construites ou réparées pendant les cinq dernières années	64.
III. Dessèchemens de toute nature exécutés avec des subventions de l'Etat depuis 1841 jusqu'en 1881 inclusivement ..	65.
IV. Coût moyen par hectare des terrains améliorés ou exondés pendant les cinq dernières années	66.
V. Récapitulation des totaux des allocations ainsi que des subventions de l'Etat sous forme de prêts accordés dans la période de 1841—1881 pour les travaux soumis au contrôle de l'Administration des ponts et chaussées ..	68.
VI. Lignes privées ouvertes au trafic après autorisation jusqu'en 1881 inclusivement	72.
VII. Lignes privées concédées, pour locomotives, tant en construction que non commencées à la fin de l'année 1881	76.
VIII. Lignes supprimées par suite de la construction de lignes plus récentes	77.
IX. Liste des lignes privées pour locomotive pour lesquelles il n'a pas été demandé de concession par le fait qu'elles ont été établies sur le terrain des propriétaires	77.
X. Relevé général des lignes ferrées concédées ou non par rapport à la largeur de voie, à la longueur et au matériel roulant et; pour ce qui concerne les lignes concédées, par rapport aux subventions de l'Etat	78.
XI. Aperçu général des lignes ferrées de la Suède à la fin de l'année 1881	79.
XII. Canaux et voies navigables avec écluses	80.
XIII. Id. id. id. sans écluses	82.

STORMÄGTIGSTE, ALLERNÄDIGSTE KONUNG!

Enligt erhållen nådig föreskrift får Styrelsen för Allmänna Väg- och Vattenbyggnader härmed afgifva

UNDERDÅNIG BERÄTTELSE

om de allmänna arbeten, som varit föremål för Styrelsens verksamhet under år 1881.

Enligt Eders Kongl. Maj:ts nådiga bref af den 30 April 1880 hade den samma år församlade Riksdagen ställt följande belopp till Eders Kongl. Maj:ts nådiga förfogande för år 1881, nämligen för:

A. Väganläggningar och vägförbättringar.

1:o) För *anläggning af nya samt omläggning eller förbättring af backiga eller eljest mindre goda vägar* ett anslagsbelopp af 200,000 kronor;

hvilken summa Eders Kongl. Maj:t enligt nådiga breffven den 20 Februari, den 25 Juni och den 29 Oktober 1880 täckts i nåder — med förklarande att de af Riksdagen bestämda vilkor och föreskrifter skola iakttagas — fördela till utförande af nedan antecknade väganläggningar och vägförbättringar, nämligen i:

	Väglängd i		Beräknad kostnad.	Statsbidrag.		
	km.	mil.		—		
	(Longueur de route construite ou améliorée.)		(Somme prévue au devis.)	(Allocation de l'état.)		
			Kr.	öre.	Kr.	öre.
Norrbottnens län.						
Fullbordande af väganläggningen från Tärändö by förbi Korpilombolo by till häradsvägen mellan Pajala och Haparanda, medelst utförande af den del utaf detta vägbyggnadsarbete, som sträcker sig från rågången mellan Pajala och Korpilombolo socknar till Tärändö by.....	22,57	2,11	26,150	—	17,000	—
Utförande af den del utaf väganläggningen från Elfsby kyrkby till Finäset, med biväg från Muskus till Visstråk, hvilken sträcker sig mellan Elfbyn och Korstråk.....	10,70	1,00	16,700	—	11,100	—
Vesternorrlands län.						
Utförande af den återstående delen af väganläggningen mellan Nordanå by i Viksjö socken och Pjåls färjeställe, nämligen inom Ljustorps och Hälsjö socknar.....	10,80	1,01	25,948	—	17,290	—
Gefleborgs län.						
Anläggning af dels ny, dels utvidgad väg mellan landsvägen nära Ramsjö kyrka och Ramsjö station å norra stambanan.....	2,89	0,27	8,950	—	6,000	—
Kopparbergs län.						
Utförande af omläggningar å den del utaf vägen från Falun förbi Bjursås till Boda kapell, som ligger mellan Storsveden och Andersbokärn.....	6,32	0,59	18,887	42	12,500	—
Stockholms län.						
Förbättring af vägen mellan Skurubro och Gustafsberg samt omläggning af	53,28	4,98	96,635	42	63,890	—
Transport						

	Väglängd i		Beräknad kostnad.	Statsbidrag.		
	km.	mil.		—		
	(Longueur de route construite ou améliorée.)		(Somme prévue au devis.)	(Allocation de l'état.)		
			Kr.	öre.	Kr.	öre.
Transport	53,28	4,98	96,635	42	63,890	—
Haghulta backen å vägsträckan mellan Gustafsberg och Vermdö kyrka	5,57	0,52	24,765	—	16,100	—
Vestmanlands län.						
Anläggning af väg från Berga by i Mökllinta socken öfver Nüsselbo skog till gränsen mot Vester Fernbo socken.....	1,89	0,18	5,000	—	2,500	—
Omläggning å den från Vesterås norrut öfver Ås-åsen i Romfartuna socken ledande landsväg.....	1,07	0,10	2,000	—	1,300	—
Örebro län.						
Utförande af den del utaf väganläggningen från Grythyttedens gästgivarväg och kyrkby till vägen mellan Hjulsjö och Jeraboås, som sträcker sig från gränsen emellan Grythyttedens och Hjulsjö socknar till Gränbäcken inom Hjulsjö socken	4,50	0,42	15,750	—	10,500	—
Vermlands län.						
Omläggning af den del utaf vägen mellan Skillingmarks kyrka och riksgränsen mot Norge, som är belägen mellan Klefvened och nämnda kyrka	5,34	0,50	23,400	—	15,600	—
Östergötlands län.						
Omläggning af den från Bonnorp genom Vånga och Kullersta socknar gående vägen till Borg och Löth.....	7,26	0,68	19,422	—	12,900	—
Elfsborgs län.						
Omläggning af vägen mellan Attorp och Dalstorps kyrka jemte bivägen från Attorp till Vegby.....	7,98	0,75	17,954	—	12,000	—
Göteborgs och Bohus län.						
Utförande af den del af väganläggning från Strömstad genom Skee socken till norska gränsen vid Tysslingemoen, som sträcker sig från sistnämnda ställe till en å kartan med q utmärkt punkt, belägen midt för gården Häfve.....	6,40	0,60	27,544	35	18,360	—
Utförande af den del af vägomläggningen emellan Sunds färjeställe i Högås socken och hemmanet Högstorp, som sträcker sig från Kålsby till torpet Møljerud.....	2,15	0,20	9,633	—	6,400	—
Jönköpings län.						
Omläggning af vägen mellan Säfsjö station och Komstads by.....	1,52	0,14	4,705	—	1,500	—
Kronobergs län.						
Omläggning af Stamålaliden på vägen mellan Heda by och Nöbbeleds gästgivarväg samt Skrufiderna å vägen mellan Nygård och Skeda gästgivarväg i Nottebäcks socken.....	2,51	0,23	11,802	—	7,400	—
Omläggning å häradsvägen mellan Bockaboda gästgivarväg och Lintorps station af backarne vid Löns-hult.....	2,20	0,21	7,500	—	5,000	—
Transport	101,67	9,51	266,110	77	173,450	—

	Väglängd i		Beräknad kostnad.		Statsbidrag.	
	km.	mil.	(Somme prévue au devis.)		(Allocation de l'état.)	
	(Longueur de route construite ou améliorée.)		Kr.	öre.	Kr.	öre.
Transport	101,67	9,51	266,110	77	173,450	—
Blekinge län.						
Omläggning af de så kallade Sissebäcksliderna å vägen mellan Sölvesborg och Skånska gränsen	1,52	0,14	14,300	—	9,500	—
Malmöhus län.						
Omläggning af de så kallade Vallåkra backarne på gränsen mellan Luggude och Rönnebergs härad ...	0,80	0,08	28,000	—	17,050	—
Summa	103,99	9,73	308,410	77	200,000	—
Genom nådigt bref af den 2 September 1881 har Eders Kongl. Maj:t emellertid medgifvit ändring i den gillade planen för vägomläggningarne på Vermdön i Stockholms län, hvarigenom kostnaden, statsanslaget och väglängden erhållit reduktion med	0,21	0,02	2,065	—	1,376	67
då summan bliver	103,78	9,71	306,345	77	198,623	33
men har Eders Kongl. Maj:t genom sist omnämnde nådiga bref tilldelat omläggning af backarne vid Kulan och Prestgården, belägna likaledes på Vermdön, den härigenom uppkomna behållningen	0,64	0,06	2,200	—	1,376	67
Summa Summarum	104,42	9,77	308,545	77	200,000	—

Summan af dessa anslag utgör 66 procent af det beräknade totala kostnadsbeloppet.

Enligt ofvanstående tabell hafva de under året till *nyanläggning* fastställda vägar en längd af 59,75 km. (5,59 mil), som i anläggningskostnad beräknats erfordra 126,042,35 kr. och som hugnats med statsbidrag till ett belopp af 82,750 kr. De till *omläggning* afsedda vägarne längd utgör 44,67 km. (4,18 mil) och de därför beräknade kostnaderna 182,503,42 kr. af hvilken summa 117,250 kr. utgått såsom statsbidrag. Längdmetern af anläggningarne kostar alltså 2,11 kr. och för omläggningarne 4,08 kr. och de resp. statsbidragen per meter utgör 1,38 kr. och 2,62 kr.

2:o) Till *väganläggning mellan Lycksele och Stensele kyrkor i Vesterbottens län* beviljade 1876 års Riksdag ett anslag af 95,000 kr. under vilkor, att Eders Kongl. Maj:t skulle ega jemka anslagsbeloppet i den mån dagsverken och öfriga arbetskostnader kunde under tiden nedgå; varande af detta anslag anvisadt för år 1877 15,000 kr., för år 1878 25,000

kr., för år 1879 likaledes 25,000 kr., för år 1880 10,000 kr., och bestämdes det för år 1881 utgående anslagsbeloppet äfvenledes till 10,000 kr., eller tillsammans 85,000 kr.

(Det för år 1882 anvisade beloppet utgör — enär Styrelsen, på grund af Riksdagens ofvan omförmälda stadgande angående jemkning i anslagsbeloppet, funnit skäl nedsätta den för arbetet beräknade kostnadssumman från 140,200 kr. till 136,100 kr., då statsbidraget i följd deraf minskats från 95,000 kr. till 92,160 kr. — 7,160 kr., eller återstoden af hela det beviljade anslaget.)

Väglängden är 101,3 km. (9,47 mil).

3:o) Till *väganläggning från Sorsele kyrka till Strycksele by jemte sidoväg från Lycksele öfver Ulriksdal, Carlsgård och Husbondliden till Ruskträsk i Vesterbottens län* beviljade 1877 års Riksdag ett anslag af 343,780 kr. samt anvisade deraf till utgående under år 1878 24,093 kr. 86 öre, hvarefter följande Riksdagar anvisat för år 1879 60,000 kr., för år 1880 25,000 kr. samt för 1881 ett belopp af 35,000 kr., eller tillsammans 144,093 kr. 86 öre.

(För år 1882 är till detta företag ytterligare anvisadt ett belopp af 80,000 kr.)

Kostnaden för hela detta arbete är beräknad till 515,680 kr., deraf hufvudvägen erfordrar ett belopp af 429,680 kr. och sidovägen 86,000 kr.; resp. väglängder utgöra 188,9 km. (17,67 mil) och 35,0 km. (3,27 mil), uti hvilka uppgifna väglängder rättelse kommer att ske.

Det dessa båda senare vägföretag tilldelade statsbidragsbelopp utgör omkring 67 procent af de beräknade kostnadssummorna.

B. Hamn- och brobyggnader samt vattenkommunikationer.

4:o) För *understödjande af mindre hamn- och brobyggnader samt upprensning af åar och farleder* ett anslagsbelopp af 20,000 kr., som enligt nådiga brefven den 25 Juni 1880, den 6 Maj, den 1 Juli och den 19 Augusti 1881 fördelats till nedanstående företag, nämligen:

	Beräknad kostnad.		Beviljad statsbidrag.	
	(Somme prévue au devis.)		(Allocation de l'état.)	
	Kr.	öre.	Kr.	öre.
Förlängning af lastbryggan vid Burgsviks hamn på Gotland			1,250	—
Till denna lastbryggas förlängning behagade Eders Kongl. Maj:t den 21 April 1876 anvisa ett statsbidrag af 8,000 kr.; men, enär det först uppgjorda kostnadsförslaget befunnits alltför otillförlitligt, så att den för arbetet beräknade summan ej var tillräcklig att fullborda detsamma, har Eders Kongl. Maj:t af 1881 års tillgångar meddelat ofvanstående ytterligare anslag.				
Upprensning af Stråkvattnet i Ströms vattendal i Jemtlands län	10,000	—	5,000	—
Fördjupning af hamnen vid Kyrkbacken å ön Hven	12,000	—	6,000	—
Till uppförande af en vägbrytare vid sist omnämnde hamn behagade Eders Kongl. Maj:t den 28 April 1876 meddela ett anslag utan återbetalningsskyldighet af 9,000 kr. såsom bidrag till betäckande af den till 18,000 kr. beräknade kostnaden; och har detta arbete under 1878, såsom utfördt enligt fastställd plan, af Styrelsen godkänt.				
Förstärkningsarbeten för Sagå brobyggnad vid Östaubro på gränsen mellan Vestmanlands och Upsala län	9,172	40	7,750	—
Summa			20,000	

5:o) Till understöd för byggandet af smärre båthamnar, afsedda för fiskarens behof vid de större fiskelägena i riket en anslagsfond till belopp af 30,000 kr., hvilken summa Eders Kongl. Maj:t, tillsammans med ett å 1880 års anslag till dylika ändamål disponerat belopp af 2,170 kr. genom nådigt bref af den 23 Juli sistsagde år fördelat till följande arbetsföretag, nämligen:

	Beräknad kostnad.		Beviljad statsbidrag.	
	(Somme prévue au devis.)		(Allocation de l'état.)	
	Kr.	öre.	Kr.	öre.
Iståndsättande af båthamnen vid Skillinge fiskeläge i Hofby församling af Kristianstads län	16,500	—	11,000	—
Af anslaget utgick 2,170 kr. af 1880 års medel och återstoden, eller 8,830 kr., af 1881 års anslag.				
Anläggning af båthamn vid Ålabodarne fiskeläge i Glumslöfs församling af Malmöhus län	26,000	—	15,670	—
Anläggning af båthamn vid Djupdy fiskeläge i Nars socken af Gotlands län	8,350	—	5,500	—
Summa	50,850	—	32,170	—

utgörande alltså det anvisade statsbidragsbeloppet 63 procent af den för arbetena sammanlagdt erforderliga kostnaden.

C. Sjösänkningar och andra vattenaftappningsföretag.

6:o) Till understödande af sådane myrutedikningar och vattenaftappningar, som företrädesvis afsåge att minska frostländigheten, ett belopp af 80,000 kr., att utgå såsom anslag utan återbetalningsskyldighet; och har Eders Kongl. Maj:t genom nådigt bref af den 28 Januari 1881 bestämt, att ofvansagde 80,000 kr. skulle fördelas till nedanstående företag, nämligen:

	Vattenbefriad areal		Beräknad kostnad.	Beviljad statsbidrag.		
	i hektar.	i qv.-ref.		(Allocation de l'état.)		
	Étendue du sol asséché		(Somme prévue au devis)			
	en hectares.	en qv.-ref.)	Kr.	öre.	Kr.	öre.
Norrbottnens län.						
Aftappning af sjön Valkeajärv, tillhörande Korpilombolo by i Korpilombolo socken	61,35	696,00	2,400	—	800	—
Hela den till detta företag beräknade kostnaden är 4,800 kr., och har till detsamma utgått från odlingsfonden ett belopp af 1,200 kr. Summan af den torrlagda arealen är 89,03 hektar (1,010 qv.ref.).						
Afdikning af myrtrakten Tervajänkä i Neder-Torneå socken	359,39	4,077,00	11,100	—	3,700	—
Sänkning af Tällträsket i Piteå socken	104,83	1,189,20	8,100	—	2,700	—
Vesterbottnens län.						
Afdikning af frostförande myrtrakter, tillhörande Hörneå by och Hörneå aktiebolag i Umeå socken	436,95	4,956,90	33,500	—	10,000	—
Afdikning af frostförande mark, tillhörande Hörneå by i Umeå socken	60,74	689,00	8,911	—	2,700	—
Afdikning af frostförande myrar, tillhörande Bjenbergs by i Umeå socken	401,29	4,552,40	6,000	—	2,000	—
Afdikning af frostförande myrar, tillhörande Skifsjö by i Degerfors socken	101,13	1,147,30	5,125	—	1,700	—
Afdikning af frostförande myrar, tillhörande Löfö by i Degerfors socken	78,93	895,40	2,100	—	700	—
Afdikning af frostförande myrar, tillhörande Nyåkerstjerna och Sunnansjö byar i Degerfors socken	39,66	449,80	1,588	—	500	—
Afdikning af frostförande myrtrakter, tillhörande Renbergsvattnets by i Burträsk socken	256,89	2,914,20	15,261	51	3,500	—
Afdikning af frostförande myrtrakter, tillhörande Gammelbyn samt hemmanen Bergviken och Bränubergsliden i Burträsk socken	697,46	7,912,20	34,800	—	8,500	—
Afdikning af frostförande myrtrakter, tillhörande Öfverklintens by i Bygdeå socken	959,23	10,881,80	27,000	—	9,000	—
Transport	3,557,85	40,361,20	155,885	51	45,800	—

	Vattenbefriad areal		Beräknad kostnad.		Beviljad statsbidrag.	
	i hektar. i qv.-ref.		—		—	
	(Étendue du sol asséché)		(Somme prévue au devis.)		(Allocation de l'état.)	
	en hectares.	en qv.-ref.)	Kr.	öre.	Kr.	öre.
Transport	3,557,85	40,361,20	155,885	51	45,800	—
Vesternorrlands län.						
Afdikning af Långmyren och Nordviksängsmyren, tillhörande Bodums och Farby byar i Grundsunda socken	46,28	525,00	3,045	—	1,000	—
Afdikning af Stormyren, tillhörande Mattarbodums by i Björna socken	36,05	409,00	3,000	—	1,000	—
Sänkning af Ödens och Bergoms sjöar i Nätra socken	25,30	287,00	2,450	50	800	—
Afdikning af Långmyren, tillhörande Allsta och Klingsta byar i Tuna socken	36,05	409,00	4,000	—	1,300	—
Afdikning af frostförande mark, tillhörande Tjädernässets by i Tåsjö socken	24,68	280,00	1,500	—	500	—
Jemtlands län.						
Afdikning af myren Elgflon i Hammerdals socken	246,82	2,800,00	13,800	—	4,600	—
Stockholms län.						
Afdikning af Långmyrekärren inom Östuna, Knifsta och Laggasocknar	197,46	2,240,00	23,538	68	6,000	—
Jönköpings län.						
Afdikning af Rödjenäs mader i Höreda, Melby och Björkö socknar	326,16	3,700,00	24,000	—	8,000	—
Hela den beräknade kostnaden är 75,053,77 kr.; och har till arbetet, som afser att inalles torrlägga 966,64 hektar (10,965,70 qv.r.), äfven ett lånebidrag af 22,200 kr. meddelats.						
Skaraborgs län.						
Afdikning af den del af Mönarps mossar, som är belägen inom Grolanda och Kinneveds socknar	824,38	9,352,00	24,000	—	8,000	—
Gotlands län:						
Afdikning af Stånga och Visne myrar inom Stånga, Linde, Fardhems, Hemse, Ronc och Burgs socknar	164,84	1,870,00	9,000	—	3,000	—
Ett lånebidrag af 13,000 kr. har af odlingsfonden utgått till detta företag, som i sin helhet beräknats kosta 38,640 kr. och som afser att torrlägga en areal af 707,81 hektar (8,029,48 qv.ref) mark.						
Summa	5,485,87	62,233,20	264,219	69	80,000	—
Enär likväl intressenterne uti 2:ne af de ofvan omnämnda afdikningarne, nämligen: a) af frostförande mark, tillhörande Tjädernässets by i Tåsjö socken, och b) af afdikning af Stormyren, tillhörande Mattarbodums by i Björna socken, båda i Vesternorrlands län, afsegt						
Transport	5,485,87	62,233,20	264,219	69	80,000	—

	Vattenbefriad areal		Beräknad kostnad.		Beviljad statsbidrag.	
	i hektar. i qv.-ref.		—		—	
	(Étendue du sol asséché)		(Somme prévue au devis.)		(Allocation de l'état.)	
	en hectares.	en qv.-ref.)	Kr.	öre.	Kr.	öre.
Transport	5,485,87	62,233,20	264,219	69	80,000	—
sig de beviljade statsbidragen, minskas förestående summor med	60,78	689,00	4,500	—	1,500	—
då slutsumman blir	5,425,14	61,544,20	259,719	69	78,500	—
men har Eders Kongl. Maj:t genom nådigt bref af den 12 Augusti 1881 utaf den härigenom uppkomna behållningen å anslagsfonden anvisat till afdikning vid hemmauet Skogsjö i Hotagens socken af Jemtlands län	19,13	217,00	1,724	40	500	—
samt genom nådiga brefvet den 12 Juni 1882 bestämt, att till Riksdagens disposition skall reserveras återstoden af tillgångarne, eller	—	—	—	—	1,000	—
Summa Summarum	5,444,27	61,761,20	261,444	69	80,000	—

Den beräknade kostnaden för torrlagd mark uppgår till 44 kr. 65 öre för hektar eller 3 kr. 93 öre för kvadratref. Såsom statsbidrag har erhållits 14 kr. 50 öre per hektar eller 1 kr. 27 öre per kvadratref. De såsom anslag beviljade bidragen utgöra för alla arbetena tillsammans 32,6 procent af den beräknade totala kostnadssumman.

7:o) Till befrämjande, medelst lån, af *utdikningar och aftappningar af sankta trakter och sjöar till beredande af odlingsföretag* ett belopp af 100,000 kr.

Af 1880 års lånefond — likaledes å 100,000 kr. — till företag af likartad beskaffenhet återstod odisponerad en summa af 2,800 kr., och hemstälde Styrelsen — då till Styrelsens kännedom kommit, att nedan upptagna afdikning af Rödjenäs mader i Jönköpings län redan under år 1880 påbörjats, hvadan således Riksdagens stadgande, att »de arbetsföretag, för hvilkas utförande statsbidrag beviljats, böra vara påbörjade senast under loppet af året näst efter det, hvarunder medlen blifvit af Riksdagen anvisade», blifvit till alla delar fullgjordt — uti sitt underdåniga förslag till fördelning af 1881 års lånefond, att sist omnämnda belopp af 2,800 kr. äfven måtte komma till användning, hvilken Styrelsens underdåniga framställning Eders Kongl. Maj:t genom nådiga brefvet den 28 Januari 1881 biföll, så att hela beloppet, som

genom sist sagde nådiga bref fördelades, utgjorde 102,800 kronor.

De med statsbidrag hugnade arbetena äro:

	Vattenbefriad areal		Beräknad kostnad.		Beviljad statsbidrag.	
	i hektar. i qv.-ref.		—		—	
	(Étendue du sol asséché)		(Somme prévue au devis.)		(Allocation de l'état.)	
	en hectares.	en qv.-ref.)	Kr.	öre.	Kr.	öre.
Norrbottnens län.						
Sänkning af Mulkerträsket i Elfsby kapellförsamling	33,69	382,20	1,000	—	500	—
Aftappning af sjön Valkeajärvi i Korpilombolo socken *)	27,68	314,00	2,400	—	1,200	—
Aftappning af Långsjön, tillhörande hemmanet Långås i Pitteå socken	22,08	250,50	2,128	—	1,000	—
Gefleborgs län.						
Sänkning af Öfre sjön och Damsjön i Torsäkers socken	3,08	398,00	5,760	—	2,800	—
Vestmanlands län.						
Torrläggning af vattenskadad mark, hörande till Bjurvala m. fl. byar i Östervåla socken	150,32	1,705,26	13,781	75	6,800	—
Örebro län.						
Ytterligare sänkning af Mosjön inom Kumla m. fl. socknar ... Till detta arbete behagade Eders Kongl. Maj:t den 3 Mars 1855 bevilja statsbidrag till belopp af 25,000 Rdr B:o, hvaraf 20,000 Rdr B:o = 30,000 kr. utgick såsom lånebidrag och 5,000 Rdr B:o eller 7,500 kr. såsom anslag utan återbetalningsskyldighet. Den då fastställda planen upptog torrläggning af 4,375 tunnland eller 24,500 qv.-ref = 2,160 hektar.	2,347,30	26,628,00	125,588	—	30,000	—
Jönköpings län.						
Afdikning af Rödjenäs mader i Höreda m. fl. socknar *)	640,48	7,265,70	51,053	77	22,200	—
Af lånebidraget bestämdes, att 2,800 kr., eller den ofvan nämnda besparingen, skulle utgå af 1880 års fond till understödjande af dylika företag och återstoden 19,400 kr. af nu omhandlade fond.						
Aftappning af Kroppsjön i Rydaholms socken	128,61	1,459,00	21,700	—	10,000	—
Af den beräknade kostnaden äro 8,700 kr. upptagna för sjelfva aftappningen och 13,000 kr. för lösen och skadeersättning för vattenverk.						
Kalmar län.						
Upprensning af Applerums ån i Döderhults socken	31,89	361,90	6,700	—	3,300	—
Vermlands län.						
Fullständig torrläggning af Säfsjöängen i Arvika socken	85,22	966,80	24,000	—	12,000	—
Transport	3,502,35	39,731,36	254,111	52	89,800	—

*) Se anslagsfonden.

	Vattenbefriad areal		Beräknad kostnad.		Beviljad statsbidrag.	
	i hektar. i qv.-ref.		—		—	
	(Étendue du sol asséché)		(Somme prévue au devis.)		(Allocation de l'état.)	
	en hectares.	en qv.-ref.)	Kr.	öre.	Kr.	öre.
Transport	3,502,35	39,731,36	254,111	52	89,800	—
Gotlands län.						
Afdikning af Stånga och Visne myrar i Stånga m. fl. socknar *)	542,97	6,159,48	29,640	—	13,000	—
Summa	4,045,32	45,890,84	283,751	52	102,800	—
Af ofvan nämnda företag, till hvilka Eders Kongl. Maj:t beviljat lånebidrag, hafva dock intressenterna i sänkning af Mulkerträsket i Norrbottens län och uti sänkning af Öfre sjön och Damsjön i Gefleborgs län afsagt sig bidragen, hvarigenom förestående summa minskas med resp.						
	68,77	780,20	6,760	—	3,300	—
då resultatet blir	3,976,55	45,110,64	276,991	52	99,500	—
Genom nådigt bref af den 3 Oktober 1881 har Eders Kongl. Maj:t täckts tilldela afdikning af sankta marker, tillhörande hemmanet Bodasjögle i Lemnhults socken af Jönköpings län samt genom nådiga brefvet den 17 Februari 1882 bestämt, att till Riksdagens disposition skall reserveras återstoden af tillgångarne, eller						
	—	—	—	—	500	—
Summa Summarum	4,064,57	46,109,39	282,841	—	102,800	—

*) Se anslagsfonden.

Den beräknade kostnaden för hvarje hektar nyvunnen mark uppgår till 69,59 kr. eller för qv.-ref till 6,13 kr. Såsom statsbidrag har erhållits 25 kr. per hektar eller 2,22 kr. per qv.-ref; utgörande lånebeloppen för alla arbetena tillsammans omkring 36 procent af den beräknade totala kostnadssumman.

8:o) Till sänkning af sjöarne Hjelmaren och Qvismarens beviljade 1877 års Riksdag Hjelmarens och Qvismarens sjösänkingsbolag ett lån å 2,000,000 kr., att från Statskontoret utgå med 600,000 kr. under år 1878 samt 300,000 kr. under hvarje af åren 1879, 1880, 1881 och 1882 och 200,000 kr. under år 1883.

I likhet med hvad 1877 års Riksdag sålunda bestämde, anvisade 1880 års Riksdag till detta företag — som den 2 Februari 1877 erhållit arbetsplan i nåder gillad och om hvars verkställande Styrelsen, å Eders Kongl. Maj:ts och Kronans vägnar, den 29 December samma år antog kontrakt — 300,000 kr.

att utgå under 1881. Genom företagens utförande antages en för odling duglig areal af 14,810 hektar eller 168,000 qv.-ref komma att vinnas.

Samtliga ofvan upptagne arbeten hafva genom vederbörande arbetsdirektioners försorg blifvit dels fortfarande bedrifna, dels efter vederbörligen afslutade kontrakt påbörjade. Uti kontrakten, som Styrelsen å Eders Kongl. Maj:ts och Kronans vägnar, enligt nådigt bemyndigande, antagit, hafva vissa tider för hvarje särskildt arbetes fullbordande blifvit bestämda.

Rörande fortgången af de pågående arbetena, vägar Styrelsen i underdånighet hänvisa till de i denna berättelse längre fram förekommande redogörelser.

Det sammanlagda beloppet af de enligt ofvan återopade nådiga bref för år 1881 utaf Riksdagen anvisade statsbidrag, anförda under rubrikerna A, B och C, utgör — då till de af Riksdagen för året anvisade tillgångar läggas de från år 1880 uppkomna behållningarna — 778,470 kr., hvarutaf 376,170 kr.

utgått såsom anslag utan återbetalningsskyldighet och 402,300 kr. såsom lånebidrag.

I afseende å vilkoren för erhållande och tillgodogjortande af statsbidrag till och kontrollen å allmänna arbeten har Riksdagen beslutat, att förut gällande allmänna vilkor och föreskrifter i afseende å de statsbidrag, som blifvit anvisade till väganläggningar och vägförbättringar, brobyggnader, hamnanläggningar, vattenkommunikationer samt sjösänkningar och andra vattenaftappningsföretag, hvilka vilkor äro sammanfattade uti Riksdagens underdåniga skrivelse den 17 April 1880, äfven skola vara gällande för de statsbidrag, som anvisats sist nämnde år.

D. Jernvägsbyggnader.

Af det lån 10,000,000 kronor, som 1876 års Riksdag anvisat till understödjande af enskilda jernvägsanläggningar med 2,000,000 kronor under hvartdera af åren 1877—1881, har Eders Kongl. Maj:t genom nådiga brefvet den 24 November 1876 tilldelat nedanstående jernvägar försträckningar till följande belopp, nämligen:

	Väglängd.		Spårvidd.		Fastställd kostnad.	Beviljad lån.	Förhållande i % mellan beräknad kostnad och beviljad lån.	Tilldelade lånebidrag 1877—1880.	Tilldelade lånebidrag 1881.
	km.	mil.	meter.	fot.					
Krylbo—Borlänge med bibana till Bispberg.....	64,1	6,00	1,435	4,83	4,193,000	2,500,000	59,62	2,000,000	500,000
Varberg—Borås.....	84,4	7,90	”	”	4,426,000	2,600,000	58,74	1,600,000	1,000,000
Vislanda—Bolmen.....	51,3	4,80	1,067	3,59	1,612,000	785,000	48,70	785,000	—
Hultsfred—Jenny med bibana till sjön Yxnern och sidospår till Ankarsrums bruk.....	73,8	6,90	0,89	3,00	3,139,000	1,750,000	55,75	1,750,000	—
Vestervik—Åtvidaberg—Bersbo.....	86,6	8,10	”	”	3,250,000	1,865,000	57,38	1,865,000	—
Visby—Hemse.....	56,7	5,30	”	”	1,330,000	500,000	37,59	500,000	—
Summa	416,9	39,00	—	—	17,950,000	10,000,000	55,71	8,500,000	1,500,000*)

*) Genom 1879 års Riksdagsbeslut afgjordes, att till Södra Dalarnes jernvägsaktiebolags jernväg mellan Krylbo och Borlänge skulle för 1879 utgå 1,000,000 kronor i st. f. de enligt kontrakt af den 22 Februari 1878 bestämda 500,000 kronor; och skulle derigenom lånesumman till detta företag för 1881 nedsättas till 500,000 kronor.

Förutom ofvan stående bidrag, hvilka Riksdagen anvisat till utgående, har Eders Kongl. Maj:t genom särskilda nådiga bref tackts till följande företag bevilja bidrag, nämligen:

E. Diverse arbeten.

1:o) *Till utgående från Handels- och Sjöfartsfonden:*

Väg- och Vattenbyggnads-Styrelsens berättelse.

Upprensning af Sotsundet i Mälaren. Genom nådigt bref af den 26 November 1880 behagade Eders Kongl. Maj:t till detta arbete, som genom Strömsholms nya kanalbolag skall utföras, anvisa ett belopp utan återbetalningsskyldighet af 17,180 kr., hvarutaf 15,180 kr., utgörande hela den för företaget beräknade kostnaden, belöper på sjelfva upprensningen samt iståndsättande af uti farleden befintliga

duc d'alber och 2,000 kr. för underhållet i all framtid af såväl farleden till föreskrifvet djup och bredd som duc d'alberna.

Genom kontrakt, som Styrelsen å Eders Kongl. Maj:ts och Kronans vägnar, enligt nådigt bemyndigande i sistsagde nådiga bref, den 16 Juni 1881 antagit, har Strömsholms nya kanalbolag åtagit sig att verkställa arbetet samt äfven att för all framtid behörigen underhålla farleden med tillhörande duc d'alber i fullgodt skick.

Till anskaffande af ett nytt ångbogseringsfartyg, för uppehållande af den Styrelsen för Göteborgs hamn- och elfarbeten genom nådiga brefvet den 22 Juni 1849 anbefalda bogsering å *Göta elf mellan Ivarslund och Ströms kanal*, behagade Eders Kongl. Maj:t genom nådigt beslut den 12 Augusti 1881 bevilja ett lånebidrag af 20,000 kr.; skolande lånet återbetalas inom tio år från lyftningsdagen med ett årligt amorteringsbelopp af 2,000 kr. jemte ränta efter fyra för hundra om året å oguldet kapital. Den för sagde fartyg beräknade kostnaden uppgick till 40,000 kronor.

Genom nådigt beslut den 4 November 1881 täcktes Eders Kongl. Maj:t tilldela Motala Mekaniska Verkstads Aktiebolag ett anslag utan återbetalningskyldighet af 90,000 kr. för betäckande af en del utaf kostnaderna för den *nyanlagda dockan vid Lindholmens varf vid Göteborg*. Uti uppgjort förslag var denna anläggning beräknad till 200,000 kr., men hade anläggningskostnaden i verkligheten uppgått till något mer än 455,000 kronor.

För åtnjutande af sagde anslag har Eders Kongl. Maj:t i nåder stadgat:

att bolaget i all framtid skall underhålla skeppsdockan i godt stånd;

att Kronans fartyg må vid förefallande behof kostnadsfritt begagna densamma; samt

att afgifterna för skeppsdockans upplåtande åtskiljde skola utgå enligt en af bolagsstyrelsen föreslagen taxa;

och har Eders Kongl. Maj:t derjemte bland annat förordnat, att, derest bolaget icke uppfyller de föreskrifna villkoren eller öfverlåter skeppsdockan å annan egare, utan att hos Statskontoret styrka, att

denne iklädt sig samma villkors uppfyllande, bolaget skall vara skyldigt återbetala det erhållna statsbidraget.

2:o) *Till utgående från Riksstatens sjetta Hufvudtitel.*

Ävägbringande af vinterväg från Tärna kapell i Vesterbottens län öfver Lajsholm, Krokforss, Björkforss, Klippen, Umforss, Hvilasund och Högstaby till riksgränsen mot Norge samt uppförande vid Strimasund af fjellstuga jemte stall och ladugård.

På af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Vesterbottens län gjord framställning har Eders Kongl. Maj:t till förevarande vintervägs anläggning, genom nådigt beslut den 17 Juni 1881, beviljat hela den för arbetet, enligt af Distriktschefen, Majoren R. Schough upprättad kostnadsberäkning, erforderliga summan, eller 15,900 kr., att under år 1881 utgå med hälften från ofvanstående Hufvudtitels besparingar å anslaget till jordbruket, handeln och näringarne, samt med andra hälften under år 1882 af samma års anslag å nämnde Hufvudtitel till vägar och kommunikationer.

Medlen äro ställda till Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes förfogande, som efter arbetenas fullbordande för dem skall redovisa. Vägen, som kommer att blifva 85,5 km. (8 mil) lång, möter vid riksgränsen en från Mo i Norge ledande, delvis fullständigt byggd men delvis blott för vintertrafik ordnad väg af omkring 42,8 km. (4 mils) längd med fjellstuga vid Umbugten. Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande har genom ofvannämnda nådiga beslut bemyndigats, att, derest arbetenas verkställande öfverlemnas till menighet, bolag eller enskild, å Eders Kongl. Maj:ts och Kronans vägnar godkänna och underteckna det kontrakt, som då i vanlig ordning skulle upprättas.

3:o) *Att af Eders Kongl. Maj:ts Statskontor förskottvis utbetalas.*

Till underhålls- och reparationsarbeten å *Tranebergs, Nockeby och Drottningholms broar, belägna å allmänna vägen mellan Stockholm och Drottningholm*, anvisade Eders Kongl. Maj:t den 14 Januari 1881 ett belopp af 9,691 kr., hvartill kostnaden af arbetschefen, Löjtnanten C. A. Klintberg beräknats. Sedan arbetena blifvit utförda och veder-

börligen besigtigade samt Klintberg med redovisning till Styrelsen inkommit, har Styrelsen den 7 December sist sagde år till Statskontoret öfverlemnad redovisningen jemte den å anslaget uppkomna behållningen, 338 kr. 54 öre.

Sammanlagda summan af de utaf Eders Kongl. Maj:t och Riksdagen under år 1881 beviljade bidrag till understödjande af allmänna väg- och vattenbyggnadsarbeten uppgår således till 2,430,402 kr. 46 öre, hvarutaf såsom anslag utan återbetalningskyldighet utgått 508,602 kr. 46 öre och såsom lånebidrag ett belopp af 1,921,800 kronor.

För att i ett sammanhang lemna en öfversigt öfver de anslags- och lånebelopp, som blifvit under Styrelsens verksamhet från och med 1841 till och med 1881 tilldelade allmänna arbeten, meddelas i slutet af denna berättelse följande tabeller, nämligen:

- N:o I. Angående landsvägsanläggningar inom de särskilda länen.
- N:o II. Angående beräknade medelkostnaden för en meter väg under åren 1877—1881.
- N:o III. Angående vattenaftappningsföretag m. m., länsvis.
- N:o IV. Angående beräknad medelkostnad för en hektar förbättrad eller nyvunnen jord åren 1877—1881.
- N:o V. Förteckning på alla de statsunderstöd, som under åren 1841—1881 blifvit anvisade, dels såsom anslag, dels såsom lån.

Genom nådigt bref af den 6 Maj 1881 har Eders Kongl. Maj:t gifvit Styrelsen tillkänna, att samma års Riksdag till understöd för enskilda jernvägsanläggningar beviljat ett lånebelopp af 5,000,000 kr. samt till fullbordande af jernvägen mellan Halmstad och Nässjö ett anslag utan återbetalningsskyldighet af 500,000 kr., hvilket Riksdagens beslut blifvit af Eders Kongl. Maj:t gilladt; kommande dock lånebidraget att utgå endast med 1,000,000 kr. under hvarterdera af åren 1882—1886 och anslaget att utbetalas först sedan jernvägen blifvit färdigbyggd

och med allt hvad dertill hörer afsynad och godkänd samt till allmän trafik upplåten, dock ej före 1882 års utgång.

Under år 1881 har Eders Kongl. Maj:t i nåder behagat tilldela nedan stående jernvägar koncession, nämligen:

Den 11 Februari för anläggning af jernväg från *Karpalunds station å Kristianstad—Hessleholms jernväg öfver Vestra och Östra Vram samt Efveröd till Degeberga* i Kristianstads län, hvilken koncession Eders Kongl. Maj:t genom nådigt beslut den 7 April täckts, på derom gjord underdånig ansökan, öfverlåta på Gärds härads jernvägsaktiebolag. Banan, som skulle byggas med en spårvidd af 1,435 m. (4,83 fot), håller i längd 30,1 km. (2 mil 29,300 fot) och var beräknad att kosta 707,882 kr. 76 öre. Arbetet å banan skulle börjas senast den 1 Juli 1881 samt derefter så bedrifvas, att jernvägen i sin helhet kan för allmän trafik upplåtas senast den 31 December 1882.

Den 17 Juni för anläggning af jernväg från *Höganäs i Malmöhus län förbi Danhult, Rögla och Ströfvelstorp till lämplig punkt vid Åstorps station å Helsingborg—Hessleholms jernväg* i Kristianstads län. Vid koncessionens beviljande stadgades, bland annat, att arbetet å banan skulle börjas den 1 Oktober 1881 samt så bedrifvas, att jernvägen kan för allmän trafik upplåtas senast den 31 December 1883; att sökandena skulle, till säkerhet för fullgörandet af de i den nådiga koncessionen stadgade vilkor, före den 1 September 1881 till Eders Kongl. Maj:t ingifva bevis, att uti Statskontoret nedsatts ett belopp af 25,000 kr. antingen uti kontanta penningar eller i sådana värdepapper, som kunde af Eders Kongl. Maj:t godkännas, samt att kopior af fastställda plan-, profil- och detaljritningar skulle till Styrelsen aflemnas 3 månader efter koncessionens erhållande; men har Eders Kongl. Maj:t, på grund af gjord underdånig ansökan och af anförda skäl, genom nådigt beslut den 26 Augusti 1881 funnit godt medgifva dels att tiden för arbetets påbörjande utsträcker till den 1 April 1882, dels att skyldigheten att i Stats-

kontoret nedsätta 25,000 kr. skall fullgöras före den 1 Mars 1882, dels ock att tiden för aflemmandet af kopior af den fastställda planen utsträckes likaledes till den 1 Mars 1882.

Spårvidden å banan är antagen blifva 1,435 m. (4,83 fot) och längden 27,6 km. (2 mil 17,500 fot). Enligt det uppgjorda kostnadsförslaget skulle anläggningen med rörlig materiel komma att kosta 678,590 kronor.

Den 17 Juni för *utsträckning af Södra Dalarnes jernvägsaktiebolags jernväg mellan Krylbo och Borlänge från sist nämnda punkt till trakten af Båtsta vid Dalelven*. Denna bandel, som skulle blifva 6,38 km. (21,500 fot) lång, är, liksom den förut koncessionerade delen mellan Krylbo och Borlänge, ämnad att byggas med en spårvidd af 1,435 m. (4,83 fot) och beräknad att kosta 225,000 kr. Anläggningen skulle påbörjas senast den 1 Oktober 1881 och så bedrifvas, att banan i sin helhet kan för trafik upplåtas senast vid 1882 års utgång.

Uti den nådiga koncessionen för sist omnämnda jernvägsanläggning har, bland annat, stadgats, att, derest andra personer eller annat bolag, skulle, inom 1882 års utgång och innan Södra Dalarnes jernvägsaktiebolag funnit sig föranlåtet att gå i författning om nu ifrågavarande jernvägs fortsättning till Insjön eller någon annan i dess granskap belägen punkt vid Dalelven eller sjön Siljan, erhålla nådigt tillstånd att åstadkomma en sådan utsträckning af jernvägen, Södra Dalarnes jernvägsaktiebolag skall vara pliktigt till dessa personer eller detta bolag afstå den nu koncessionerade jernvägen emot den ersättning, som af särskilde dertill af båda parterna utsedde värderingsmän kan varda bestämmd.

Hos Eders Kongl. Maj:t hafva Bruksegaren C. A. Rettig, Borgmästaren F. Berglöf och Bankdirektören C. Fougst med flere personer anhållit om rättighet, att enligt uppgjord plan anlägga och för allmän trafik upplåta jernväg af enahanda spårvidd som statens stambanor från *Bergviks station å Söderhamns jernvägsaktiebolags bana till Kilafors station å statens norra stambana*, men har Eders Kongl. Maj:t

— som meddelat Styrelsen öfver Statens jernvägsbyggnader befallning dels att anställa undersökningar för anläggande af en grenbana mellan Kilafors station å statens norra stambana och Söderhamn, med utsträckning till dess hamnplats Stugsundet, dels ock att, efter underhandling med Söderhamns jernvägsaktiebolag, inkomma med uppgift, huruvida och under hvilka vilkor nämnda bolag kunde vilja öfverlåta sin jernväg mellan Söderhamn och Bergvik till Staten — genom nådigt beslut den 30 April 1881 behagat förklara, att, i afbidan på utgången af dessa undersökningar och underhandlingar, med pröfnings af sökandenas gjorda ansökning om koncession å en jernväg mellan Kilafors och Bergvik kommer att tills vidare anstå.

Nedan stående 2:ne jernvägar hafva i sin helhet under år 1881, efter verkställd vederbörlig besigtning, erhållit tillstånd att öppnas för allmän såväl person- som godstrafik, nämligen:

Södra Dalarnes jernvägsaktiebolags jernväg mellan Krylbo och Borlänge, som varit trafikerad mellan Krylbo och Säter, medgafs den 13 Oktober rättighet att öppna återstående delen till Borlänge. Hela banans längd är 41,0 km. (3,9 mil); samt

den ofvanstående *Gärds härads jernvägsaktiebolags jernväg mellan Karpalund och Degeberga*, som den 2 December erhållit ofvan sagde tillstånd.

Under år 1881 har Styrelsen, enligt föreskriften i Eders Kongl. Maj:ts nådiga förordning den 15 Oktober 1880, innefattande särskilda föreskrifter angående lagfart, in-teckning och utmätning af jernväg så ock i fråga om förvaltning af jernväg under konkurs, för efterföljande jernvägar meddelat det i sagde nådiga förordnings 4:de § mom. 2 stadgade intyg, nämligen:

Östra Vermlands	jernväg:
Dannemora—Hargs	»
Helsingborg—Hessleholms	»
Näs—Morshyttans	»
Vessman—Barkens	»

Kristianstad—Hessleholms	jernväg;	Vexjö—Alfvastads	jernväg;
Nybro—Säfsjöströms	»	Vislanda—Bolmens	»
Kalmar—Emmaboda	»	Varberg—Borås	»
Gotlands	»	Dalslands	»
Hultsfred—Vesterviks	»	Bergslagens	»
Sala—Tillberga	»	Halmstad—Lindfors	»
Oxelösund—Flen—Vestmanlands	»	Pålsboda—Finspongs	»
Vestervik—Åtvidaberg—Bersbo	»	Upsala—Lenna	»
Sölvesborg—Kristianstads	»	Landskrona—Eslöfs	»
Mariestad—Moholms	»	Karlshamn—Vislanda	»
Helsingborg—Billeberga (Årup)	»	Hjo—Stenstorps	»
Norholm—Bersbo	»	Karlskrona—Vexjö	»
Lund—Trelleborgs	»	Norbergs	»
Filipstads Norra Bergslags	»	Ystad—Eslöfs	»
Vikern—Möckelns	»	Stockholm—Vesterås—Bergslagens	»
Borås—Herrljunga	»		

De under Styrelsens förvaltning ställda medel, som redovisats i Styrelsens till Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Kammar-Rätt aflemnade hufvudbok för år 1881, hafva utgjorts af:

a) *Anslag till aflöning och arvoden åt Styrelsens embets- och tjänstemän i hufvudstaden och landsorten:*

Behållning från år 1880.....	kronor	1,918: 97.
Af Riksdagen anvisadt anslag för år 1881.....	»	43,870: —
	Summa kronor	45,788: 97.

Jemlikt nådiga brefvet af den 28 Maj 1880 har för år 1881 utbetalts.....	»	43,870: —
	Behållningen till år 1882 kronor	1,918: 97.

har dock tillsamman med kronor 1,736: 86 från näst härefter stående anslag, den 31 December 1881 förskotterats till aflöning för Januari månad 1882, hvilken aflöning uppgick till

» 3,655: 83.

b) *Anslag till inspektions- och undersökningskostnader samt expenser för allmänna arbeten:*

Behållning från år 1880.....	kronor	13,556: 75.
Af Riksdagen anvisadt anslag för år 1881.....	»	45,000: —
Ersättning från Statskontoret för tjänstebrefsförsändningar.....	»	351: 34.
	Summa kronor	58,908: 09.

Häraf har för år 1881 skett följande utbetalningar:

Inspektions- och undersökningskostnader.....	kronor	18,549: 69.
Expenser hos Styrelsen och i distrikten.....	»	2,470: 36.
Tjänstebrefsförsändningar.....	»	351: 34.
Böcker.....	»	509: 70.
Ved med omkostnader.....	»	344: 20.
Tekniskt biträde i Styrelsen.....	»	3,165: —
Inspektion å jernvägar.....	»	1,023: 31. 26,413: 60.
	Transport	26,413: 60. 58,908: 09.

Transport 26,413: 60. 58,908: 09.

Till vägundersökningar genom Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes försorg:

Hallands län	kronor	1,500: —	
Gefleborgs »	»	2,000: —	
Kristianstads »	»	1,000: —	
Elfsborgs »	»	2,500: —	
Göteborgs »	»	1,000: —	
Vestmanlands »	»	3,000: —	
Jemtlands »	»	2,500: —	
Norrbottnens »	»	2,500: —	
Göteborgs »	»	2,500: —	
Vesterbottnens »	»	2,000: —	
Vermlands »	»	1,500: —	
Skaraborgs »	»	1,500: —	
Kopparbergs »	»	1,000: —	
			<u>24,500: —</u>	50,913: 60.
			Återstå således kronor	7,994: 49.

hvaraf en del utgöres af disponerade, men ej under året utbetalde medel.

Häraf har dock till aflöning förskotterats (se ofvan) ett belopp af » 1,736: 86.

Hvadan behållningen till år 1882 utgör kronor 6,257: 63.

c) *Till underhållsarbeten å Tranebergs, Nockeby och Drottningholms broar* har genom nådigt bref den 14 Januari 1881 anvisats kronor 9,691: —

Den af arbetschefen Löjtnant C. A. Klintberg afgifna redovisning har Styrelsen med skrifvelse af den 7 December 1881 till Statskontoret öfverlemnad.

d) *Afgäld från det vid Gråda kanal anlagda sågverk:*

Behållning från år 1880 kronor 633: 33.

Genom Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Kopparbergs län har för år 1881

inbetalts » 50: —

Behållning till år 1882 kronor 683: 33.

e) *Väddö kanal:*

För kanalens räkning inestode vid 1881 års början kronor 10,989: 74.

I kanalafgifter m. m. har år 1881 influtit » 1,047: 59.

Summa kronor 12,037: 33.

Häraf har till reparationer och underhåll användts » 1,181: 29.

Behållning till år 1882 kronor 10,856: 04.

På Styrelsens räkning i Riksbanken inestodo således vid 1881 års slut följande behållningar, nämligen

å anslaget till inspektions- och underhållskostnader samt expenser kronor 6,257: 63.

inbetald afgäld för sågverket vid Gråda kanal » 683: 33. 6,940: 96.

samt för Väddö kanal kronor 10,856: 04.

Summa behållning till år 1882 kronor 17,797: —

I enlighet med föreskrifterna i den för Styrelsen för Allmänna Väg- och Vattenbyggnader under år 1841 utfärdade instruktion och särskilda nådiga beslut hafva under år 1881 dels fortgången af nya, till Styrelsens verksamhet hörande, arbeten, dels underhållet af äldre sådane blifvit af vederbörande tjänstemän besigtigade och kontrollerade, hvarvid resp. arbetsdirektioner och intressenter meddelats de erinringar och upplysningar, som af behovet påkallats.

Ifrågavarande arbeten hafva utgjorts af:

A. Vägarbeten.

Norra distriktet.

Norrbottens län.

Väganläggningen mellan Matarengi och Turtula i Öfver-Torneå socken. (Väglängd 34,6 km. = 3 mil 8,376 fot.) Till följd af de anmärkningar, som framställdes dels mot arbetets utförande vid 1879 och 1880 års inspektioner och dels mot den af en Byggmästare L. A. Wallmark upprättade planen, hvilken upptagit väglinien att utläggas för låg i förhållande till högvattenståndet i Torneå elf, har arbetsdirektionen hos Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande anhållit om förordnande för kompetent person, att verkställa nya undersökningar och upprätta kostnadsberäkningar för arbetet, och förordnade Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande på grund häraf Majoren R. Schough att dessa verkställa. Sedan Major Schough fullgjort detta uppdrag och till Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande insändt ny plan med förslag öfver väganläggningen, som numera benämnas *Huapakylä—Svanstein*, öfverlemnades handlingarne till Styrelsen. Uti sagda nya plan för arbetet har Major Schough framställt 2:ne alternativ för väganläggningens fullbordande, hvilka båda alternativ sluta på en kostnads-summa af resp. 113,100 och 81,500 kr.; förordnande Major Schough det billigare förslaget enligt hvilket vägen skulle göra en krök omkring byn Juoksengi, hvilket dock afstyrkes såväl af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande som af Häradsrätten och den vägbyggnads-skyldige menigheten. Af sist omnämnda anledning remitterade Styrelsen handlingarne till Major Schough

med anmodan, att, med iakttagande af vissa gifna bestämmelser, omarbета det af ortens myndigheter förordade alternativet, för att söka ernå någon nedsättning uti de därför beräknade kostnaderna; men har Major Schough uti skrifvelse till Styrelsen framställt sådane skäl för sitt påyrkande af vägens anläggning efter det billigare alternativet — uti hvilket han likväl, enligt de grunder Styrelsen öfvermålde uti sin till honom aflåtna skrifvelse angående det dyrare alternativet, gjort en nedsättning, så att detsamma slutar på ett belopp af 73,900 kr. — att Styrelsen för sin del funnit skäl instämma med Major Schough. Styrelsen har dock till sist nämnda summa tillagt ett belopp af 1,600 kr. för beredande af utfartsväg från förenämnda by till den ifrågasatta väganläggningen, hvadan slutsumman för arbetet skulle blifva 75,500 kronor.

Som 1876 års Riksdag till utförande af ofvan nämnda väganläggning mellan Matarengi och Turtula, som beräknats kosta 48,600 kr., beviljade ett anslag utan återbetalningsskyldighet af 32,400 kr., hvarutaf på samma gång till utgående under år 1877 anvisades 17,683 kr. 50 öre och sist sagda års Riksdag anvisade återstoden, eller 14,716 kr. 50 öre, att utgå under år 1878, så behagade Eders Kongl. Maj:t den 12 Maj 1876, med godkännande af detta Riksdagens beslut, gilla den för arbetet upprättade planen samt anbefalla Styrelsen att med vederbörande afsluta kontrakt om företagens verkställande; och har Styrelsen den 5 September s. å. antagit kontraktet, hvaruti, bland annat, stadgades, att arbetet skulle fullbordas inom den 1 Oktober året näst efter det, då sista anslagsandelen anvisades till utgående.

Då såsom ofvan nämnts den för företaget ursprungligen upprättade planen måst omarbetas, hvarigenom kostnaden, enligt verkställd och af Styrelsen godkänd beräkning, förhöjts från 48,600 kr. till antingen 103,090 kr. (för hvilken summa det dyrare alternativet, enligt Major Schoughs senaste omarbetning af förslaget, skulle kunna utföras) eller 75,500 kr., har arbetsdirektionen hos Styrelsen gjort hemställan om framställning till Eders Kongl. Maj:t om det beviljade statsbidragets ökande i proportion till den större anläggningskostnaden; men då meningarne

varit delade om vägens riktning, har Styrelsen till Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande återsänt samtliga målet rörande handlingar, för ärendets vidare ompröfning och utredning af vederbörande.

På grund af hvad ofvan förmåltts angående denna väganläggning, har företaget under år 1881 ej arbetats.

Väganläggningen mellan Tarendö by och Haparanda—Pajalavägen.

Deln från Nuoxojärvi till gränsen mot Pajala socken. (Väglängd 9,48 km. = 31,935 fot.) Arbetet å denna vägdel var vid inspektionen i det närmaste afslutadt och har Styrelsen sedermera godkänt densamma.

Deln inom Pajala socken (väglängd 22,57 km. = 2 mil 4,065 fot) var till hälften bruten, dikad och planerad, men var arbetet å broar, trummor och bäddning ej påbörjad.

Vägomläggningen mellan Koivukylä och Haapakylä (delen Luppjo—Haapakylä). (Väglängd 12,4 km. = 1 mil 5,600 fot.) Oaktadt de uti 1880 års underdåniga berättelse omförmälda tvistigheter angående rätt till expropriation af erforderlig mark för företaget blifvit genom expropriationsnämnds beslut afgjorda, hade arbetsdirektionen, som enligt inspektionsförrättarens uppgift visat särdeles lojhet vid arbetets utförande, ej under 1881 vidtagit någon åtgärd för företagets bringande till fullbordan. På grund häraf uppmanades arbetsdirektionen skriftligen att snarast möjligt med all kraft bedrifva arbetet.

Såsom något särdeles anmärkningsvärdt för denna vägomläggning framhåller inspektionsförrättaren, att inlösningspriset för odlad jord uppgått ända till 5,469,12 kr. per hektar (2,700 kr. per tunnland), det högsta pris som han har sig bekant såsom åsatt, åtminstone inom norra distriktet.

Väganläggningen förbi forsar i Muonio elf mellan Taipalensuu och Vasikaniemi i Pajala socken. (Väglängd 6,4 km. = 21,420 fot.) Företaget var vid inspektionen fullbordadt med undantag af, att grusningen ej var tillräcklig. Denna brist har dock sedermera blifvit afhjelpat, så att Styrelsen kunnat godkänna företaget såsom kontraktsevenligt utfördt.

Väganläggningen mellan Svensbyn och Roknäs med bro öfver Roka elf i Piteå socken. (Väglängd 1,7 km. = 5,600 fot.) Äfven detta arbete var fullbordadt, men framställes den anmärkningen, att lutningen från Roka elf var 1:10 i stället för 1:15. Bron öfver elfven var äfven färdig, ehuru utförandet lemnade i afseende på utseendet åtskilligt öfrigt att önska. Inspektionsförrättaren ansåg dock ej, då intet mot brons soliditet fans att anmärka, att endast af estetiska skäl kassera byggnaden.

Väganläggningen mellan Elfsby och Korsträsk i Elfsby socken å sträckan från Elfsby kyrkby till Finnäset, med biväg från Muskus till Vissträsk. (Väglängd 10,70 km. = 1 mil.) Vägen var anmärkningsfritt bruten, dikad och planerad på en längd af 8,02 km. (27,000 fot). Broar och trummor voro äfven nöjaktigt uppförda, utom bron öfver Korsträskbäcken, som ej var påbörjad.

Väganläggning mellan Abborrträsk i Norrbottens län och Jörns kyrkby i Vesterbottens län. (Väglängd 63,17 km. = 5 mil 32,750 fot.) Detta arbete, som från och med år 1876 till och med år 1880 hugnats hvarje år med statsbidrag från den allmänna vägbyggnadsfonden, består utaf sex särskilda delar, hvarutaf tre falla inom hvardera af de båda länen. Hela det till företaget anvisade statsanslag utgör 42,240 kr. och den för utförandet beräknade och godkända kostnaden har utgjort 63,731 kr. 38 öre.

De inom Norrbottens län varande delarne äro:

1:o) *Abborrträsk—Svartliden*, som håller i längd 13,57 km. (1 mil 9,700 fot) och som beräknats kosta 11,600 kr. Det år 1880 beviljade bidraget var 7,700 kr. Arbetet har så bedrifvits, att detsamma under år 1881 kunnat af Styrelsen godkännas.

2:o) *Svartliden—Glommerträsk.* Kostnaden för denna del, som är 12,68 km. (1 mil 6,700 fot) lång, var beräknad till 11,567 kr. 74 öre och det år 1879 utgående bidraget utgjorde 7,700 kr. Denna vägdel är likaledes under 1881 godkänd.

3:o) *Glommerträsk—gränsen mot Vesterbottens län* med en väglängd af 3,26 km. (11,000 fot). Den beräknade kostnaden utgjorde 3,950 kr. 12 öre och det beviljade bidraget 2,630 kr. Vägdelens afsynades

och godkändes samma år som anslaget anvisades att utgå, eller 1878.

Norrbottnens läns vägarbeten äro besigtigade af Majoren Schough. Härifrån undantagas dock de delar af vägsträckan mellan Abborrträsk och Jörn, som under 1881 inspekterats, enär desamma, i sammanhang med öfriga delar af anläggningen inom Vesterbottens län, besigtigats af Distriktsadjutanten, Kaptenen A. F. O. Cederberg.

Vesterbottens län.

De delar af den under Norrbottens län sist omnämnda väganläggningen mellan Abborrträsk och Jörn, som falla inom detta län äro:

4:o) *Gränsen mot Norrbottens län—Stenträsk.* Om denna ännu ej afsynade vägdel anför inspektionsförrättaren, att, ehuru bankläggningen å vissa mindre stycken af denna afdelning var något mera bearbetad än vid föregående besigtning, så kan dock i hufvudsak då afgifna rapport återopas. Styrelsen vägar derföre i underdånighet hänvisa till hvad som angående denna vägdel yttrats uti 1880 års underdåniga berättelse, eller i korthet att de fullbordade arbetena voro oklanderligt utförda.

Kostnaden för denna 7,72 km. (26,000 fot) långa väg uppgår till 9,569 kr. 50 öre, och har Eders Kongl. Maj:t af 1878 års tillgångar anvisat ett bidrag till arbetet, som enligt antaget kontrakt skall vara fullbordadt inom den 1 Oktober 1882, af 6,380 kronor.

5:o) *Stenträsk—Åliden.* Till denna vägdel, som håller i längd 14,38 km. (1 mil 13,100 fot) och som beräknats kosta 15,592 kr. 63 öre, beviljades af 1877 års vägbyggnadsfond ett anslag af 10,200 kr. Arbetet har så bedrifvits, att detsamma inom kontraktens enligt tid fullbordats samt under 1881 blifvit af Styrelsen godkänt.

6:o) *Åliden—Jörns by.* Denna del af företaget understöddes först, eller år 1876, med statsbidrag, då till utförande af den 11,36 km. (1 mil 2,250 fot) långa sträckan, som beräknats erfordra en kostnad af 11,451 kr. 39 öre, anvisades ett anslag af 7,630 kr. Den uti kontraktet bestämda tiden för arbetets fullbordande tilländagick 1878, men har Eders Kongl.

Maj:t, enär den utsedda arbetsdirektionen gjort underdånig ansökan om ändring i den ursprungligen gillade planen, hvilken ändring äfven vann Eders Kongl. Maj:ts nådiga stadfästelse, genom nådigt bref den 18 Maj 1878 medgifvit utsträckning i arbetstiden till den 1 September 1881, inom hvilken tid företaget äfven fullbordades; och har Styrelsen under sist sagda år godkänt denna anläggning.

Väganläggningen från Sorsele kyrka till Strycksele by jemte sidoväg från Lycksele till Ruskträsk. (Se sid. 5). Företaget, som bearbetas särskildt inom hvarje af de tre socknar, det genomlöper, har så fortskridit, att

å vägen inom *Degerfors socken* bankläggningen utefter hela sträckan var påbörjad, med undantag af inegorna genom Åmsele by. Den i 1880 års underdåniga berättelse omnämnda bron öfver Åman i två spann om 16,03 m. (54 fot) var fullbordad. Inom denna socken återstå endast 3 obetydliga broar samt en del trummor för att denna vägdel skall kunna anses fullständigt banklagd. Utanför Krokträsk var någon grusning påbörjad, ehuru helt obetydligt;

inom *Lycksele socken* hufvudvägen till största delen var banklagd — endast 3,21 km. (10,800 fot) äro ännu ej påbörjade — och af broar voro alla färdiga med undantag af bron öfver Mattjockbäcken, som ännu saknar öfverbyggnad. Bland arbeten, som inom denna socken särskildt böra omnämnas, anför inspektionsförrättaren bankarne öfver Kalkällbäcken, Vargbäcken och Vallbäcken om resp. 6,2, 8,0 och 10,7 m. (21, 27 och 36 fots) höjd, med tillhörande trummor om 1,59 qvm. (18 qv.fots) area och vingmurar om 1,78 m. (6 fots) höjd, med hvilka arbeten de å nämnda ställen tillämnade träbroarne blifvit ersatta. — Å sidovägen, som till hela sin längd faller inom denna socken, var äfvenledes bankläggningen till största delen fullbordad — endast 2,14 km. (7,200 fot) voro ännu icke påbörjade — samt alla broar och trummor färdiga. För bankläggningens komplettering å de påbörjade delarne saknas, å såväl hufvudvägen som sidovägen, fullständig planering samt i allmänhet mylljordsfyllning å myrarne;

å vägen inom *Sorsele socken* återstod endast 4,28 km. (14,400 fot), hvilka ännu icke voro påbörjade,

samt de i stället för träbroar beslutade stentrummorna med tillhörande bankar öfver Abborrafvan, Krokbackafvan och Lillafvan. Broarne, hvardera i ett spann om 5,94 m. (20 fot), öfver Långafvan, Ripickbäcken och Rankbäcken voro ej heller påbörjade, hvaremot bron öfver Gargån i 3 spann à 23,75 m. (80 fot) var uppförd. I afseende å bankläggningen gäller samma anmärkning som inom Lycksele socken.

Inspektionsförrättaren omförmäler att kommunerna beslutat, att bankläggningen samt alla öfriga arbeten, som ej tillhöra sjelfva grusningen, skola vara fullbordade till hösten 1882, så att grusningen skulle kunna taga sin början under vintern 1882—1883 samt, enär densamma ej kan medhinnas under en vinter, fullbordas under vintern 1883—1884. För egen del anser förrättningsmannen det vara antagligt, att de till 1882 års höst beslutade arbetena medhinnas, då sålunda hela företaget skulle vara färdigt till afsynig under år 1884.

Vägomläggningen från Bastuträsk öfver Bjursele till Norsjö. (Väglängd 28,42 km. = 2 mil 23,700 fot.) Vid besigtningen af detta arbete begärde direktionen dess förordande till godkännande, men, enär åtskilliga brister vid utförandet förefunnos, kunde denna framställning ej villfaras. De gjorda anmärkningarne hafva emellertid efter inspektionen rättats, så att arbetet, efter inkommet vederbörligt afsyningsbetyg, kunnat af Styrelsen under 1881 godkännas.

Väganläggningen mellan Lycksele och Stensele. (Väglängd 101,3 km. = 9 mil 17,100 fot.) Inom Lycksele socken var bankläggningen med tillhörande broar och trummor m. m. färdig, så att endast grusning återstod för arbetets fullbordande inom denna socken. Inom Stensele socken var bankläggningen visserligen påbörjad efter hela sträckan, men deremot icke komplett, enär betydliga efterarbeten återstodo. Bland märkligare arbeten, som under 1881 utförts, må anföras bankläggningen förbi Långselesundet, 1,07 m. (3,600 fot), hvarest vägen måst bildas genom betydliga sprängningar, samt bron öfver Barrseleafvan, ursprungligen ämnad att byggas af trä 59,38 m. (200 fot) lång, men ersatt med bro i ett spann om 5,94 m. (20 fot) och bankfyllning. Af

broar inom denna socken återstod för öfrigt endast en, nämligen bron öfver Stensele qvarnbäcken.

Väganläggning mellan Stensele och Storuman. (Väglängd 3,95 km. = 13,300 fot.) Bankläggningen var utefter hela linien påbörjad med undantag af en sträcka af 297,0 m. (1,000 fot), der vägen skall bildas dels genom sprängningar dels genom bankfyllningar å den af rent berg bestående grunden. Arbetet bedrefs utan att gifva anledning till någon anmärkning.

Vesterbottens läns vägarbeten äro inspekterade af Kaptenen Cederberg.

Vesternorrlands län.

Väganläggningen mellan Öfver-Lännäs och Sånge socknar. (Väglängd 5,6 km. = 18,980 fot.) Vid inspektionen befans vägen med broar och trummor utförd i antagligt skick, hvadan betyg derom meddelades arbetsdirektionen. Styrelsen har äfven på grund häraf godkänt arbetet.

Återstående delen af väganläggningen mellan Nordånå by i Wiksjö socken och Fjåls färjställe nära Indalselven, som sträcker sig genom Ljustorps och Håssjö socknar. (Väglängd 10,80 km. = 1 mil 300 fot.) Hela vägen, med undantag af omkring 890 m. (3,000 fot), var antingen färdig eller under arbete, hvarjemte de flesta broar och trummor äfven fullbordats. En bro, öfver Färbäcken, som i kostnadsförslaget var föreslagen med ett system af pålok, har i stället blifvit utförd på höga murade landfasten och 2:ne pålok, hvilande på stenkistor; och då förändringen, som förorsakat ej obetydlig höjning i arbets- och materialkostnad, är en väsentlig förbättring i brons styrka och varaktighet, har inspektionsförrättaren godkänt den vidtagna åtgärden.

Vesternorrlands läns vägarbeten äro besigtigade: det förstnämnda af Majoren Schough och det andra af Distriktsadjutanten, Kaptenen G. Nyström.

Jemtlands län.

Den del af Jemtlands kommunikationsled, som är belägen mellan Östersund och Norska gränsen. Med undantag af de delar utaf till kommunikationsleden hörande vägsträckor, som underhållas utaf ångbåts-

bolaget »Öring», hvilka voro uti temmeligen klen skick, voro öfriga vägdelar, hvilka underhållas såsom Jemtlands allmänna vägar, uti fullkomligt godt stånd.

Samtliga bryggor i Storsjön, Ockesjön, Kallsjön och Anjan voro äfven försvarligt underhållna.

Besigtningen verkställes af Kaptenen Nyström.

Gefleborgs län.

Iståndsättande af Kårbölevägen inom Färila socken. (Väglängd 5,6 km. = 18,980 fot.) Vid inspektionen framställde inspektionsförrättaren åtskilliga anmärkningar mot det utförda arbetet, hvilka hindrade honom att förorda detsamma till godkännande; och delgäfvos dessa anmärkningar arbetsdirektionen skriftligen.

Anläggning af dels ny dels utvidgad väg mellan landsvägen nära Ramsjö kyrka och Ramsjö station å norra stambanan. (Väglängd 2,89 km. = 9,700 fot.) Detta vägarbete, som under 1881 besigtigats 2:ne gånger, hvarutaf ena gången på intressenternas särskilda framställning och på deras bekostnad, befans vid sista inspektionen i nästan fullständigt skick utfördt. Endast 2:ne trummor behöfde ombyggas och grusningen på några ställen förbättras; och då dessa arbeten, enligt intyg från ortens kronobetjening, blifvit fullbordade, har Styrelsen under sagde år godkänt företaget såsom utfördt i öfverensstämmelse med gillad plan.

Vägarbetena inom Gefleborgs län äro besigtigade af Majoren Schough.

Kopparbergs län.

Vägomläggningen mellan Holens och Skattungebyar samt väganläggningen mellan Orsa kyrkby och Hansjön i Orsa socken. (Väglängd 10,1 km. = 34,105 fot.) Mot utförandet af detta vägarbete, som öfvertagits på entreprenad af en Ingeniör P. Larsson och som af honom anmälts såsom fullbordadt, framställes flera anmärkningar. Inspektionsförrättaren anför att detsamma var utfördt på ett mycket underhålligt sätt. Stora jordfasta stenar qvarlågo i vägplanet och hade till stöd för bankar vindfällena och gammalt timmer användts, som dessutom var så illa

hopfogadt, att fyllningen rasade ut, hvarförutom vägens lutningar voro för branta, hvilket äfven var förhållandet med doseringarne i flera genomskäringar; en större kulvert och flera trummor kasserades. Dessutom var grusningen å vägen långt ifrån tillräcklig.

Inspektionen verkställes af Majoren Schough.

Stockholms län.

Vägomläggningen mellan Skurubro och Gustafsberg samt omläggningen af Haghulta backe å sträckan mellan Gustafsberg och Vermdö kyrka. (Väglängd 5,57 km. = 18,780 fot.) Å den egentliga vägen vid Skurubacken var arbetet ej påbörjadt, men nedfartsvägen till lastbryggan var fullt färdig. Mensätbacken var terasserad på en sträcka af omkring 700 m. (2,400 fot), men planering, dikning och bortsprängning af stenar återstod. Vid Farsta och Pinkarus backarne pågick arbetet och vid Gustafsbergs backarne var terassereringen i det närmaste färdig.

Som här förut omnämnts behagade Eders Kongl. Maj:t genom nådigt bref den 2 September 1881 medgifva ändring i den för detta arbete ursprungligen gillade planen, hvarigenom väglängden minskades från den ofvan angifna till 5,36 km. (18,050 fot) och det beviljade statsbidraget nedsattes med 1,367,67 kr., hvilken summa Eders Kongl. Maj:t genom samma nådiga bref täcktes anvisa till omläggning af backarne vid Kulan och Prestgården likaledes å Vermdön, genom hvilket företag — som under 1881 ej, i anseende till den sena årstid, då kontraktet af Styrelsen antogs, besigtigats — en väglängd af 0,64 km. (2,155 fot) skulle förbättras.

Inspektionen verkställes af Kaptenen vid Väg- och Vattenbyggnadscorpsen, Friherre J. Marcks von Würtemberg.

Mellersta distriktet.

Vestmanlands län.

Väganläggningen från Berga by i Möklinta socken öfver Nasselbo skog till gränsen mot Vester Ernebo socken. (Väglängd 1,89 km. = 6,332 fot.) Vägen var vid besigtningen fullbordad i öfverensstämmelse med

gillad plan, och har Styrelsen på grund häraf godkänt arbetet.

Omläggningen af den från Vesterås öfver Åsåsen i Romfartuna socken ledande landsväg. (Väglängd 1,07 km. = 3,475 fot.) Äfven detta arbete var fullbordadt och har derefter godkänts.

Vestmanlands läns vägarbeten äro inspekterade af Distriktschefen, Majoren G. Nerman.

Örebro län.

Vägförbättringen mellan Ramshytte bruk och Lockhyttan i Kils socken. (Väglängd 5,56 km. = 18,700 fot.) Vägen var till hela sin längd planerad och något grusad, men befans dock ej uti afsyningsgildt skick.

Väganläggningen från Stråbergsmynnen förbi Björatorp till Bregården i närheten af Karlskoga kyrka. (Väglängd 7,78 km. = 26,218 fot.) Arbetet var vid besigtningen väl och ändamålsenligt utfördt, i följd hvaraf afsyningsbetyg för detsamma utfärdades. Styrelsen har sedermera godkänt anläggningen.

Väganläggningen från Grythyttedens kyrkby till Hjulsjö sockengräns och vidare till landsvägen mellan Hjulsjö och Jernboås kyrkor (delen Siksandshöjden—Hjulsjö sockengräns). (Väglängd 7,06 km. = 23,785 fot.) Vägdelens var vid besigtningen i det närmaste fullbordad, och hafva de återstående arbetena sedermera verkstälts, så att afsyning under 1881 kunde förrättas. Efter inkommet betyg har Styrelsen godkänt anläggningen af denna vägdel.

De två förstnämnda vägarbetena i Örebro län äro besigtigade af Majoren Nerman och det sistnämnda af Distriktsadjutanten, Kaptenen G. Morsing.

Södermanlands län.

Väganläggningen mellan Trosa och allmänna landsvägen förbi Stora Åby. (Väglängd 5,12 km. = 17,250 fot.) Vägen var helt och hållet planerad och till en del grusad, då besigtningen af Majoren Nerman verkställdes.

Östra distriktet.

Östergötlands län.

Väganläggningen från Sillstebro förbi Hycklinge till Locknevi sockengräns. (Väglängd 13,3 km. = 1 mil 8,720

fot.) Vägbanken var, med undantag af några mindre sträckor vid Sillsta bro och Kila by, fullbordad samt vägplanet till större delen halfgrusadt. Några mindre anmärkningar framställdes mot utförandet och delgäfvos arbetsdirektionen.

Omläggningen af den från Bonnorp genom Vånga och Kullersta socknar gående vägen till Borg och Löth. (Väglängd 7,26 km. = 24,440 fot.) Arbetet var vid inspektionen i full gång och voro en del backar färdiga och en del andra i det närmaste fullbordade. En mindre ändring i plan blef af inspektionsförrättaren till Styrelsens godkännande förordad, dels emedan vägen derigenom blef rak och med endast en kort stigning af 1:20, dels emedan den odlade jorden genom ändringen helt och hållet skonades.

Östergötlands läns vägarbeten äro besigtigade af Distriktschefen, Majoren O. Zander.

Jönköpings län.

Vägomläggningen mellan Bosebo och Våthult (delen Traneboliden öfver Bolbynäs och Tranebo egor till Mångarebo samt sänkning af Susareliden). (Väglängd 1,7 km. = 5,800 fot.) Större delen af Tranebolidens omläggning var på anmärkningsfritt sätt planerad, men hade arbetet för Susarelidens sänkning vid inspektionen ännu icke påbörjats.

Vägomläggningen mellan Nye och Korsberga kyrkor. (Väglängd 7,2 km. = 24,350 fot.) Vägomläggningen befans till större delen terrasserad och var afven delvis grusad.

Vägomläggningen mellan Säfsjö jernvägsstation och Komstads by. (Väglängd 1,52 km. = 5,125 fot.) Vägens planering var till större delen på anmärkningsfritt sätt utförd.

Vägarbetena inom Jönköpings län inspekterades af Distriktsadjutanten, Löjtnanten G. Hammarström.

Kalmar län.

Vägomläggningen från Dalhems kyrka till Gamleby köping. (Väglängd 4,7 km. = 18,500 fot.) Arbetet var vid inspektionen, som verkställdes af Majoren Zander, fullständigt utfördt, hvarföre detsamma afsynades. På grund af det sedermera till Styrelsen insända betyget, har Styrelsen godkänt arbetet.

Vestra distriktet.

Elfsborgs län.

Omläggningen af Gesäters backar mellan Gesäters och Starlanda gästgifvaregårdar samt brobyggnaden öfver Örekilselven. (Väglängd 1,4 km. = 4,850 fot.) Såsom Styrelsen onämnde uti 1880 års underdåniga berättelse är vägomläggningen ordentligt utförd, men återstod ännu något arbete å brobyggnaden. Detta senare arbete har ännu icke blifvit fullbordadt, hvadan företaget i sin helhet ännu icke är godkänt.

Väganläggningen mellan Ättingsberg i Färgelanda socken och gränsen mot Bohus län. (Väglängd 7,97 km. = 26,850 fot.) Terrasseringen var å hela linien fullbordad, hvarjemte en hvälfd stenbro med 3,56 m. (12 fots) spann var utförd. Dessutom voro alla afloppstrummorna utförda, men anmärktes mot desamma, att de dels voro för korta och dels illa byggda. I öfrigt framställes mot utförandet åtskilliga anmärkningar, hvilka skriftligen delgäfvos arbetsdirektionen.

Den ursprungligen gillade planen upptog väglängden till 8,12 km. (27,350 fot); men har Styrelsen, med stöd af Eders Kongl. Maj:ts nådiga bref den 16 December 1847, medgifvit en af arbetsdirektionen gjord framställning om ändring i nådigst fastställd plan, hvarigenom väglängden minskats med 148 m. (500 fot), eller till den ofvan uppgifna. Någon besparing i anläggningskostnaden har dock icke uppkommit genom den medgifna förändringen, hvadan statsanslaget icke heller kunnat nedsättas.

Det förstnämnda vägarbetet inom Elfsborgs län är besigtigadt af Distriktschefen, Majoren E. Atterbom och det sist omnämnda af Distriktsadjutanten, Kaptenen Ph. Oterdahl.

Vermlands län.

Väganläggningen från allmänna landsvägen mellan Öhna gästgifvaregård och Väse kyrka till Väse jernvägsstation (väglängd 2,77 km. = 9,336 fot);

vägomläggningen mellan Öhna gästgifvaregård och Väse kyrka (väglängd 8,72 km. = 29,400 fot); och

vägomläggningen mellan Ransby och Slättne gästgifvaregårdar (väglängd 7,28 km. = 24,510 fot.)

äro alla under år 1881 afsynade och af Styrelsen godkända.

Vägomläggningen mellan Skillingmarks kyrka och Norska gränsen (delen Skillingmarks kyrka—Klefvane). (Väglängd 5,37 km. = 18,100 fot.) Hela vägen, med undantag af de gräfnings- och fyllningsarbeten, som enligt planen skola verkställas å den nuvarande vägen vid Skillingmark, var planerad. Mot arbetet, som utföres på entreprenad, framställes åtskilliga anmärkningar, hvilka delgäfvos vederbörande arbetsdirektion.

Vermlands läns vägarbeten äro besigtigade af Majoren Atterbom.

Göteborgs och Bohus län.

Vägomläggningen mellan Sunds färjställe i Högås socken och hemmanet Hogstorp i Skredviks socken.

Delen från Sunds färjställe till Sunds gästgifvaregård och mellan afvägen till Hälla och punkt Då planen i närheten af Åsen. (Väglängd 4,0 km. = 13,445 fot.) Arbetet anmälles vara till afsyning färdigt, men vid inspektionen förekommo mot utförandet flera anmärkningar, hvilka hindrade detsammans förordande till godkännande.

Delen förbi Rotviks- och Gunneröds-vattnen samt öfver hemmanet Bros egor förbi torpet Bräckene till Kålsby. (Väglängd 4,4 km. = 14,950 fot.) På de olika vägsträckorna voro vid besigtningen 2,2 km. (7,300 fot) terrasserade, men framställes äfven mot utförandet af denna afdelning åtskilliga anmärkningar, hvilka meddelades arbetsdirektionen.

Väganläggningen från Bräröds bro vid hemmanet Hogane i Krokstads socken till gränsen mot Elfsborgs län. (Väglängd 4,8 km. = 16,100 fot.) Vägen var terrasserad på hela sträckan och alla afloppstrummorna byggda, dock var det utförda arbetet ej anmärkningsfritt, enär sidolutningarne i allmänhet voro för branta och afloppstrummornas vingmurar lagda med för små och mindre goda stenar, hvarförutom botten i dikena erfordrade rensning förmedelst sprängning och gräfning, på det nödigt aflopp för vattnet måtte beredas. De framställda anmärkningarne delgäfvos arbetsdirektionen för rättelses vinnande.

Göteborgs och Bohus läns vägarbeten äro besigtigade af Kaptenen Oterdahl.

Södra distriktet.

Kronobergs län.

Väganläggningen mellan Brunamåla och Emmaboda jernvägsstation samt omläggningen af Hallaberga backar m. m. (Väglängd 5,28 km. = 17,803 fot.) Arbetet var vid inspektionen utfördt i öfverensstämmelse med nädigst gillad plan och har af Styrelsen på grund häraf godkänts.

Besigtningen verkställdes af Distriktschefen, Majoren A. Remmer.

Hallands län.

Vägomläggningen från Halmstad öfver Breared till Hule (delen Skerkered—Breared—Hule). (Väglängd 3,8 km. = 12,760 fot.) Något arbete å detta företag hade, då inspektion derå af Majoren Remmer förrättades, under 1881 icke vidtagits, och lär orsaken till detta vara den under hela sommaren och hösten nästan oafbrutna nederbörden.

Malmöhus län.

Omläggningen af Wallåkra backar på gränsen mellan Luggude och Rönnebergs härad. (Väglängd 0,8 km. = 2,700 fot.) Arbetet hade så fortskridit, att nya vägen söder om Wallåkra jernvägsstation var på hela sin längd, ehuru ej fullständigt, terrasserad, hvarjemte utgräfningen af norra backen pågick. Den till planen hörande ombyggnaden af bron öfver Raus ån var äfven påbörjad och befans det norra hvalfvet uppfördt, då besigtningen af Majoren Remmer verkställdes.

Blekinge län.

Omläggningen af Trensoms lid vid Trensoms gästgivaregård. (Väglängd 1,1 km. = 3,690 fot.) Vägbyggnaden var fullbordad, men framstälde inspektionsförrättaren mot utförandet åtskilliga anmärkningar, hvilka hindrade honom att förorda densamma godkännande.

Besigtningen verkställdes af Distriktsadjutanten, Kaptenen A. Blix.

Följande med statsbidrag understödda vägarbeten hafva under år 1881 blifvit kontraktsevenligt fullbordade och af Styrelsen godkände, nämligen:

	Väglängd.		Beräknad kostnad.		Statsbidrag.	
	(Longueur de route construite ou améliorée.)		(Somme prévue au devis.)		(Allocation de l'état.)	
	km.	mil.	Kr.	öre.	Kr.	öre.
Väganläggning mellan Abborrträsk i Norrbottens län och Jörns kyrkby i Vesterbottens län, delen från Abborrträsk till Svartliden i Norrbottens län	13,57	1,27	11,600	—	7,700	—
D:o d:o delen från Svartliden till Glomerträsk i d:o län	12,68	1,19	11,567	74	7,700	—
Till utförande i fortsättning af vägomläggningen från Tarendö by förbi Korpilombola by till häradsvägen mellan Pajala och Haparanda af den del af detta vägbyggnadsarbete, som sträcker sig från Nuoxojärv by till rågången mellan nämnde socknar i d:o län	9,48	0,89	11,350	—	7,500	—
Väganläggning mellan Abborrträsk i Norrbottens län och Jörns kyrkby i Vesterbottens län, delen Stenträsk—Åliden i Vesterbottens län	14,58	1,36	15,592	63	10,200	—
D:o d:o delen Åliden—Jörnsby i d:o län	11,36	1,06	11,451	89	7,630	—
Vägomläggning från Bastuträsk öfver Bjursele till Norsjö på vägsträckan mellan Skellefteå och Norsjö kyrkbyar i d:o län	28,42	2,66	48,270	—	32,000	—
Omläggning af landsvägen mellan Öfver Lännäs och Sänga socknar i Västernorrlands län	5,60	0,52	19,350	—	14,976	—
Anläggning af dels ny dels utvidgad väg mellan landsvägen nära Ramejö kyrka och Ramejö station å norra stambanan i Gefleborgs län	2,89	0,27	8,950	—	6,000	—
Väganläggning från Berga by i Möklinta socken öfver Nässelbo skog till gränsen mot Vester Fernebo socken i Vestmanlands län	1,89	0,18	5,000	—	2,500	—
Omläggning af den från Vesterås öfver Ås-åsen i Romfartuna socken gående landsväg i samma län	1,07	0,10	2,000	—	1,300	—
Den del af väganläggning från Grythyttedens gästgivaregård och kyrkby till vägen mellan Hjulsjö och Jernboås, som sträcker sig mellan Siksandshöjden och Hjulsjö sockengräns i Örebro län	7,06	0,66	20,500	—	14,000	—
Anläggning af väg från Stråbergsmärgården förbi Björtoorp till Bregården i närheten af Karlskoga kyrka i d:o län	7,78	0,73	15,000	—	5,000	—
Omläggning af de backiga delarne af landsvägen från Dalhems kyrka till Gamleby köping i Kalmar län	4,70	0,44	17,200	—	11,460	—
Vägomläggning mellan Ulricehamn och Daltorps kyrka, delen mellan Marbäck och Attorp i Elfsborgs län	5,09	0,47	14,765	—	9,820	—
Ny väg från allmänna vägen mellan Öhna gästgivaregård och Väse kyrka till Väse station å nordvestra stambanan i Vermlands län	2,77	0,26	11,197	—	7,465	—
Omläggning af vägen mellan Öhna gästgivaregård och Väse kyrka i samma län	8,72	0,82	11,300	—	7,500	—
Transport	137,59	12,88	235,093	76	152,751	—

	Väglängd.		Beräknad kostnad.		Statsbidrag.	
	(Longueur de route construite ou améliorée.)		(Somme prévue au devis.)		(Allocation de l'état.)	
	km.	mil.	Kr.	öre.	Kr.	öre.
Transport	137,59	12,88	253,093	76	152,751	—
Omläggning af allmänna landsvägen mellan Ransby och Slättne gästgivaregårdar i Vermlands län	7,28	0,68	25,300	—	16,867	—
Anläggning af ny väg från häradsvägen mellan Långasjö och Allgutsboda i närheten af Brunamåla till Emmaboda jernvägsstation samt för omläggning ej mindre af en del utaf nämnde häradsväg till undvikande af de s. k. Hallabergabackarne än ock af häradsvägen mellan Plaggebo gästgivaregård och Vissefjärda jernvägsstation till undvikande af den s. k. Djekneliden och backarne vid Skälstängen i Kronobergs län	5,28	0,49	25,175	—	12,600	—
Vägförbättringar å allmänna landsvägarne dels från Asarum och dels från Karlshama vid Kolsbro till Trensums gästgivaregård i Blekinge län	0,75	0,07	5,300	—	3,510	—
Summa	150,90	14,12	290,868	76	185,728	—

Statsbidraget motsvarar 64 procent af det godkända kostnadsbeloppet

B. Hamn- och brobyggnader samt vattenkommunikationer.

I. Hamnarbeten.

Norra distriktet.

1. Enköpings hamn.

(2,4 m. = 8 fot under Mälarens m. v. y.)*

(Se kanaler och farleder.)

2. Öregrund's hamn.

(5,05 m. = 17 fot under hafvets l. v. y.)

Vid förrättad inspektion befans vattendjupet kring den inre hamnarmens mest framskjutande del, hvarest på hamnkartan antecknats 5,05 m. (17 fot) under hafvets l. v. y., hafva uppgrundats 0,44 å 0,60 m. (1,5 å 2 fot). För öfrigt hade ingen uppgrundning egt rum.

De yttre och inre hamnarmarne befunnos i synnerligen godt stånd och alla de öfra bjelkvarfven i kistorna nyligen omtimrade. Ny betäckning och nya med plank beklädda och med zinkplåt betäckta duc

*) De under rubriken upptagna, till ett visst vattenstånd hänfödda siffror utmärka det största djup, som i hela hamnen eller någon af dess delar skall förefinnas.

d'alber äro på hamnarmarne anbragte. Undervattensvirket var friskt. Den närmast land befintliga ändan af den yttre armen var ombyggd af sten, i st. f. den gamla träbyggnaden.

Emedan den inre hamnarmen icke är skyddad mot storm från N. och N.O., möter stor svårighet för fartygs angöring i den inre hamnen under dessa vindar i följd af den svåra sjön. I anledning deraf har en ny vågbrytare, utgående från hamnmynnningens östra sida ansetts af behovet högeligen påkallad, ehuru medel till dess anläggning hittills saknats.

Muddring inom den inre hamnarmen torde snart varda behöflig, för att 3,6 å 3,9 m. (12 å 13 fots) djupgående fartyg, hvilkas antal i dessa farvatten under senare åren betydligt ökats, der må kunna inlöpa.

Hamnen har inspekterats af Förste Adjutanten i Styrelsen, Kaptenen G. Lindequist.

3. Upsala hamn.

(2,4 m. = 8 fot under Mälarens l. v. y.)

(Se kanaler och farleder.)

Mellersta distriktet.

4. Vesterås hamn.

(3,0 m. = 10 fot under Mälarens l. v. y.)

För denna hamnanläggning, som är i mycket godt skick, hafva under år 1881 inga nybyggnader företagits, utan endast vanliga underhållsarbeten.

5. Trosa hamn.

(1,8 m. = 6 fot under hafvets l. v. y.)

Vid besigtning af denna hamn anmärktes, dels att den af kallmur på stenista uppförda piren något satt sig, dels äfven att en på hamnarmen befintlig gångbro öfver en genom nämnde arm varande vattenöppning vore förfallen.

Hamnstyrelsen har förstädigats ombygga gångbron.

Hamnarne N:is 4 och 5 hafva inspekterats af Majoren Nerman.

6. *Askersunds hamn.*

(3,0 m. = 10 fot under Vetterns l. v. y.)

Hamnen var ordentligt underhållen och vattendjupet öfver allt tillfredsställande.

Inspekterad af Kaptenen Morsing.

Östra distriktet.7. *Hästholmens hamn.*

(3,0 m. = 10 fot under Vetterns l. v. y.)

Vid 3,2 m. (10,7 fots) vattenhöjd voro djupen utmed hamnbryggan från 3,7 till 5,0 m. (12,5 till 17 fot).

Några mindre anmärkningar mot underhållet gjordes.

Hamnens reservfond utgjorde den 31 December 1880 kr. 1,499,91.

8. *Visingsborgs hamn.*

(1,8 m. = 6 fot under Vetterns l. v. y.)

Vid inspektionen anmärktes att följarne å det yttre brohufvudets kistor voro lösa; inspektionsförrättaren fästade Direktionens uppmärksamhet på nödvändigheten af dessa kisters förstärkande.

9. *Grenna hamn.*

(3,0 = 10 fot under Vetterns l. v. y.)

Hamnen befans vid inspektionstillfället anmärkningsfritt underhållen, dock var djupet ej tillräckligt öfverallt, hvarföre uppmuddring bör göras under ett kommande år.

Den 1 Januari 1881 utgjorde reservfonden 6,868,44 kronor och reparationsfonden 123,75 kronor.

10. *Jönköpings hamn.*

(3,0 m. = 10 fot under Vetterns l. v. y.)

Mot underhållet förekom ej någon anmärkning.

Den reparation medelst betonyfyllning i kistan under östra vågbrytarens pirhufvud, som verkställdes under år 1880, har visat sig väl uppfylla sitt ändamål att förstärka detta pirhufvud, så att någon sättning derstädes ej är att befara.

Vid tullkajens södra ända är under uppsättning en lastkran af jern, beräknad att lyfta 4 tons.

Då det visat sig att vid nordlig storm denna hamn, hvars bassin genom jernvägens anläggning

blifvit förminskad till 0,6 af dess ursprungliga storlek, är för seglare mycket farlig att anlöpa, isynnerhet då jernvägsbron stänger inloppet till den inre hamnen, föreslår inspektionsförrättaren, att signaler borde uppsättas, hvarigenom segelfartygen varnades att ingå i hamnen under ofvannämnda förhållanden. Dessutom borde, för genomfartens underlättande vid jernvägsbron, tvänne med grofva frihultar förenade duc d'alber anbringas.

Om dessa anordningars vidtagande har hamndirektionen blifvit skriftligen anmodad.

11. *Hjo hamn.*

(3,0 m. = 10 fot under Vetterns l. v. y.)

Vid omkring 3,12 m. (10,5 fots) vattenhöjd var vattendjupet vid södra inloppet 3,0 à 3,27 m. (10 à 11 fot), vid norra inloppet 3,27 à 3,95 m. (11 à 13,3 fot), i hamnbassinen 2,52, 2,67 och 3,41 m. (8,5 à 9 à 11,5 fot), samt utmed lastbryggan 3,12 à 3,56 m. (10,5 à 12 fot).

Stenfyllningen utanför vågbrytaren bör, isynnerhet vid pirhufvudena, förnyas med stor sten. En grundlig uppmuddring till 3,27 à 3,56 m. (11 à 12 fots) djup är snart nödvändig.

En gammal stenkran bör undanskaffas från lastbryggan, likaså ett utmed södra hamnarmen liggande fartygsvrak.

Hamnarne N:is 7—11 hafva inspekterats af Löjtnanten Hammarström.

12. *Vadstena hamn.*

(3,0 m. = 10 fot under Vetterns l. v. y.)

Den murade stenkajen, åt hamnrännan till, har rasat på en längd af 9,8 m. (33 fot) och ytterligare å en sträcka af 19,9 m. (67 fot) hafva hålör visat sig, hvadan mera ras är att befara.

Direktionen har beslutat, att de i kanalen nedfallna stenarne skulle der upptagas och de lösa delarne af muren rifvas samt en provisionel träkaj anbringas. Sedan nödiga medel samlats, skulle 15 m. (50 fot) bakom den gamla kajen byggas en ny sådan af bättre beskaffenhet, hvarigenom hamnen blefve utvidgad och en behöflig vändningsplats för ångbåtar kunde åstadkommas.

Vattendjupet i hamnen var oförändradt.

De i föregående årsberättelse anmärkta stora stenarne i inseglingstrännan voro nu borttagne.

En ny hamnkarta skall upprättas.

13. *Mariestads hamn.*

(2,4 m. = 8 fot under Venerns l. v. y.)

Vid ett vattenstånd af 3,19 m. (10,75 fot) på vattenmärket, hvars nollpunkt ligger 0,6 m. (2 fot) öfver Sjötorps slusströskel, angaf pejlingen i hamnen och rännan vattendjupet till 11 fot och derutöfver.

Tråkajen, som hade utskjutit, har blifvit återstald i sitt rätta läge.

Hamnarne N:is 12 och 13 hafva inspekterats af Majoren Zander.

14. *Lidköpings hamn.*

(3,0 m. = 10 fot under Venerns l. v. y.)

Vid 3,95 m. (13,3 fots) vattenhöjd voro djupen i rännan mellan hamnarne 4,0 à 4,8 m. (13,5 à 16 fot), och å grundet midtför inloppet 3,53 à 3,86 m. (11,9 till 13 fot). Mot underhållet gjordes ingen anmärkning.

Inspekterad af Löjtnanten Hammarström.

15. *Linköpings hamn.*

(3,0 m. = 10 fot under Stångåns l. v. y.)

Denna hamns lågvattenyta ligger 6,27 m. (21,21 fot) öfver slusströskeln vid Norsholm eller 3,15 m. (10,6 fot) öfver öfre slusströskeln vid Nyqvarn.

Det för kanalbåtar erforderliga vattendjupet af 3,0 m. (10 fot), som nu endast räcker till jernvägsbron, skulle kunna utan nämnvärda svårigheter utsträckas söderut ända till Tanneforsens slussar. Farleden genom jernvägsbron och derifrån upp emot Stångebro har endast 1,93 à 2,23 m. (6,5 à 7,5 fots) djup, hvarföre det endast är denna korta sträcka, som vid behof af större hamnutrymme erfordrar upp-
muddring.

Hamnen vid jernvägsbron har blifvit försedd med provisionel strandskoning af trä.

I hamnbassinen söder om jernvägsbron funnos kvarstående 2 eller 3 st. pilstubbar, öfver hvilka blott

fans 1,04 m. (3,5 fots) djupt vatten, och om dessas borttagande har hamndirektionen i skrifvelse från inspektionsförrättaren blifvit uppmanad.

Karta öfver hela hamnområdet skall genom hamndirektionens försorg upprättas.

16. *Gamleby hamn jemte farleden å Gamlebyviken och genom Stegeholms kanal.*

(4,2 m. = 14 fot under havets m. v. y.)

Endast Gamleby lastbrygga har under år 1881 inspekterats och befans den anmärkningsfritt underhållen, men syntes otillräcklig för rörelsen. Enligt meddelande från köpingens ordningsman hade köpingen hos Eders Kongl. Maj:t erhållit sökt tillstånd att expropria strandmark för att derå anlägga en ny kaj med jernvägsspår från stationen. Planen är dock ännu ej fullständigt uppgjord.

17. *Vesterviks hamn.*

(Vid södra kajen 3,5 m. = 11,7 fot och vid Ölandskajen 2,1 m. = 7 fot under havets m. v. y.)

Styrelsen har i skrifvelse af den 30 November 1881 såsom fullbordad godkänt kajbyggnaden i Vestervik, hvartill Eders Kongl. Maj:t den 6 September 1878 i nåder täckts bevilja ett låneunderstöd från Handels- och Sjöfartsfonden af 50,000 kronor. Något underhåll af kajen har ej under år 1881 ifrågakommit, men planering bakom kajen har fullbordats och anordningen af hamnspåren fullständigats.

18. *Oskarshamns hamn.*

(2,8 à 5,5 m. = 8 à 16 fot under havets l. v. y.)

Arbetet för förbättring af hamnen har pågått och var i slutet af år 1881 så långt framskridet, att Distriktschefen kunnat tillstyrka godkännande af de hittills utförda arbetena; men då en del arbeten af de i planen upptagne återstå och det hela enligt kontraktet skulle fullbordats till den 1 Oktober 1880, har Styrelsen icke kunnat godkänna hamnbyggnaden, utan aflåtit skrifvelse till Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande med anhållan att Hamndirektionen måtte till Eders Kongl. Maj:t inkomma med underdånig ansökan om arbetstidens förlängning.

19. *Kalmar hamn.*

(4,2 m. = 14 fot under hafvets m. v. y.)

Hamnen och kajbyggnaden befunnos vid inspektionen väl underhållna. Muddring och stenuptagning har pågått utmed Ballastholmens kajlinier, hvarigenom erhållits 3,0 m. (10 fots) vattendjup vid vanligt vattenstånd, motsvarande 2,29 m. (7,7 fot) vid det lägsta, som på senare tider observerats, nämligen 1875, och som på den nya stenkajen är betecknad med ett inhugget märke, hvarå aflästes 3,47 m. (11,7 fot); då högsta observerade vattenytan är efter samma märke 5,03 m. (17 fot), blir vattenvariationen således 1,57 m. (5,3 fot).

Invid norra hamnarmen och på flacket mellan Finngrundet och stora inseglingrännan har muddring pågått till 4,16 m. (14 fots) djup.

Förberedande åtgärder hafva vidtagits för att få alla vattenmärkena i Kalmar sunds hamnar graderade efter ett normalvattenmärke i Kalmar hamn.

20. *Sandvikens hamn.*

(2,1 m. = 7 fot under hafvets m. v. y.)

Under en svår nordlig storm vid högvatten 1880 inkastades en mängd af den grofva stenfyllningen utanför bomberingen in i hamnen. Stenen har under 1881 upptagits och återlagts på sin förra plats.

Då vid det förhållande, att stenar flera gånger kastats öfver hamnarmen in i hamnen, tydligen framgår, att hamnarmen ursprungligen blifvit byggd för låg, men en ombyggnad af densamma skulle blifva för kostsam, föreslogs vid besigtningstillfället att småningom utfylla yttre hamnarmen med grof sten så att en ojemn plan af 9 till 12 m. (30 till 40 fots) bredd bildades med en lutning af 1 : 4 à 1 : 5, hvar est uppkastade stenar antagligen kunde stanna. Hamndirektionen har redan gått i författning om framkörande af en mängd sten för detta ändamål.

Uppgrundningarne framför lastbryggans framre ända voro till en stor del bortmuddrade och på de derifrån i sydlig rigtning utlagde stenkistorna hade grofva kalkstenshallar utlagts till lastbryggans ungefärliga höjd. Den upplandning, som bakom denna arm egt rum, ådagalägger att armen är väl behöflig.

21. *Borgholms hamn.*

(4,2 m. = 14 fot under hafvets m. v. y.)

Muddring har fortgått för att i inre delen af hamnen erhålla 2,7 m. (9 fots) vatten under dagligt. En ny hamnkarta har uppgjorts.

22. *Röhälla hamn*

(1,2 m. = 4 fot under hafvets m. v. y.)

Denna båthamn uppgrundas småningom genom driftsand, hufvudsakligen genom norra gattet, der vattendjupet ej var större än 0,6 m. (2 fot), hvaremot i södra gattet djupet var omkring 1,63 m. (5,5 fot).

Utanför hamnen finnes uppsatt en ganska dålig lastbro af trä för upptagande af ångbåtstrafiken och fråga har väckts angående byggande af en fast brygga rätt ut i sjön.

23. *Färjestadens hamn.*

(1,8 m. = 6 fot under hafvets m. v. y.)

Hamnen befans vid inspektionen i försvarligt godt skick, utom att en del af norra hamnarmen småningom sjunker. En mängd sten var framskaffad för att under vintern anbringas å yttre stenfyllningen.

24. *Mörbylånga hamn.*

(1,8 m. = 6 fot under hafvets m. v. y.)

Behöfliga muddringsarbeten hafva pågått för att bibehålla det föreskrifna djupet.

Invid norra sidan af pirhufvudet har en sandbank bildats, som hindrar 1,5 m. (5 fots) djupgående fartyg att derstädes lägga till.

De under N:o 15—24 upptagna hamnarne äro inspekterade af Majoren Zander.

Vestra distriktet.25. *Kristinehamns hamn.*

(2,7 m. = 9 fot under Venerns l. v. y.)

Hamnen med dertill hörande anläggningar voro underhållna och vid anställd pliktning befans att djupet öfverallt öfversteg det föreskrifna.

26. *Karlstads hamn.*

(3,0 m. = 10 fot under Venerns l. v. y.)

Hamnen var på det hela taget i ordentligt skick och vattendjupet tillräckligt.

Kanalen var till stor del igenslammad, antagligen genom utskärning från Sundsta landet. En strandskoning utefter denna strand hade anbringats, emedan häftig vårfloed med svår isgång verkat förstörande å densamma.

De gamla slussportarne hafva undergått reparation.

27. *Åmåls hamn.*

(2,7 m. = 9 fot under Venerns l. v. y.)

Vid anställd pejling har befunnits, att en tredjedel (den yttersta) hade fullt djup, 0,3 m. (1 fot) mindre än på Sjötorps nedre slusströskel, inlopps-rännan hade till och med samma djup som vid Sjötorp, den mellersta tredjedelen hade nästan fullt djup och den innersta tredjedelen, från ångbåtsbryggan till vändbassinen var 0,3 å 0,6 m. (1 å 2 fot) för grund. Vid jämförelse med föregående årens djupmätningar befans, att uppgrundning fortgår, hvilken ännu ej är hinderlig för ångbåtstrafiken; men Hamnstyrelsens uppmärksamhet har fästats härpå för vidtagande af lämpliga åtgärder häremot.

Ett vattenmärke, öfverensstämmande med det vid Sjötorp, är anbragt straxt innanför inloppet, nära vågbrytarens ända vid duc d'albkistan.

En ny duc d'alb har under år 1881 blifvit uppsatt i st. f. den då felande.

Alla de öfriga duc d'alberna erfordrade underhåll, likasom bryggorna.

28. *Venersborgs vågbrytare.*

Ingen tillökning af den förut iakttagna sättningen åt landsidan kunde förmärkas, utan hade vågbrytarens krön bibehållit en ganska jemn form.

Något underhållsarbete å densamma lärer under år 1881 ej skett.

29. *Göteborgs hamn- och elfarbeten.*

(5,0 m. = 17 fot under hafvets m. v. y.)

Hamnen med tillhörande inrättningar, duc d'alber, vågbrytare, moringar, mudderverk m. m. voro fortfarande väl underhållna.

Ingen kajbyggnad har under år 1881 förekommit. Omkring 60,000 kbm. (2,290 kub.-st.) muddar äro upptagne, hufvudsakligast vid Tingstadsvassen.

30. *Uddevalla hamn.*

(4,5 m. = 15 fot under hafvets m. v. y.)

Följande arbeten hafva under året utförts:

12 st. 4,45 m. (15 fot) långa gjutna jernkolonner hafva anskaffats, för att under vintern anbringas till stöd för lastbryggorna, i utbyte mot de nu använda träpålarna.

Å hamnens södra sida äro 4 st. stenpällare nedsatta.

I årännan äro uppmuddrade 7,668 kbm. (293 kub.-st.) och i Sunningen 811 kbm. (31 kub.-st.)

Bryggor, sjömärken, lyftkran och öfriga till hamnen hörande inrättningar voro väl underhållna och i godt stånd.

Årännan håller nu 5,0 m. (17 fots) djup och Sunningen 8,1 m. (20 fot).

31. *Strömstads hamn.*

(3,3 m. = 11 fot under hafvets m. v. y.)

På 4,45 m. (15 fot) från östra kajmuren, 6,0 m. (20 fot) från den södra och 1,8 å 3,0 m. (6 å 10 fot) från vestra kajen, som är ångbåtarnes vanliga tilläggningsplats, var djupet det föreskrifna.

Östra kajmuren, östra hälften af den södra och ett ställe å vestra kajmuren befunnos underskurna af vattnet och erfordra reparation, hvarjemte samtliga kajmurarne behöfde fogstrykas.

Distriktets alla här nämnda hamnar äro inspekterade af Majoren Atterbom, utom N:o 30, som besigtigats af Kaptenen Oterdahl.

Södra distriktet.32. *Kongsbacka hamn.*

(1,8 å 2,1 m. = 6 å 7 fot under hafvets m. v. y.)

Djupet befans vid inspektionen fullt tillräckligt. Skadorna å vestra jetéens mur voro reparerade till omkring 891,0 m. (3,000 fot) inom pirhufvudet.

Stora sättningar å jetéerna hafva på senare åren inträffat.

33. *Varbergs hamn.*

(2,7 m. = 9 fot under hafvets m. v. y.)

I hamnen och på redde hafva 3,926 kbm. (150 kub.-st.) sand och lermuddar upptagits och användts till fyllning af »träsket». Denna fyllning var fullbordad på en yta af 26,445 qm. (300,000 qv.-fot) och till 1,5 m. (5 fots) höjd öfver dagligt vatten.

Arbetena å hamnutvidgningen hade i November 1881 fortskridit så, att

bålverket längs inre delen af norra vågbrytaren fullbordats på en längd af 107,0 m. (360 fot);

en *utfyllning bakom detsamma* blifvit verkställd till 15,0 m. (50 fots) krönbredd;

på yttersidan af fyllningen har utlagts en *gråstensglacis* till förhindrande af utskärning från sjön;

ett *jernvägsspår* blifvit utlagdt längs kajen i förbindelse med öfriga hamnspår;

sex st. stenpällare hafva på samma kaj blifvit utsatta;

trälastbryggan innanför sydvestra vågbrytaren har fullbordats;

betonbröstvärrnet å krönet af sydvestra vågbrytaren har blifvit färdigt å 30,0 m. (100 fot) af längden samt kommer antagligen att innan 1881 års slut fullbordas;

jernvägsspår blifvit i förbindelse med öfriga hamnspår utlagdt längs *sydvestra kajen*. *

Alla dessa arbeten hafva bedrifvits med kraft och skicklighet.

Mot underhållet funnos inga skäl till anmärkningar.

34. *Träslöfs hamn.*

(1,5 m. = 5 fot under hafvets m. v. y.)

Inspekterades utan anmärkning.

35. *Glommens hamn.*

(Längst in i hamnen 1,2 å 1,5 m. = 4 å 5 fot under hafvets m. v. y.)
(I främre delen 2,4 å 3,0 m. = 8 å 10 » » » »)

Hamnen var omsorgsfullt underhållen. De hål på *södra vågbrytaren*, som under vinterns våldsamma stormar upprifvits, hade genast blifvit reparerade förmedelst ifyllning af stor kullersten.

Bortsprängning af några större stenblock inne i hamnen skulle under 1881 göras äfvensom ytter-

ligare stenfyllning å glacisen utanom de lagade ställena.

36. *Falkenbergs hamn.*

(3,0 m. = 10 fot under hafvets m. v. y.)

Hamnen befans oklanderligt underhållen, hvadan ingen anmärkning framställdes.

Med det nyinköpta mudderverket upptagas 497 kbm. (19 kub.-st.) sand per dag och har muddring pågått för åstadkommande af ett djup af 3,27 m. (11 fot) under dagligt vatten.

37. *Busörens hamn.*

Sedan Distriktschefen till Styrelsen inlemnad en relationskarta, upptagande såväl hamnens närvarande tillstånd, som ett förslag för dess iståndsättande, och dessutom i inspektionsberättelsen en beskrifning på det erforderliga arbetet, har Styrelsen hos Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Hallands län anhållit om yttrande, huruvida trafiken i denna hamn är af den betydelse för det allmänna, att statsbidrag skulle kunna, i händelse af intressenternas underdåniga ansökan derom, förordas. Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande har till Styrelsen ingifvit ett meddelande från Kronofogden i orten, att intressenterna icke för närvarande vilja vidkännas någon utgift för hamnens ombyggnad, under afvaktan på hamnbolagets ombildning. I följd deraf har Styrelsen för sin del ansett att för närvarande ej någon vidare åtgärd kan härutinnan ifrågakomma.

38. *Halmstads hamn.*

(3,0 m. = 10 fot under hafvets m. v. y.)

Vestra och östra jetéen befunnos vid inspektionen i fullgodt skick.

Strandskoning af sten i kallmur har uppförts å östra sidan närmast jetéen, men i anseende till högt vattenstånd ej hunnit fullbordas.

Dragvägen var provisoriskt reparerad.

Muddringsarbeten till 3,6 m. (12 fots) djup hafva bedrifvits dels med stadens stora ångmudderverk, dels med mudderverk för handkraft. Med det förra har en massa af 11,306 kbm. (432 kub.st.) och med det senare 1,073 kbm. (41 kub.-st.) blifvit upptagen.

Den upptagna sanden och lermuddern fördes på land för bildande af upplagsplatser.

Inseglingens djup var minst lika med det föreskrifna.

39. *Engelholms hamn.*

(2,4 m. = 8 fot under havets m. v. y.)

Båda jetéerna hade reparerats medelst igenfyllning af deri uppkomna hål med beton och voro vid inspektionstillfället i fullgodt skick.

Ingen muddring har skett, hvarken i hamnen eller å banken utanom gattet. Vid det senare var djupet 2,1 m. (7 fot) å södra sidan, men i norra rännan blott 1,6 m. (5,5 fot), allt under dagligt vatten.

På strandskoningen inne i ån är en massa af 262 kbm. (10 kub.st.) stenmal och lera påford.

40. *Mölle hamn.*

(2,1 m. = 7 fot under havets m. v. y.)

Denna hamnbyggnad, som enligt kontrakt skulle vara fullbordad den 1 September 1880, men enligt Eders Kongl. Maj:ts nådiga bref den 23 Juli s. å. fått arbetstiden förlängd till 1881 års utgång, har under 1881 blifvit fullbordad och afsynad samt der- efter af Styrelsen godkänd.

Angående utförandet nämner afsyningsförrättaren att, utom det, som enligt kontraktet skulle göras, en mängd för anläggningen nyttiga arbeten blifvit verkställda, såsom att vågbrytaren förlängts 4,45 m. (15 fot), att en bålverkskaj af 89,0 m. (300 fots) längd och 5,3 m. (18 fots) medelbredd blifvit uppbyggd, att ett mindre trätorn med fyrlykta och lysapparat blifvit uppsatt på pirhufvudet samt 1 st. släpstall blifvit anlagdt.

41. *Lerbergets hamn.*

(1,5 m. = 5 fot under havets m. v. y.)

Norra vågbrytaren hade under en våldsamt storm blifvit skadad, men genast fullständigt reparerats.

Å södra vågbrytaren har den låga inre sträckan förhöjts 0,6 m. (2 fot) medelst stenfyllning.

Djupet i gattet och inre hamnbassinen var oförändradt 1,93 m. (6,5 fot).

Ingen anmärkning mot underhållet framställdes.

42. *Vikens hamn.*

(1,8 m. = 6 fot under havets m. v. y.)

Fördjupningar hafva utförts, så att fullt 2,1 m. (7 fots) vatten finnes i rännan längs vågbrytaren och bålverket. Inne i hamnbassinen har muddrats till 1,8 m. (6 fot), allt under dagligt vatten.

Ingen anmärkning mot underhållet framställdes vid inspektionen.

43. *Helsingborgs hamn.*

(Gamla bassinen 4,8 m. = 16 fot under havets m. v. y.)

(Nya " 3,6 m. = 12 " " " ")

Äldre hamnarmarne, nya hamnbassinens kajer och bålverk samt dockbyggnaden befunnos i utmärkt godt skick.

Ett hamnspår af 267,0 m. (900 fots) längd har ytterligare å nya hamnplanen blifvit utlagdt.

Till skydd mot den söder om nya hamnen utlagda fyllningen har *vestra vågbrytaren förlängts* 119,0 m. (400 fot) med en rad af 10 st. sänkkistor med derå påford stenfyllning till 1,2 m. (4 fots) höjd.

Inseglingsgattets och gamla hamnbassinens djup var 5,5 å 5,6 m. (18,5 å 19 fot).

Intet skäl till anmärkning mot underhållet förekom.

44. *Råd hamn.*

(2,4 m. = 8 fot under havets m. v. y.)

3,400 kbm. (130 kub.-st.) mudder har under år 1881 upptagits ur hamnen. Djupet befans vara: i ytterhamnen 2,4 m. (8 fot), i rännan mellan jetéen och innerhamnen 2,1 (7 fot) och i innerhamnen 1,8 å 2,1 m. (6 å 7 fot).

Underhållet har varit omsorgsfullt. Ingen anmärkning framställdes.

45. *Kyrkbackens hamn på ön Hven.*

(2,1 m. = 7 fot under havets m. v. y.)

Vågbrytaren och stora lastbryggan befunnos i fullgodt skick; vattendjupet har bibehållit sig oförändradt.

För att hindra sands inträngande i hamnen genom södra vågbrytarens stenfyllning har under vintern 1880—1881 en spåntvägg af 2,4 m. (8 fots) plankor till en längd af 38,6 m. (130 fot) nedslagits.

En fyrlykta med rödt, grönt och hvitt-sken har blifvit uppsatt i en jernställning på pirhufvudet å samma vågbrytare.

Det med 6,000 kr. anslag understödda fördjupningsarbetet till 2,4 m. (8 fot) under dagligt vatten har under år 1881 påbörjats.

Ingen anmärkning mot underhållet förekom.

46. Landskrona hamn.

(9,8 å 12,0 m. = 33 å 40 fot under hafvets m. v. y.)
(De inre kanalerna 3,6 m. = 12 fot » » »)

En pålkajbyggnad af 83,0 m. (280 fots) längd har under 1881 fullbordats.

Bålverket i Nyhamn är på ett godkänt sätt ombyggt på en sträcka af 35,6 m. (120 fot).

Muddrings- och öfriga underhållsarbeten hafva pågått och hade inspektionsförrättaren ej någon anmärkning att framställa.

47. Barsebäcks hamn.

(1,2 å 1,9 m. = 4 å 6 fot under hafvets m. v. y.)

Det i 1880 års rapport omnämnda raset å norra vågbrytarens yttre del var vid inspektionen repareradt, så att hamnarmen nu finnes i godt skick.

Södra vågbrytaren har fullständigt planerats med beton å gängbanan. Längs vågbrytaren är en 4,45 m. (15 fot) bred, 0,9 m. (3 fot) djup och 44,5 m. (150 fot) lång segelränna medelst gräfning öppnad in emot land.

Djupet var fortfarande 2,1 m. (7 fot) under dagligt vatten.

Å södra vågbrytarens pirhufvud har uppförts ett fyrtorn af jern.

Underhållet af hamnen var fullgodt.

48. Malmö hamn.

(5,6 m. = 19 fot under hafvets m. v. y.)

Inga betydliga underhållsarbeten hafva under 1881 förekommit.

I afseende på arbetena för hamnutvidgningen iakttoogs, att

a) båda hamnarmarnes yttre delar blifvit försedda med ett bröstvärn af huggen gråsten i cement

på en sammanlagd längd af 326,6 m. (1,100 fot), hvarförutom planerna belagts med tuktad sten.

b) östra hamnarmens bålverk har fullbordats på hela sin längd 383,0 m. (1,290 fot);

c) den omkring ångbåtsbron löpande träbryggan, med deruti insatte 30 st. pällare af gjutjern, har fullbordats, hvarjemte 356,0 m. (1,200 fot) hamnspår med trenne vaxlar utlagts. Ett godsmagasin 44,5 m. (150 fot) långt och 11,9 m. (40 fot) bredt är uppfördt af corrugerad jernplåt;

d) ett lågt bålverk af 356,0 m. (1,200 fots) längd har uppförts vid stora kanalen;

e) muddring har pågått i den utvidgade ytterhamnen till 5,94 m. (20 fots) djup, och en muddermassa af 86,230 kbm. (3,295 kub.-st.) har upptagits och användts till fyllning i de nya hamnarmarne.

Ingen anmärkning gjordes mot underhållet af hamnens äldre inrättningar eller mot utförandet af de till nybyggnaden hörande arbetena.

49. Skanörs hamn.

(1,5 å 2,2 m. = 5 å 7,3 fot under hafvets m. v. y.)

Denna hamnbyggnad har under år 1881 blifvit fullbordad, af Distriktschefen afsynad och derefter af Styrelsen godkänd.

Utom de arbeten, som enligt kontraktet skulle verkställas, hafva följande tillägg och förbättringar gjorts:

a) en 59,4 m. (200 fot) lång öppen pålkaj längs hela nordvestra vågbrytarens åt bassinen vända sida;

b) det stora kajplanets förseende längs östra sidorne med bröstvärn till en sammanlagd längd af 157,4 m. (530 fot);

c) det inre gattets afstängning såväl medelst försänkning af en pråm, som äfven genom ett 26,7 m. (90 fot) långt bålverk;

d) anbringande af ett 0,45 m. (1,5 fot) högt stänkbord inom raket å norra sidan af utfartsbron å omkring 178,0 m. (600 fots) längd;

e) utsättande af 11 st. ekpällare, deraf 10 st. i ryggen å sydvestra vågbrytaren och 1 st. mycket grof å nordvestra vågbrytarens pirhufvud;

f) fördjupning medelst muddring till 2,1 å 3,0 m. (7 å 10 fots) djup;

g) anläggning af en 445,0 m. (1,500 fot) lång, 1,8 m. (6 fot) hög och på krönet 5,3 m. (18 fot) bred utfartsväg öfver Baggdjupet.

Ett mindre fyrhorn samt ett släpställ af 8,9 m. (30 fots) bredd äro likaledes utöfver förslaget anlagde.

50. Trelleborgs hamn.

(Yttre hamnen och östra bassinen 4,8 m. = 16 fot under havets m. v. y.
Vestra » 3,6 m. = 12 fot » » »)

Fördjupningsarbeten hafva under år 1881 fortgått, och till den 1 November var en massa af 37,688 kbm. (1,440 kub.st.) mudder upptagen.

Genom pliktningar har utrönt, att djuparean i östra inre hamnbassinen tillökats med omkring 3,526 qm. (40,000 qv.fot), att föreskrifna 4,8 m. (16 fots) djup och deröfver finnes dels längs pålbryggan å 8,815 qm. (100,000 qv.fot), dels i östra hamnrännan till stora lastbryggans spets å 6,170 qm. (70,000 qv.fot), dels i 134,0 m. (450 fots) rännan på 16,748 qm. (190,000 qv.fot), dels i ytterhamnen på 52,890 qm. (600,000 qv.fot), eller att minst 4,8 m. (16 fots) djup finnes å omkring 84,620 qm. (1,000,000 qv.fot).

Förstärkningsarbeten å östra hamnarmen och pirhufvudet hafva pågått. Omkring 274 kbm. (10,5 kub.st.) grofva granitblock, hvilka erhållits under pågående fördjupningsarbeten, hafva der nedlagts.

Beträffande underhåll och öfriga arbeten hafva inga skäl till anmärkning förefunnits.

51. Abäckås hamn.

(1,5 m. = 5 fot under havets m. v. y.)

Norra och södra vågbrytarne befunnos i fullgodt skick.

De å isolerade vågbrytarens krön redan år 1880 uppkomna sjöskadorna hafva ännu icke reparerats, hvadan Direktionen erhållit förständigande att fullgöra sin skyldighet.

Djupet bibehåller sig väl och var i inseglingsgattet 2,4 m. (8 fot) eller lika med vid afsyningen.

52. Ystads hamn.

(4,8 m. = 16 fot under havets m. v. y.)

Vågbrytare, pirhufvud och fyrhorn befunnos i fullgodt och betryggande skick.

Stora lastbryggan och kajerna hafva reparerats. Från vändskifvan vester om jernvägens godsmagasin var ett 119,0 m. (400 fot) långt hamnspår utlagdt i sydlig riktning.

4 st. nya duc d'alber med 9 st. 10,0 m. (34 fot) långa spiror i hvardera hafva blifvit nedrammade. 12 st. af de äldre duc d'alberne hafva förstärkts.

Under 1881 hafva muddringar pågått, så att 7,500 kbm. (286,4 kub.-st.) mudder och 165 kbm. (6,3 kub.-st.) sand blifvit upptagne.

Djupet i inseglingsrännan och stora hamnbassinen är numera 5,1 m. (17 fot).

Ingen anmärkning framställdes mot underhållet.

53. Skillinge hamn.

(1,5 m. = 5 fot under havets m. v. y.)

Den med 11,000 kr. statsbidrag understödda hamnförbättringen befans vara förslagsenligt fullbordad och blef af Distriktschefen den 14 November 1881 afsynad och derefter af Styrelsen godkänd.

54. Nöbbelöf—Branteviks hamn.

(1,3 m. = 4,5 fot under havets m. v. y.)

55. Simris—Branteviks hamn.

(1,5 = 5 fot under havets m. v. y.)

Mot underhållet af dessa tvänne båthamnar har vid inspektionen ingen anmärkning framstälts.

56. Simrishamns hamn.

(3,6 m. = 12 fot under havets m. v. y.)

Den af storm och sjögång raserade norra vågbrytaren har ej undergått någon nämnvärd förändring, och den orubbade delen deraf bibehåller sig fortfarande i godt stånd. I hamnbassinen finnes, äfven vid våldsamt sjögång med pålands vind, godt skydd och tankarne om behovet af vågbrytarens reparation äro nu mera mycket delade. Distriktschefen anser dock det vara önskligt, om pirhufvudet kunde förstärkas medelst utsättande af en undervattensrevetering kring kistgrunden.

Södra vågbrytaren har bibehållits i godt skick.

En landgångsbrygga för fiskebåtar har blifvit anlagd och hvilar på stenkistor.

En del af klippgrundet »Blindkistan» har blifvit bortsprängd, så att 3,0 m. (10 fots) djupt vatten der finnes.

Ett stengrund utanför Blindkistan är genom upptagning af 523 kbm. (20 kub.st.) sten, till en del undanröjdt.

En massa af 2,486 kbm. (95 kub.st.) sten, sand och lera har uppmuddrats ur hamnbassinen, som nu i allmänhet håller 3,6 à 4,2 m. (12 à 14 fots) djup. Den upptagna massan har lagts utefter kusten straxt norr om norra vågbrytarens fäste, på hvilken åtgärds olämplighet inspektionsförrättaren skriftligen fästat hamndirektionens uppmärksamhet, alldenstund massan kan vid en våldsamt storm kastas in i hamnen.

För öfrigt framställdes ingen anmärkning mot underhållet.

57. *Kiviks hamn* (under byggnad).

(3,6 m. = 12 fot under havets m. v. y.)

Hela vågbrytaren med pirhufvud befans vid inspektionen fullt färdig. Genom krönet af jéteen voro 13 st. grofva ekpällare inmurade och genom pirhufvudets öfverbyggnad var 1 st. moringsankare fastgjutet i betonnuren.

1,570 kbm. (60 kub.st.) grus och sten hafva under år 1881 uppmuddrats och lagts på det äldre hamnplanet, som derigenom fått behöflig påfyllning.

Ingen anmärkning mot utförandet framställdes vid inspektionen.

Genom Eders Kongl. Maj:ts nådiga bref den 16 September 1881 har ett års förlängning i arbetstid beviljats.

58. *Åhus hamn.*

(3,0 m. = 10 fot under havets m. v. y.)

Djupet i hela hamnen befans vara så stort, att 3,6 m. (12 fots) djupgående fartyg obehindradt kunna uppgå till midtför Tullkammerhuset.

Jetéerne voro i allmänhet oklanderligt underhållne, men ett ras å stensättningen på norra jetéen hotar att inträffa på en sträcka af omkring 15,0 m. (50 fots) längd. Drätselkammaren i Kristianstad har skriftligen erinrats om angelägenheten af att åtgärder vidtagas till förebyggande af det hotande raset.

Två hinder för 3,6 m. (12 fots) djupgående fartyg förefinnas inom segelrännans gränser, nämligen 2 st. stora jordfasta stenar nära rännans södra kant.

För öfrigt framställdes ingen anmärkning mot underhållet.

59. *Sölvesborgs hamn.*

(3,6 m. = 12 fot under havets m. v. y.)

Kajer och bålverk befannos i fullgodt skick och djupet var tillräckligt för 3,6 m. (12 fots) djupgående fartyg.

Ingen anmärkning framställdes mot underhållet.

60. *Nogersunds hamn.*

(1,2 à 2,4 m. = 4 à 8 fot under havets m. v. y.)

Denna hamnbyggnad har under år 1881 blifvit fullbordad och afsynad samt af Styrelsen godkänd.

61. *Karlshamns hamn.*

(3,6 m. = 12 fot under havets m. v. y.)

Inga underhållsarbeten hafva under året förekommit.

Båthamnen vid Näsvisken har genom handmuddring blifvit fördjupad från 0,6 till 1,2 à 1,5 m. (2 till 4 à 5 fots) djup, och till skydd mot vågsqvalpet har uppförts en med cement fogstruken kallmur af 17,0 m. (57 fots) längd, 1,5 m. (5 fots) tjocklek och 1,5 m. (5 fots) höjd öfver dagligt vatten.

Båthamnen vid Skeppsvarvet har äfven genom handmuddring fördjupats 0,6 m. (2 fot).

Vid inspektionen framställdes ingen anmärkning.

Hamnarne N:is 32—61 äro inspekterade af Majoren Remmer.

62. *Ronneby hamn jemte farleden på Rottne å.*

(Se nedan: kanaler och farleder.)

63. *Karlskrona handelshamn.*

(4,0 m. = 13,5 fot under havets m. v. y.)

Endast smärre underhållsarbeten äro under 1881 gjorda.

Ingen anmärkning förekom mot underhållet.

Hamnarne N:ris 62 och 63 hafva inspekterats af Kaptenen Blix.

64. *Bolmstads hamn.*

(1,3 m. = 4,5 fot under Bolmens l. v. y.)

Mot det, ehuru blott nödtorftiga, underhållet af vågbrytaren och lastplanet med bälverken framställes ingen anmärkning.

Inspekterad af Majoren Remmer.

65. *Visby hamn.*

(Inre hamnen 3,6 m. = 12 fot, yttre hamnen 4,5 m. = 15 fot under havets l. v. y.)

Vid inspektionen befans yttre hamnen i godt skick och å den yttre glacisen af sammanbindningsarmen utfördes en betydlig quantitet kalkstensblock för dess ytterligare förstärkning.

I stället för ett förut befintligt brohufvud af timmerkistor, har på den mellan inre och yttre hamnen utskjutande landtungan uppförts ett brohufvud af kalkstensblock i cement, 46,3 m. (156 fot) långt, samt derintill åt inre hamnarmen en 83,0 m. (280 fot) lång lastkaj af trä och sten.

Inre hamnkajen var i godt skick, utom att den söderut varande timmerkistarmen för uthalningen var förfallen och fordrade ombyggnad.

Muddringar i hamnens grundare delar hafva under 1881 pågått.

Inspektionen förrättades af Kaptenen Blix.

66. *Gnisvärds hamn.*

(0,9 m. = 3 fot under havets m. v. y.)

Inspekterades utan annan anmärkning än att inloppet fortfarande har så obetydlig bredd, att hamnen vid hårdt väder och vissa vindar är svår att anlöpa.

67. *Klinte hamn.*

(3,0 å 3,6 m. = 10 å 12 fot under havets m. v. y.)

Några mindre underhållsätgärder föreskrefvos.

Djupet i en del af hamnen uppgick ej till det bestämda, 3,6 m. (12 fot).

68. *Burgsviks hamn.*

(3,3 m. = 11 fot under havets m. v. y.)

Ingen rubbning af de nya kistorna till lastbryggan har förmärkts och obetydlig igenslamning har egt rum.

Några mindre underhållsätgärder föreskrefvos.

Väg- och Vattenbyggnads-Styrelsens berättelse.

69. *Nystrands hamn.*

(1,0 m. = 3,5 fot under havets m. v. y.)

Hamnen, afsynad år 1880, var i godt skick och vattendjupet i inloppet 1,2 m. (4 fot) under dagligt vatten. Botten i hamnen var ren från sten.

Norra hamnarmen med sina glesa kistor och fyllning af små sten syntes ej så stark som önskvärdt är. Den befans dock ännu vara alldeles orubbad.

70. *Rone hamn.*

(4,2 m. = 14 fot under havets m. v. y.)

Några mindre anmärkningar mot underhållet gjordes.

71. *Tomteboda hamn.*

(0,6 å 1,2 m. = 2 å 4 fot under havets m. v. y.)

I anseende till den besvärliga inseglingen i hamnen vid svårare sjögång uttalades önskvärdheten af större djup i inloppet.

72. *Herta hamn (under arbete).*

(1,0 m. = 3,5 fot under havets m. v. y.)

Den äldre båthamnen var i godt skick. Den norra hamnarmen hade under vintern 1880—1881 blifvit af storm och sjö upprifven, men var vid inspektionen ombyggd och betydligt förstärkt med en yttre glaci af gråsten.

En sandbank i norra delen af hamnen hade bildats, som borde borttagas.

Arbetet med den nya hamnbassinen hade framskridit så långt att södra hamnarmen var fullt färdig, ändkistan utsatt för den norra hamnarmen och utfyllningen färdig till omkring 12,0 m. (40 fots) längd.

Den södra hamnarmen hade af tekniska skäl blifvit flyttad något sydligare, hvarigenom större hamnutrymme vunnits.

Inloppet hade 18,0 m. (60 fots) bredd samt 0,6 å 0,9 m. (2 å 3 fots) djup. Det hufvudsakliga af hamnbassinens föreskrifna yta var upprensadt.

73. *Djupdya hamn (under arbete).*

(0,9 m. = 3 fot under havets m. v. y.)

Södra hamnarmen var nära färdig, norra armens ändkista nedsatt; å sjelfva hamnarmen var föga vidgjordt.

Inloppets bredd var 17,8 m. (60 fot) och djup 1,2 m. (4 fot).

Mot arbetets utförande var intet att anmärka.

74. *Nabbens hamn.*

(1,2 m. = 4 fot under havets m. v. y.)

Hamnen var i oförändradt skick utom att ett mindre ras inträffat å norra hamnarmen, hvilket ras vid inspektionstillfället var under reparation.

75. *Ljugarns hamn.*

(3,0 å 4,2 m. = 10 å 14 fot under havets m. v. y.)

Hamnens tillstånd var oförändradt. Några mindre reparationer föreskrefvos.

En enkel timmerkistas byggande och nedsättande för förhalning och förtöjning erfordras fortfarande och torde medel härtill erhållas af landthamnsfonden.

76. *Slite hamn.*

(4,8 å 5,9 m. = 16 å 20 fot under havets m. v. y.)

Vid inspektionen förefans ingen anledning till anmärkning.

77. *Kappelhamns hamn.*

(2,4 å 3,6 m. = 8 å 12 fot under havets m. v. y.)

Anläggningen af lastbryggan afsynades i Maj 1881.

Vid bryggan finnes plats för 7 å 8 fartyg från 2,4 å 3,6 m. (8 å 12 fots) djup.

Hamnarne 65—77 inspekterades af Kaptenen Blix.

II. Brobyggnader.

Norra distriktet.

1. *Bron öfver Ume elf vid Umeå.* Likasom vid 1880 års besigtning befans bron uti anmärkningsfritt skick och hade ej kraft några särskilda underhålls-åtgärder.

2. *Bro öfver Vindel elfven vid Vännäs i Vesterbottens län.* Denna bro har, sedan den år 1878 af Styrelsen godkändes, varit utsatt för ett par missöden. Det ena bestod deri, att skärning började förekomma utmed kistorna vid mellersta spannet, hvilken skada afhjelpats medelst stenfyllningar, som

hittills visat sig tillfyllestgörande, och har någon rubbning utaf byggnaden af denna anledning ej förmärkts. Det andra deremot har åstadkommit en icke obetydlig höjning af 7 st. pålok, en följd af att kale nedträngt i grunden. Då pålarne likväl äro nedslagna 8,9 m. (30 fot) i grunden, så medför höjningen för närvarande ingen fara, men föreskref dock inspektionsförrättaren de arbeten, som måste vidtagas för att förebygga pålokens vidare höjning.

3. Pågående arbetet för *brobyggnad öfver Vindel elfven vid Ekorrele i samma län.* Vid inspektionen var för sjelfva brobyggnaden landfästen och piler uppförda af sten dels i kallmur dels i bruksmur, samt öfverbyggnaden i sin helhet uppsatt, så att endast körbanan återstod att anbringa. Den till brobyggnaden hörande vägomläggningen var till största delen påbörjad, samt den bank, som bildar vestra utfarten, utfylld, hvaremot östra banken ej var påbörjad.

Mot brobyggnaden framställdes några anmärkningar, hvilka delgäfvos arbetsdirektionen.

4. *Bro vid Hernösand jemte kanal mellan södra och norra inloppen till nämnde stad.* (Se kanaler och farleder).

5. *Bron öfver Sagån vid Östanbro i Upsala län.* Vid verkställd besigtning utröntes, att de uti föregående underdåniga berättelse omförmälda till 0,15 å 0,18 m. (5 å 6 dec.tum) uppgående förskjutningarne af landfästena ej ökats, men ansåg förrättningsmannen, enär tillfartsvägarna till bron fortforo att sätta sig och den för deras utjemning till behörig höjd erforderliga påfyllningen antagligen skulle verka till framkallande af en ny skjutning å landfästena, att pålning bakom dessa samt anbringande derå af gråstensmurar, i ändamål att mottaga trycket från jordbanken och aflasta landfästena, borde verkställas för att betrygga brons framtida bestånd. Sedan underhållsskyldige häradsbor äfven i detta syfte gjort underdånig framställning, har Eders Kongl. Maj:t genom nådigt bref den 19 Augusti 1881 täckts dels fastställa den för dessa förstärkningsarbetens verkställande uppgjorda plan, och dels till utförandet bevilja ett anslag utan återbetalningsskyldighet af 7,750 kr.; och har Styrelsen den 12 December samma år antagit kontrakt

om dessa arbetens fullbordande inom den 1 September 1882.

6. *Bron öfver Fyrisån i Upsala* (den s. k. Prins Karls bro). Under år 1881 har denna bro undergått hel ombyggnad i afseende på trävirket, hvarjemte en del diagonalstag af jern, som sprungit, ersatts med nya. Hela jernöfverbyggnaden var nymålad.

Den uti 1880 års underdåniga berättelse omförmälda sättningen å nordöstra landfästet synes icke innebära fara för brons bestånd.

7. *Bron öfver Almarestäk i Upsala län* befans utan anmärkning.

8. *Bron öfver Örsundsån* var i allmänhet uti godt skick, men det norra landfästet hade skjutit något utåt och derigenom försvarat brons svängning. Denna skada hade dock afhjelpats genom en obetydlig huggning på stenarnes sidoytor och broplankornas afskärning.

9. *Flottbron öfver Skuru sund*. Vid inspektionen framställes, i likhet med hvad som skedde vid 1880 års besigtning, åtskilliga anmärkningar mot underhållet, men var bron dock uti dugligt skick.

Mellersta distriktet.

10. *Broarne öfver Stora och Lilla Hammarsunden i Vettern* befunnos vid inspektionen uti anmärkningsfritt skick.

Vestra distriktet.

11. *Bron öfver Dalstands kanal vid Köpmannebro*. De uti 1878 års underdåniga berättelse omförmälda sättsprickorna uti dragbrons östra fäste hade ej heller under 1881 undergått någon väsentlig förändring.

12. *Svängbron öfver Norselven mellan Malöga och Lillnor*. Under vintern mellan 1880 och 1881 hade landfästena undergått sådan rubbning att svängbron blifvit fastklämd, men var bron vid inspektionen åter försatt uti brukbart skick.

Södra distriktet.

13. *Långebro vid Kristianstad* befans underhållet uti oklanderligt skick.

14. *Rebbelberga bro*, norr om Engelholm, var äfven uti anmärkningsfritt skick.

15. *Bron öfver Rönne å vid Engelholm*. Såväl landfästen med chausséer som jernöfverbyggnaden syntes ej hafva undergått någon förändring sedan brons byggnad. Deremot var plankdäcket under den af ekkubbar bildade körbanan angripet af röta; men var omläggning af samma däck vid inspektionen påbörjad.

Af förestående broar hafva 1—3 inspekterats af Kaptener Cederberg, 4 af Majoren Schough, 5, 8 och 9 af Kaptener Marcks von Würtemberg, 6 och 7 af Kaptener Lindequist, 10 af Kaptener Morsing, 11 och 12 af Majoren Atterbom samt 13—15 af Majoreren Remmer.

Följande med statsbidrag understödda hamn- och brobyggnader hafva under år 1881 blifvit godkända:

	Beräknad kostnad.		Beviljad statsbidrag.	
	(Somme prévue au devis.)		(Allocation de l'état.)	
	Kr.	ö.	Kr.	ö.
Kajbyggnad i Vestervik jemte ordnande af hamnplatser	52,800	—	50,000	—
Hamnanläggning vid Skanör	75,000	—	50,000	—
Förbättring af hamnen vid Lerbergets fiskeläge i Malmöhus län	12,303	—	8,000	—
Hamnanläggning vid Mölle fiskeläge i d:o län	44,800	—	29,000	—
Hamnanläggning vid Nogensunds fiskeläge i Blekinge län	28,500	—	15,000	—
Förbättring af hamnen vid Skillinge fiskeläge i Kristianstads län	16,500	—	11,000	—
Bro öfver Arboga å vid Kungsör	68,000	—	15,000	—
Summa	297,903	—	178,000	—
Dessutom hafva af de fem Gotländska landthamnar, som hugnats med gemensamt låneunderstöd af 30,000 kronor från Handels- och Sjöfartsfonden, utom förut redan 3 st. godkände, ytterligare under 1881 Klinte hamn blifvit godkänd och utgör den beräknade kostnaden för denna hamn	18,942	—	—	—
Statsanslaget motsvarar 52 % af den beräknade kostnaden.				

*) Detta statsbidrag har utgått i form af lån; alla de öfriga såsom anslag.

III. Kanaler och farleder.

Norra distriktet.

Kanal genom Tjufholmssundet jemte Hanholmsuddens genomgräfnings. Vid besigtningen befans djupet tillräckligt d. v. s. 5,9 m. (20 fot) under medelvattenståndet, utom på några ställen, hvarest botten var 0,2 m. (0,7 fot) för hög. Nedanom segelrännan hade bildats en ungefär 30,0 m. (omkring 100 fot) lång bank, hvarest också fattades 0,2 m. (0,7 fot) i rätta djupet.

Kanalen har under 1881 trafikerats af:

145 segelfartyg, lastade med 42,575 tons

105 ångfartyg, » » 45,560 »

250 fartyg, lastade med 88,135 tons,

för hvilka i afgift uppburits 7,887,43 kronor.

Segelled till Piteå jemte lastbrygga. Djupet var öfverallt större än det föreskrifna 4,5 m. (15 fot) under medelvattenståndet.

Bristerna å lastbryggan reparerades under år 1881.

Inkomsterna hafva varit:

för 34 segelfartyg (5,511 tons) = 551,71 kr.

» 93 ångfartyg (35,467 ») = 1,519,76 »

Summa 2,071,47 kr.

Utgifterna:

för muddring..... 1,891,50 kr.

» underhåll..... 1,321,00 »

Summa 3,212,50 kr.

Båda kanalerna hafva inspekterats af Majoren Schough.

Vattenafledning i Ume elf vid Ytter Hiskie medelst kanal genom Bölesören. I anseende till högt vattenstånd hela eftersommaren har detta arbete ej kunnat noggrant besigtigas; kanalens djup synes dock bibehålla sig. Någon reparation af den under föregående vintern skadade kistan var ej gjord, emedan intressenterne äro betänkta att genom strandskoningar vinna fullständigare skydd för stränderna. Plan för strandskoningarne var under utarbetning.

Inspektionen förrättades af Kaptenen Cederberg.

Kanal mellan södra och norra inloppen till Hernösand jemte brobyggnad. Den rörliga bron öfver kanalen var i godt skick. Djupet efter medellinien var ingenstädes mindre än 3,85 m. (13 fot), men vid kanten var det på ett par ställen endast 3,3 m. (11 fot).

Trafiken i kanalen är mycket obetydlig och besörjes hufvudsakligen af mindre ångbåtar mellan Sundsvall, Hernösand och Nyland. Inspektionsförrättare var Majoren Schough.

Väddö kanal befans vid anställd inspektion utmärkt väl underhållen. Djupet var tillräckligt för 2,4 m. (8 fots) djupgående fartyg.

Husbyggnaderna och svängbron voro i allmänhet i godt stånd, men några mindre underhållsarbeten föreskrefvos.

Å den del af kanalen, som sträcker sig mellan de små insjöarne »Storfjärden» och »Balsaren», förefinnes i kanalens riktning en för seglationen synnerligen besvärlig krök, som ej kan passeras af ångbåtar utan stoppning och angöring med lina i land, eller afhåll med bärting. Denna krök kan dock genom sprängning af omkring 785 kbm. (30 kub.-st.) berg till största delen borttagas, så att ångbåtar obehindradt kunna passera.

Åkers kanal hade i sin öfre del tillräckligt vattendjup. Under vintern 1880—1881 hade sprängning för fördjupning af bergbotten vid »sqvalet» verkstälts på en längd af 30,0 m. (omkring 100 fot). En mindre rätning jemte strandskoning medelst stenmur och träbeklädnad hade anordnats.

I nedre delen af kanalen var vattendjupet i allmänhet tillräckligt. Uppgrundning förefans midt för Sundby tegelbrygga samt vid utloppet i Tunafjärden. Stränderna lida flerstädes af utskärningar, hvilka småningom åstadkomma uppgrundningar i farleden. Förstärkningar med pålningar och risbeklädnad böra göras.

Hamnen i Upsala och farleden på Fyrisån. Vattendjupet, som skulle vara 2,4 m. (8 fot) under Mälarens l. v. y., befans vid inspektionen vara tillräckligt, med undantag af ett par ställen, nämligen midt för hospitalet, der en fördjupning af 0,15 m. (0,5 fot) borde ske, och vid distanspålen 10,000, hvarest nära 0,3 m. (1 fots) muddring behöfdes.

Ett gammalt vattenmärke i Mälaren utanför mynningen vid Flottsund har anträffats, bestående af en lodrät jernstång, fästad vid en större sten och indelad i fot från 0 till 5. Nollpunkten sammanföll med vattenytan vid inspektionstillfället, som var 4,3 m. (14,4 fot) eller 0,4 m. (1,4 fot) öfver nu antagna lågvattenytan vid Stockholms sluss. Af detta nollpunktens läge kan man sluta till lågvattenytans nedgående under den tid, som förflutit sedan detta vattenmärke uppsattes, till närvarande tid. Lågvattenytan 4,3 m. (14,4 fot) förekommer ej senare än på 1780-talet och lägre vattenhöjd 4,0 m. (13,6 fot) har observerats före 1700-talets utgång. Det anträffade vattenmärket kan man således med säkerhet antaga vara 100 år gammalt.

Strandskoningen längs farledens stränder befans delvis skadad af vågsqvalp och isgång. Duc d'alberna voro äfven af isen illa medfarna och skulle undergå reparation.

Hamnkajerne och hamnplanet voro i godt stånd.

Ett hamndirektionen tillhörigt paternostermudderverk var försedt med en liten, stående ångmaskin om 2 hästkrafter. Effekten förhåller sig, enligt uppgift, i jämförelse med handkraft, såsom 40:27 och manskapet har minskats från 6 till 3 man. Betinget utgjorde 0,61 kr. pr kbm. (16 kr. pr kub.stång), deraf 0,30 kr. för uppmuddring, kol, olja m. m., och 0,31 kr. för transporten, som besörjes medelst prämar.

Farleden genom Almarästak och Eriksund. Vid inspektionen var upprensningsarbetet vid *Almarästak* nära färdigt och de bestämda duc d'alberna uppförda. Å en kortare sträcka återstod muddring 0,6 à 0,7 m. (2 à 2,5 fot).

Uti farleden genom *Eriksund* var djupet det föreskrifna, nämligen 2,4 m. (8 fot) under Mälarens l. v. y., utom vid farledens vestra ända, der ett grund finnes på 0,15 à 0,3 m. (0,5 à 1 fot).

Duc d'alberna voro af isgången skadade och erfordrade reparation. De fyra sistnämnda farlederna hafva inspekterats af Kaptenen Lindequist.

Farleden genom Örsundså och Örsundsbro.

Nedre delen mellan Låstaviken och Örsundsbro hade djupet 2,8 à 3,1 m. (9,5 à 10,5 fot). Mälarens vattenyta var vid samma tillfälle vid Stockholms sluss 4,36 m. (14,7 fot).

Ett hamnmagasin med kontor, 7,4 m. (25 fot) långt och 3,6 m. (12 fot) bredt med veranda uppbyggdes under år 1880.

Å lastbryggan syntes en reparation vara af behofvet påkallad.

Öfre delen:

1:o *Bron öfver Örsunds å* (se brobyggnader).

2:o *Segelleden* mellan Örsundsbro och Högby i vestra ändan af Alsta sjö befans hafva vattendjupet 2,5 m. (8,5 fot), under det Mälarens vattenyta var 4,36 m. (14,7 fot).

Då vid lastbryggan i Alsta sjö sedan föregående inspektion intet vidgjorts, föreskrefs vid 1881 års

besigtning att med faschiner, gärdsel och ris samt derofvanpå grus fullborda fyllningen af lastplanet, på det att jordtrycket från land måtte förmildras; och har betyg om dessa arbetens verkställande till Styrelsen inkommit.

Mot farledens underhåll framställdes den anmärkning, att en duc d'alb saknades.

Farleden på Enköpings å jemte hamnen vid staden. Muddringar voro verkställda, så att segelrännan i allmänhet var 3,6 à 4,4 m. (12 à 15 fot) bred i botten, och djupet varierade mellan 3,25 à 4,0 m. (10,9 à 13,5 fot), under det Mälarens vattenyta var 4,6 m. (15,75 fot).

Den omkring 128,0 m. (430 fot) långa pålbryggan har förstärkts med plankbeklädnad på baksidan.

Södertelje kanal med sluss och broar. Vattendjupet befans vid inspektionen vara 4,04 (13,6 fot), under det vattenmärkena vid Stockholms sluss voro 4,22 m. (14,2 fot).

Sten-strandskoning å södra kanalens östra sida har verkstälts å en sträcka af 60,0 m. (200 fot).

Mot broarnes och slussens underhåll framställdes ingen anmärkning.

Vid inspektionen föreskrefs, att den vid norra kanalens södra inlopp belägna lastbryggan skulle förses med nya hammarband och plankbeläggning.

I *Dragets kanal* befans vid pejling, att vattendjupet varierade mellan 3,0 och 3,2 m. (10 och 10,7 fot), då vattenytan vid Stockholms sluss samtidigt var 4,1 m. (13,9 fot).

De små lastbryggorna vid kanalens ändpunkter voro alldeles uppruttna; dragvägen var för öfrigt i godt skick, men syntes obegagnad. På platsen upp-gafs att ett högst obetydligt antal fartyg passerar kanalen.

Inspektionen af de 4 sistnämnda arbetena har förrättats af Kaptenen Marcks von Würtemberg.

Mellersta distriktet.

Farleden på Timselven jemte Knapfors sluss. Farleden och slussen befunnos väl underhållna, men slussportarne torde snart nog behöfva ombyggas. Som gods, synnerligast malm från Vikersvik till

Uddeholmsverken, på denna farled fraktas billigare mellan Bofors å Nora—Karlskoga jernväg och Näsundet på Östra Vermlands jernväg, än på jernväg öfver Kristinehamn, eger en rätt afsevärd trafik der rum.

Filipstads kanal. Denna farled var fortfarande väl underhållen, men synes nu, sedan Östra Vermlands jernväg blifvit färdig, hafva mistat nästan all trafik.

Norsbäckens kanal har likasom den föregående och af samma skäl förlorat sin vikt och betydelse

Kanalen mellan sjöarne Norra och Södra Hörken har delat samma öde som de föregående. De svängbroar, som Frövi—Ludvika och Bergslagernas jernvägar nödgats bygga öfver denna farled, hafva under loppet af år 1881 ej behöft öppnas för genomsläpande af fartyg.

Skansundet och farleden till Nyköping syntes vara i samma skick som vid föregående inspektioner, med undantag att de kullfallna duc d'alberna blifvit borttagna och af nya ersatta.

Rensning af Pålsundet mellan Mörkö och fasta landet är oförändrad nästan i samma skick, som då den för 10 år sedan uppmuddrades.

Ur *farleden på Köpings å* har under 1881 uppmuddrats 10,680 kbm. (346,8 kub.-st.), hvarjemte ganska omfattande förstärkningsarbeten på åbräddarne företagits.

Hamnkajen har en längd af 861,0 m. (2,900 fot), hvaraf 121,0 m. (408 fot) blifvit ombyggda under år 1881.

Eskilstuna kanal var väl förvaltad och omsorgsfullt underhållen.

Ofvannämnda kanaler och farleder inom mellersta distriktet hafva inspekterats af Majoren Nerman.

Hjelmare kanal och slussverk befans vid af under-teknad, Lindgren, anställd inspektion vara i godt skick, med undantag af några mindre reparationsarbeten, hvarom kanalstyrelsen erhållit förståndigande.

Strömsholms kanals underhåll var fortfarande godt och vanliga reparationsarbeten med omsorg utförde. Planteringarne vid squalpbankarne hade af

högt vattenstånd blifvit skadade, men skadorna botade medelst stenfyllning.

Farleden på Arboga å med kajer och duc d'alber befans i godt skick. Vid hamnbryggan i Arboga var vattendjupet 4,54 m. (15,3 fot), vid inloppet till Hjelmare kanal 3,92 m. (13,2 fot) och vid åns utlopp i Galten 3,12 m. (10,5 fot).

Mudderverket med tillhörande materiel, med undantag af prämar, har blifvit försäldt till enskildt bolag i Stockholm.

De två sistnämnda farlederna hafva besigtigats af Kaptenen Morsing.

Östra distriktet.

Göta kanal. Utöfver det ordinarie underhållet, som i mån af tillgångarne fortgått på ett temligen fullständigt sätt, hafva under år 1881 de behöfliga förbättringsarbetena utgjorts af upptagande af en ny och rakare inseglingsränna till Motala hamn, vidtagande af åtgärder för att med muddring dels återställa dels förbättra kanalens djup, der detsamma genom aflamning blifvit förminskadt, några mindre arbeten vid Bergs och Mems hamnar samt anskaffande af en reservfärja för Stegeborgssundet.

Kinda kanal var fortfarande väl underhållen. Den pågående muddringen i Nyqvarnshamnen har ej under 1881 hunnit fullbordas.

Farleden till Norrköping. Vid företagen pejling befans vattendjupet, som enligt föreskrift skulle vara 4,54 m. (15,3 fot), uppgå till 5,0 à 5,3 m. (17 à 18 fot). Vattenhöjden för dagen observerades till 3,2 m. (10,8 fot) öfver docktröskeln.

Farleden till Mönsterås var vid inspektionstillfället uppmuddrad till 17,8 m. (60 fots) bottenbredd och 2,7 m. (9 fots) djup, hvarjemte vid kajens södra ända uppmuddrats en inåt land gående bassin af 23,8 à 26,7 m. (80 à 90 fots) bredd och 2,7 à 3,0 m. (9 à 10 fots) djup.

Gränsö kanal befans ega behörigt djup och vara väl underhållen. Landsvägsbron har reparerats efter en skada, uppkommen genom påsegling.

Alla farlederna inom detta distrikt hafva inspekterats af Majoren Zander.

Vestra distriktet.

Forshaga kanal med sluss var i godt stånd och segeldjupet tillräckligt. Högsta vattenytan under år 1881 har varit 5,46 m. (18,4 fot) öfver stämpportens tröskel.

Trafikinkomsten för seglationsåret 1881 uppgick till omkring 12,500 kr. mot 15,500 kr. för år 1880.

Seffle kanal och Byelfvens segelled. Segeldjupet befans tillräckligt och hela anläggningen i godt skick. Bland under år 1881 verkställda reparationsarbeten nämnas: 4 st. pällare uppsatta vid dragvägen norr om kanalen, delvis ny plankbeklädnad å öfre slussportarne, en del af kajmuren vid kanalens södra inlopp ommurad från fast botten, stenkista och länsa vid Karlsborg ombyggd, 3 st. nya duc d'alber nedslagna vid Kattungsgrundet och 3 d:o i Vindlösan, 9,683 kbm. (370 kub.-st.) lera bortmuddrade vid sjön Dysslingen, rensning af segelrännan genom bron vid Nysäter m. m.

Vid Seffle observerades vattenståndet 3,0 m. (10 fot) samt vid Nysäter och Högsäter 3,3 m. (11 fot).

Dalslands kanal med slussar, samt kanalen mellan sjöarne Östra och Vestra Silen. En del broar och slussportar börja nu erfordra grundliga reparationer, med nya regler och delvis ny plankbeklädnad. Vid Håfveruds-aqveduktens öfre landfäste läcker betydligt, hvarföre bruksmuren snart torde böra ommuras. Hela kanallinien med tillhörande anläggningar befans för öfrigt i godt stånd.

Bland under år 1881 utförda förbättringsarbeten må nämnas:

vid Håfverud utvidgning af kanalen vid nedersta slussen till en mötesbassin,

vid Gustafsfors utvidgning af kanalen till dubbel bredd på en sträcka af 92,0 m. (310 fot) och jordens uppläggning i dragvägsbank i st. f. den nedruttna dragbryggan, samt för öfrigt vanliga underhållsarbeten. Vattendjupet var fullt tillräckligt. Den 15 Augusti 1881, då vattnet var lägst under seglationstiden, iaktogs vattendjupet minst 1,93 m. (6,5 fot) eller 0,3 m. (1 fot) öfver minimum.

Snäcke kanal och sluss var ordentligt underhållen och vattendjupet fullt tillräckligt.

Trafikinkomsterna hade under år 1881 uppgått till omkring 578 kr. mot 928 kr. under motsvarande tid år 1880.

Rensning af Aspholmens segelled i Venern. Den omkring 30,0 m. (100 fot) breda muddrade segelrännan befans hafva minst lika djup med det för Venerhamnarne föreskrifna och någon uppgrundning förmärktes ej. Rännan var med prickar ordentligt utmärkt.

Trollhätte kanal med slussar var ordentligt underhållen och gaf ej anledning till anmärkning.

Vid Venersborgs svängbro har *lägsta* observerade vattenytan under 1881 varit 2,94 m. (9,9 fot) och *högsta* d:o 4,45 m. (15 fot).

Ofvanstående farleder inom vestra distriktet hafva inspekterats af Majoren Atterbom.

Albrektssunds kanal hade fortfarande tillräckligt djup för der framgående 1,8 à 2,1 m. (6 à 7 fot) djupgående fartyg.

Farleden från Uddevalla genom Björnö- och Malösunden till Kattegat.

Nedan upptagne underhållsarbeten hafva under 1881 verkstälts:

Å nordvestra kajhörnet, som undergräfts af sjösqvalp och is, har undermurning blifvit gjord, och doseringen utanför det skadade stället har stensatts ända från botten.

Alla sjömärken, såväl fasta som flytande, hafva nymålats.

I öfrigt var farleden, hvars djup icke undergått någon förändring, utan anmärkning.

De två sistnämnda farlederna hafva besigtigats af Kaptenen Oterdahl.

Södra distriktet.

Kanalen från Räfte jernvägsstation till Helgasjön och derifrån till Toftasjön har bibehållit sig vid djupet 1,04 m. (3,5 fot) under lågvatten i Helgasjön, och mot underhållet af kanalen med dithörande inrättningar fans ej annan anledning till anmärkning, än att några ras uppstått i stödjemuren på norra sidan af hamnbassinen vid Räfte och att betäckningen å kajerna i södra sidan af samma bassin på

några ställen förskjutit sig. Bolagsstyrelsen har erhållit del af dessa anmärkningar.

Farleden på Rottne å jemte hamnen vid Ronneby köping. Hamnbryggan befans i godt stånd och sten-kajen var fortsatt förbi tullhuset till den från köpingen nyanlagda strandvägen. För öfrigt har under år 1881 verkstälts muddring vid och omkring hamnbryggan samt diverse småreparationer.

Farleden till Kristianstad kan vid dagligt vatten trafikeras af 1,04 m. (3,5 fot) djupgående fartyg. Ingen anmärkning framställdes mot underhållet.

Farleden på Rönne å mellan Engelholm och Sönnarslöf. Sträckan mellan Engelholm och Tranarp har rätt liflig trafik och djupet var 0,9 m. (3 fot) under dagligt vatten. Sträckan mellan Tranarp och Sönnarslöf hade uppgrundats 0,3 m. (1 fot), men den begagnas numera ej, sedan jernvägen blifvit för trafik öppnad. Mot underhållet var ingen anmärkning framställd.

Majoren Remmer har inspekterat alla dessa farleder i södra distriktet, med undantag af farleden på Rottne å, som inspekterats af Kaptenen Blix.

IV. Dockbyggnader och upphalningsbäddar.

Norrköpings docka, som i öfrigt var väl underhållen, erfordrade någon fogstrykning, äfvensom några stenar behöfde inriktas och fästas.

Oskarshamns docka gaf ej anledning till några anmärkningar. Under år 1880 hade dockan varit begagnad af

5 svenska ångbåtar om tillsammans	210 hästkr.
1 engelsk ångbåt	» » 100 »
10 svenska skonertar	» » 1,391 tons
1 svensk brigg	» » 146 »
4 svenska skepp	» » 1,319 »
1 norskt »	» » 337 »

S:a 22 fartyg.

Dockans inkomster samma år hade uppgått till 11,194 kr. 34 öre och utgifterna till 1,482 kr. 16 öre.

Kalmar upphalningsbädd hade under år 1881 varit begagnad af 26 fartyg och befans vid inspektionen väl underhållen.

Förenämnde trenne inrättningar hafva inspekterats af Majoren Zander.

Upphalmningsbädden vid Lindholmens Mekaniska Verkstad i Göteborg. Mot underhållet förekom ingen anmärkning vid af Majoren Atterbom förrättad inspektion.

Malmö docka, som inspekterats af Majoren Remmer, befans väl underhållen.

C. Vattenaftappningsarbeten.

Norra distriktet.

Norrbottnens län.

Sänkningen af Valälj järvi, Viisijärvi m. fl. sjöar inom Vittangi by af Jukkasjärvi socken. Afloppskanalerna från alla sjöarne, utom från Valäljälombolo, voro under arbete, men hade högt vattenstånd hindrat arbetets fortskridande.

Sänkningen af sjöarne Lomboljärvi och Lietimöjärvi vid Kirnujärvi by i Korpilombolo socken. Äfven detta arbetes kraftigare bedrifvande hade hindrats af regn och vattenflöde.

Sänkningen af sjöarne Riesjärvi och Lumben vid Limingojärvi by i samma socken. Hela afloppskanalen var anmärkningsfritt upptagen med undantag af, att densamma vid öfre ändan på omkring en längd af 445,4 m. (1,500 fot) var 0,3 m. (1 fot) för grund.

Sänkningen af Pempeljärvi sjö vid Pempeljärvi by i samma socken. Afloppskanalen var på en längd af 1,217,0 m. (4,100 fot) upptagen till full bredd, men med otillräckligt djup.

Sänkningen af sjöarne Avajärvi och Kalajärvi vid Kukkola by i Karl Gustafs socken. Ihållande regnväder hade ej blott hindrat arbetet utan äfven förorsakat, att jorden från kanalernas sidor nedrasat. Kanalen från Avajärvi var emellertid färdig, med undantag af rensningar, hvaremot afloppet från Kalajärvi ej var till fullo upptaget.

Sänkningen af sjöarne Ylinen och Alanen Nartijärvi i Neder-Forned socken. Företaget hade visserligen bedrifvits för afhjelpande af förut anmärkta brister, men dessa qvarstå det oakadt fortfarande, om ock i något mindre grad.

Utdikningen vid Nikkala by i Neder-Torneå socken.

Något arbete hade vid inspektionstillfället ej företagits, och uppgafs såsom orsak härtill den under sommaren rådande starka nederbörden.

Utdikningen af Degermyren vid Johannisro i Neder-

Kalix socken. Öfre delen af grafven var rensad och vidmakthållen, men på nedre delen, der grunden består af jäslera, voro dimensionerna otillräckliga.

Utdikningen af Ill- och Mossmyrarne vid Holmträsk

by i samma socken. Till arbetet hörande grafvar voro fullständigt upptagna, men erfordrade efterrensningar och beredande af öppningar i dikesvallarne för dagvattnets genomsläppande.

Utdikningen af Stora och Lilla Granträskan vid Stor-

träsk kronohemman i samma socken. Arbetet var, enligt till Distriktschefen lemnad uppgift, obetydligt framskridet, och uppgafs orsaken der till vara dels brist på arbetsfolk och dels att jäslera anträffats.

Utdikningen af Idträsket vid Öfvermorjärvs by i samma

socken. Nedre hälften af afloppsgrafven var upptagen, men erfordrade efterrensningar och beredande af öppningar i banken för dagvattnets genomsläppande.

Utdikningen af Kattisjärvi vid Sanningslandets hemman

i Öfver-Kalix socken. Något arbete hade under året ej verkstälts vid detta företag.

Utdikningen af Tycksjärvi vid Tycksjärvs och Walls-

järvs hemman i samma socken. Kanalen var till hela sin längd upptagen, men med otillräckligt djup.

Utdikningen af Långträsket vid Slättberg i Råneå soc-

ken. Afloppsgrafven genom sjelfva sjön var under arbete, men hindrades företagets fullbordande af markens lösa beskaffenhet.

Utdikningen vid hemmanet Orrtjern i samma socken.

Afloppsgrafvarne voro till en del fullbordade, men erfordrade rensning och fördjupning.

Utdikningen vid Prestholms by i samma socken. En

del af de till detta arbete hörande grafvar voro färdiga och de öfriga under arbete.

Utdikningen vid Skatamarks by i Öfver-Luleå socken,

hvertill bidrag beviljats af 1876 års medel. Alla hithörande grafvar voro upptagna till fulla dimensioner, men dels erfordrades flyttning af dikesjorden från grafkanterna, dels efterrensningar, innan arbetet kan godkännas.

Utdikningen vid samma by, som erhållit bidrag af

1878 års tillgångar. I anseende till den regniga väderleken hade vid detta företag endast rensning af de under år 1880 upptagna dikena verkstälts.

Utdikningen af Vallsafvan och Sundsnäsafvan vid

Vallens och Tältskärs byar i Neder-Luleå socken. Sedan 1880 års besigtning verkställdes hade intet arbete med denna utdikning företagits.

Utdikningen af Notfjärden vid Bensby by i samma

socken. Vid den verkställda besigtningen återstod endast efterrensningar och reparation af den till behörig bredd utvidgade dammen, hvilken af det starka vattenflödet blifvit skadad.

Utdikningen af Gårdmyren i Blåsmarks och Svensby

byar i Piteå socken. Företaget var på ändamålsenligt sätt under arbete.

Utdikningen af Isouuoma vid Junosuando by i Pajala

socken, och

Utdikningen vid Skröfvens by i Gällivare socken voro

påbörjade.

Underhållet å följande förut fullbordade och med statsbidrag understödda arbeten har under år 1881 inspekterats, nämligen:

Sänkning af Teurajärvi i Korpilombolo socken. Enär såväl sjön som afloppskanalen vid inspektionstillfället stodo fulla af vatten, kunde besigtningförrättaren ej utröna, huruvida något underhållsarbete var af behovet påkalladt.

Sänkning af sjön Papusenjärvi i Karl Gustafs socken;

Utdikningen vid Sangis by i Neder-Kalix socken, och

Utdikningen af Hemträsket i Piteå socken voro alla i tillbörligt skick underhållna.

Norrbottens läns utdikningsföretag äro besigtgade af Majoren Schough.

Vesterbottens län.

Utdikningen vid Saarnäs by i Sorsele socken. Arbetet hade fortfarande bedrifvits, men voro nästan alla diken upptagna med för små dimensioner, hvarförutom 594,0 m. (2,000 fot) diken ännu ej voro påbörjade.

Utdikningen vid Johannesbergs by i samma socken. Äfven under år 1881 hafva de hufvudsakligaste arbetena utgjorts af att genom utvidgning och fördjupning upptaga de förut påbörjade dikena till fulla dimensioner.

Utdikningen vid Långviks, Östra Falmarks och Sjöbottens byar samt hemmanet Nyborg i Skellefteå socken. De flesta dikena voro härstädes påbörjade, men betydliga efterrensningar återstodo dock.

Utdikningen vid Rickleå, Sikeå och Lägdeå byar i Bygdeå socken. Förhållandet var här enahanda med närmast förestående utdikning.

Utdikningen vid Fällfors, Rödås, Bäcknäs, Antnäs, Sörfors, Östra och Vestra Sjulsmarks samt Brattfors byar i samma socken. Arbetet pågick vid inspektionen inom samtliga byarne.

Sänkning af Höträsket och Granträsket inom Morbyn, Östanträsk m. fl. byar i Säfvar socken. Något arbete å detta företag var, af samma orsaker, som omnämndes uti 1880 års underdåniga berättelse, ej verkställt.

Utdikningen vid Klappmark, Krokfors och Krokbäck i samma socken. Å samtliga dessa ställen var utdikningen påbörjad,¹ men ingenstädes med fullständig sektion.

Utdikningen vid Olofsfors by i samma socken. Enligt den nädigst gillade planen skall för hithörande myrars torrläggning upptagas 2,820,0 m. (9,500 fot) diken, hvaraf vid inspektionen omkring 742,0 m. (2,500 fot) voro påbörjade, deraf 297,0 m. (1,000 fot) med fullständig sektion.

Utdikningen vid Bygdeträsk by i Burträsk socken befans uti ungefär samma skick som vid 1880 års inspektion.

Utdikningen vid Bastuträsk by i Bjurholms socken. Af de till planen hörande dikena voro vid in-

spektionen 8,343,0 m. (28,100 fot) påbörjade, men ingenstädes voro dock fullständiga sektioner.

Utdikningen vid Pellboda, Vesterå, Österland, Afunda, Norrby, Österå, Träskliden, Sjöleden, Åland, Eriksbo, Vesterland, Granlund och Björklund i Umeå socken. Vid besigtningen utröntes, att arbetet sedan 1880 års inspektion betydligt framskridit. Vid Norrby, Pellboda och Vesterland voro dikena till fulla längder påbörjade, och å öfriga ställen varierade arbetskvantiteten mellan $\frac{2}{3}$ och $\frac{3}{4}$ af den föreskrifna.

Utdikningen vid Risbäcks hemman i samma socken. Enligt nädigst gillad plan skall här upptagas 2,844,0 m. (9,580 fot) diken, hvaraf vid inspektionen 2,316,0 m. (7,800 fot) voro påbörjade med så till vida fullständig sektion, att endast de rensningar, som bero af myrarnes sättning, återstodo. Dessutom var dikesjorden ej bortskaffad från grafkanterna.

Utdikningen vid Stöcksjö by i samma socken. Hithörande arbetsplan upptager dels sjösänkning dels ock torrläggning af myrar med grafvar till en sammanlagd längd af 19,643,0 m. (66,160 fot), hvaraf 2,482,0 m. (8,360 fot) utgöres af det betydliga afloppet från Lillsjön, hvilket var utefter hela sin längd påbörjadt, under det att för myr-utdikningarne endast 2,524,0 m. (8,500 fot) grafvar voro upptagne.

Utdikningen vid Selets by och Selslunds hemman i Vännäs socken. Af de 5,041,0 m. (16,980 fot) diken, som enligt gillad plan erfordras, voro 3,266,0 m. (11,000 fot) påbörjade, men ej uttagna till fullt djup.

Utdikningen vid Hökmars by i Löfångers socken. Omkring $\frac{1}{3}$ af hithörande grafvar voro på anmärkningsfritt sätt påbörjade.

Utdikningen vid Gräsmyrs by i Nordmalings socken. Gillade planen omfattar här utdikning af en längre vattensjuk sank trakt med ett hufvudaflopp och tillhörande tvärdiken. Hufvudafloppet var efter en stor del af sin längd påbörjadt, men ej i en sammanhängande sträcka, utan i mindre afdelningar, hvilka alla vid inspektionen voro vattenfyllda, så att sektionen ej kunde bedömas.

Utdikningen vid Bäfverträsk by i Lycksele socken.

Utom sänkningen af Hemsjön omfattar den gillade planen här torrläggning af myrar, för hvilket sammanlagdt 2,547,0 m. (8,580 fot) grafvar ansetts behöfliga, och hvaraf 2,167,0 m. (7,300 fot) vid inspektionen voro påbörjade. Som de uti myrarne bearbetade dikenas dimensioner i allmänhet voro för knappa, lemnade inspektionsförrättaren föreskrift om deras rensning.

Underhållet af nedanstående arbeten i Vesterbottens län besigtigades år 1881 och har befunnits som följer:

Utdikningen vid Lafsjö by i Dorotea socken;

Utdikningen af Anbäcksmynnen i Strands by af Umeå socken, och

Utdikningen vid Yttre Webomark i Löfångers socken erfordrade alla smärre rensningar, hvarom vederbörande förständigades.

Utdikningen vid Lycksele kyrkby i Lycksele socken var försvarligt underhållen.

Vesterbottens läns utdikningsarbeten äro besigtigade af Kaptenen Cederberg.

Vesternorrlands län.

Utdikningen vid Norr- och Sörflarke samt Kasa byar i Grundsunda socken. Vid inspektionen förefunnos samma anledningar till anmärkningar som vid de 2:ne föregående besigtningarne framställdes, hvartill orsaken lärer varit uppkomna tvistigheter emellan arbetsdirektionens egna medlemmar. Denna direktions har dock, enligt öfriga intressenters i företaget beslut, blifvit entledigad från sin befattning och ny direktions utsedd.

Utdikningen af Skänknäsmynnen vid Tåsjö vestra by i Tåsjö socken. De såsom fullbordade anmälde diken voro med förslagsenliga dimensioner uttagne, hvaremot Sörtjern ej befans sänkt till vederbörligt djup.

Sänkningen af Lillskirsjön vid Stornäsets och Björksjönäs byar i samma socken. Arbetet hade börjats med rensningar och sprängningar uti afloppets nedre del, men hade dessa arbeten vid inspektionen icke visat någon inverkan på sjöns

sänkning, utan egde densamma fortfarande sin förra höjd

Utdikningen vid Bergs kronony bygge i Bodums socken.

Rensning och sprängning var påbörjad i afloppets nedre del, deraf dock ingen sträcka var avslutad. I öfrigt var företaget ej bearbetadt.

Utdikningen vid Björkvattnets och Björkhöjdens byar i Ramsele socken. Den till företaget hörande utdikningen af Pålsmyren var i det närmaste verkställd med fullständiga dimensioner, hvaremot vid utdikningen af Björkvattnet åtskilligt återstod att fullgöra.

Utdikningen vid Faresta, Näsets och Klingre byar i Arnäs socken. Uti öfre delen af Faresta ån voro 890,0 m. (3,000 fot) på anmärkningsfritt sätt fullbordade och omkring 356,0 m. (1,200 fot) under arbete. Mot det uti nedre delen af samma å verkställda arbetet, hvilket direktions ansåg sig hafva avslutat, framställdes flera anmärkningar. Uti Slottsmynnen återstodo omkring 445,0 m. (1,500 fot) att utgräfvast, hvarförutom rensningar i allmänhet voro af nöden.

Utdikningen vid Fors och Sörtjärns byar i Nätra socken. Sedan föregående besigtning, då arbetet var till största delen utfördt, hade flera diken dels igenrasat dels uppgrundats, hvadan intressenterna funnit sig nödsakade, för att försätta utdikningen uti afsyningsgildt skick, söka förlängning uti arbetstiden, hvilken underdåniga ansökning äfven blifvit af Eders Kongl. Maj:t bifallen.

Sänkningen af Spjutesjön i samma socken. Som emot beräkning berg påträffats uti afloppskanalen har arbetsdirektionen, som ej kunnat fullborda företaget inom föreskrifven tid, hos Eders Kongl. Maj:t gjort underdånig framställning om arbetstidens förlängning; och har Eders Kongl. Maj:t täckts medgifva utsträckning i tiden för arbetets fullbordan till den 1 September 1883.

Sänkningen af sjön Noren, Bölesjön m. fl. i Attmars socken. Af samma orsaker, som omnämndes uti 1880 års underdåniga berättelse, har under år 1881 intet arbete kunnat verkställas vid detta företag. Eders Kongl. Maj:t har genom nådigt

bref den 14 Oktober 1881 medgifvit ytterligare förlängning uti den tilländagångna tiden för arbetets fullbordande, hvilken förlängning likväl i nåder beviljats under vilkor och förbehåll att, derest intressenterna i företaget icke före 1882 års utgång, hos Styrelsen styrka, att de i laga ordning beredt sig rätt till utförande af arbetet enligt den fastställda planen, eller att hinder, som till sin beskaffenhet bör uppgifvas, därför mött, frågan om sjösänkningens verkställande skall anses förfallen och det till företaget den 5 Juni 1874 anvisade statsbidrag indragas till statsverket, samt intressenterna i sådan händelse vara skyldige att till Statskontoret genast inbetala hvad af statsbidraget blifvit lyftadt.

Underhållet af nedanstående arbeten uti Västernorrlands län besigtigades, nämligen:

Torrläggningen af Örmyren vid Lälltersjö by i Ramsele socken;

Sänkningen af Kornsjösjön och utdikningen vid Sunnansjö m. fl. byar i Nätra socken, samt

Sänkningen af Lindsjön i Attmars socken;

och befans detsamma vid alla företag utan anmärkning.

Västernorrlands läns utdikningsföretag äro besigtigade af Kaptenen Nyström.

Jemtlands län.

Utdikningen vid Fullsjö by i Borgvattnets kapellförsamling. Nästan alla grafvar voro vid inspektionen bearbetade och en kortare sträcka fullt afslutad.

Utdikningen vid Mo by i Alsens socken. Arbetet var påbörjadt uti de till företaget hörande fyra afdelningar, men ingenstädes fullständigt afslutadt, enär anmärkningar framställdes mot afloppens dimensioner samt å stenar, som i mängd belamra bottnar och doseringar.

Jemtlands läns arbeten äro besigtigade af Kaptenen Nyström.

Gefleborgs län.

Utdikningen af Åsbo ängar i Jerfsö socken. Arbetet var vid inspektionen utfördt i öfverensstämmelse med gillad plan.

Utdikningen vid Näpptjää under Röste by i Bollnäs socken. Grafvarne voro i vederbörlig ordning upptagne, men kunde arbetet ej förordas till godkännande, enär dikesjorden låg alldeles invid grafkanterna utan några öppningar för vattnets genomsläppande, så att densamma när som helst åter kan nedfalla i grafvarne.

Gefleborgs läns arbeten besigtigades af Majoren Schough.

Kopparbergs län.

Utdikningen af Fernmyren och Låset samt sänkningen af Svarttjern inom Davidshytte, Nås, Djörkhytte och Dräcke eller Kyorna byars områden i Hedemora socken. Alla grafvar voro anmärkningsfritt upptagne, med undantag af grafven från Svarttjern, som i allmänhet var för grund och på ett par ställen äfven för smal.

Rätning af Lumshedsån och afdikning vid Lumshedens by i Svärdsjö socken. Lumshedsån var vederbörligen rätad och hufvuddiket genom Porsmyren upptaget, men de mindre diken hade ej bearbetats.

Utdikningen af Rismyren, Fernmyren, Göltegar, Putten m. fl. myrar under Åkersbyns, Björks, Backa och Djups byar i By socken. Arbetet var till hufvudsaklig del fullbordadt, men anmärktes att grafven, der den går genom hårdare mark, var för smal och att sidolutningarne på samma ställe voro för branta; hvarförutom dikesjorden på några ställen erfordrade omflyttning.

Underhållet af nedanstående arbeten utaf den del af Kopparbergs län, som hör till norra distriktet, besigtigades och befans som följer:

Utdikningen af Stormyren och sjön Lill Sällnan i Svärdsjö socken var i allmänhet uti oklanderligt skick.

Sänkningen af sjön Lumsen i samma socken. Afloppet från Lumsen var i försvarligt skick, hvaremot nedre delen af diket genom myren var igen grundadt.

Utdikningen af Gunsarfs och Rostbergs myrar i Sundborns socken var i afseende på underhållet myc-

ket försummad, hvarom skrifvelse till intressenterna afläts.

Utdikningen vid Krukbo i Stora Skedvi socken, och Utdikningen af Ranmyren och Ängsmyren i Sofia Magdalena socken befunnos uti anmärkningsfritt skick.

Förestående utdikningsarbeten i Kopparbergs län hafva besigtigats af Majoren Schough.

Mellersta distriktet.

Kopparbergs län.

Rätningen af Rudbäcken och Dalbäcken samt utdikningen af Körsängssvaet, Rudängsmyren och Rudorna i Stora Tuna socken. Detta företag, såsom i viss mån beroende utaf underhållet af ett för flera år sedan med statsbidrag understödt utdikningsarbete, var vid inspektionen icke till alla delar fullbordadt, utan har arbetsdirektionen, på derom gjord underdånig ansökan, erhållit förlängning uti den tilländagångna arbetstiden till den 1 September 1882.

Afdikningen af Nästmyren, Kringlutmyren och Trosfallet jemte rätning af Ulfvarbäcken och sänkning af Jomotjärn vid Fors by i Malungs socken. Vid inspektionen voro dikningarne genom Nästmyren, Kringlutmyren och Trosfallet enligt gillad arbetsplan verkställda, hvarjemte $\frac{1}{3}$ af Ulfvarbäckens rätning var utförd. Jomotjärn befans sänkt, men icke genomdikat.

Afdikningen af Vargnäsmysen vid Björbo by i Floda socken. Arbetet var till $\frac{7}{8}$ utfördt enligt den nädigst fastställda arbetsplanen.

Utaf de uti Kopparbergs län belägna till Mellersta distriktet hörande arbeten har det förstnämnda besigtigats af Majoren Nerman och de två sistnämnda af Kaptenen Morsing.

Örebro län.

Sänkningen af sjöarne Hjelmaren och Qvismaren. Arbetet, som flera gånger under år 1881 besigtigats af undertecknad Lindgren, har så fortskridit, att vid slutet af sagde år de utförda arbetena voro följande, nämligen:

Segelleden i Hjelmaren samt hamnarne.

Svartån emellan Skebäck och oset fullbordadt till fullt djup och nödig segelbredd.

Å *Hemfjärden* var segelrännan nästan öfver allt upptagen till nödigt djup. Endast några mindre stengrund, hvilka dock ligga mera än 3,6 m. (12 fot) under Arninge märke, återstodo att borttaga.

Å *Mellanfjärden* öster om Essundet var segelleden upptagen till fullt djup och full bredd.

Segelleden öster om Vinön var fri från hinder till 3,6 m. (12 fots) djup under Arninge märke, men återstodo dock några enstaka stenar att borttaga för vinnande af fullt segeldjup.

Segellederna genom Tockenö-sundet och Hjelmarsund hade mer än tillräckligt djup.

Hamnarne vid Läfte och Näshulta voro uppmuddrade till fullt djup.

Hjelmare kanal.

Allt arbete på bestämmande slussen och kanallinien var fullbordadt. Hamnbassinen var uppmuddrad till fullt djup, men ett litet berg i densamma, som dock öfverallt ligger mera än 3,6 m. (12 fot) under Arninge märke, återstod att borttaga.

Qvismaredalen.

Muddring var verkställd från kanalens mynning vid Segersjö till en längd af 10,7 km. (1 mil), hvarvid i allmänhet half bredd blifvit upptagen. På tillsammans 1,781,0 m. (6,000 fots) längd var dock kanalen upptagen till full bredd. Det upptagna djupet varierar mellan 1 5 och 3,0 m. (5 à 10 fot) med undantag af ett stycke närmast Hummelsta, hvarest kanalen var upptagen till fullt djup och bredd.

Vid *Nordön* och *Ryningsberg* voro under 1881 inga arbeten utförda.

Hyndevadspasset med dammar.

Det nya södra afloppet var fullbordadt, så att Hjelmarens aftappning genom detsamma kunde påbörjas. Regleringsdammen var provisionellt förhöjd, så att densamma utgör dam för vattnet äfven vid de vattenstånd i Hjelmaren, som för närvarande kunna ifrågakomma.

Eskilstuna-strömmen till Mälaren.

De för sänkningen föreskrifna arbetena i denna ström voro öfver allt afslutade.

Sänkningen af Mosjön i Kumla m. fl. socknar. Till utförande af detta företag behagade Eders Kongl. Maj:t redan den 3 Mars 1855 anvisa ett statsbidrag af 20,000 Rdr Bco såsom lån och 5,000 Rdr Bco såsom anslag utan återbetalningsskyldighet, då likväl till planen äfven hörde rensning af Kumla, Täby och Åby åar. Detta arbete, hvarom kontrakt å Eders Kongl. Maj:ts och kronans vägnar antogs af Styrelsen den 14 Juli 1855, blef, såsom enligt fastställd plan utfördt, godkänt år 1859.

Eders Kongl. Maj:t har nu under den 28 Januari 1881 i nåder täckts till ytterligare sänkning af Mosjön bevilja ett låneunderstöd af 30,000 kr., och har detta företag så bedrifvits, att sjelfva hufvudgrafven från sjön vid inspektionen, som verkställdes af Majoren Nerman, var fullt färdig.

Vestmanlands län.

Torrläggningen af vattenskadad mark, hörande till Bjurvalla m. fl. byar i Östervåla socken. Arbetet var vid inspektionen fullbordadt enligt fastställd plan, men har det derom utfärdade betyget ej till Styrelsen inkommit, hvadan företaget ej är godkänt.

Sänkningen af Sagån mellan Sala^{hytta} och Vest-Terna qvarn. En del af företaget var vid inspektionen fullbordad, men hade något arbete under år 1881, till följd af uppkommen tvist mellan arbetsdirektionen och entreprenören, ej verkstälts.

Vestmanlands läns utdikningsföretag besigtigades af Majoren Nerman.

Östra distriktet.*Skaraborgs län.*

Rensningen af Getån i Kedums och Essunga socknar. Till följd af den regniga väderleken under år 1881 har detta arbete, för hvars fullbordande endast bottenrensningar återstodo att verkställa, ej kunnat fullbordas.

Afdikningen utaf en del af Mönarps mossar inom Grolanda och Kinneveds socknar. Vid inspektionen befans arbetet i det närmaste fullbordadt.

Skaraborgs läns utdikningsarbeten äro besigtigade af Löjtnanten Hammarström.

Kalmar län.

Utdikningen af sank mark i Skärfsjö, Hylkebo m. fl. byar i Oskars och Arby socknar. Arbetet var vid inspektionen utfördt i öfverensstämmelse med gillad plan.

Utdikningen och aftappningen af sank mark å Klippingsbo, Björnabygdens m. fl. hemman inom Vissefjärda, Oskars och Arby socknar. Alla de hufvudkanaler som genomgå fast mark voro upptagna till fulla dimensioner, men de diken som genomgå de lösa sjöbottnarne voro ofullständigt upptagna. Inspektionsförrättaren uppgifver att gräfningen af dessa senare diken varit mycket besvärlig samt att den svårligen kan verkställas förr än sjöbottnarne blifva mera fasta. På grund här af har arbetsdirektionen gjort underdånig ansökan om förlängning i arbetstiden, hvilken framställning äfven blifvit af Eders Kongl. Maj:t i nåder bifallen.

Sänkningen af Ryttare- och Vassgölarne i Alsjö, Lilla-verkes, Besagöls och Anebo byar i Oskars socken. Största delen af den 1,633,0 m. (5,500 fot) långa kanalgräfningen var fullbordad. Endast något stensprängning samt bottenrensningar återstodo att verkställa.

Sänkningen af Grytsjön i Bäckebo socken. Omkring $\frac{3}{4}$ af den 2,375,0 m. (8,000 fot) långa afloppskanalen var vid inspektionen under arbete.

Afdikningen inom Getnabo, Holma m. fl. byar i Torsås och Söderåkra byar. Arbete bedrefs på omkring $\frac{2}{3}$ af den 7,719,0 m. (26,000 fot) långa afloppskanalen, derutaf större delen var utförd till fulla dimensioner.

Rensningen af Applerumsån i Döderhults socken. Större delen af årensningen var vid inspektionen utförd.

Afdikningen af Dykärret vid Bläsinge, Qvarnstads och Ranstads byar i Högby och Källa socknar på Öland. Kanalen från sjön till och genom stora

landsvägen befans i det närmaste färdig, bron för landsvägen likaså, och en del arbete utfördt mellan landsvägen och mossen, så att hufvudsakligen gräfning i dy och torf återstod.

Alla företagen i Kalmar län — med undantag af det sistnämnda, som inspekterats af Majoren Zander — hafva besigtigats af Löjtnanten Hammarström.

Östergötlands län.

Sänknings af Strålången m. fl. sjöar inom Ringarums, Skönberga och Mogata socknar. Genomskärningen vid Fröberga vad var färdig och rasen afjennade till lägsta vattenytan samt något derunder. Mellan nämnde vad och bergskärningen vid Hälla samt i den senare återstod emellertid åtskillig upprensning och bergsprängning för att arbetet skall blifva fullbordadt i enlighet med fastställd plan. För att utföra de af inspektionsförrättaren såsom nödige ansedda arbeten till betryggande af företagets ändamål äfven under en möjligen inträffande längre följd af år med stark nederbörd, har arbetsdirektionen i underdånighet sökt förlängning i arbetstiden; och har Eders Kongl. Maj:t i nåder behagat bifalla denna underdåniga framställning.

Företaget besigtigades af Majoren Zander.

Jönköpings län.

Torrläggningen af Dalta mosse i Vernamo och Våxtorps socknar. Vid inspektionen befans den omkring 4,454,0 m. (15,000 fot) långa hufvudkanalen till större delen färdig.

Torrläggningen af marker, hörande till Torsjö säteri, Höreda Norr- och Södergård samt Höreda pastorsboställe och klockarebol var till större delen på anmärkningsfritt sätt fullbordad.

Regleringen af Hvetlandabäcken genom Hvetlanda kyrkby. Vid inspektionen återstod endast omkring 297,0 m. (1,000 fot) af hela kanalgräfningen att utföra, men enär arbetstiden ej ansågs vara tillräcklig för utförande af det återstående arbetet, har Eders Kongl. Maj:t, på derom gjord underdånig framställning, i nåder behagat medgifva förlängning i densamma.

Sänknings af Rödjenäs mader i Höreda, Melby och Björkö socknar. Hufvudafloppets nedre del, der de svåraste arbetena förekomma, befans på omkring 1,188,0 m. (4,000 fot) fullbordadt till fulla dimensioner.

Sänknings af Kroppsjön i Rydaholms socken befans nästan fullbordad och sjön tappad samt delvis odlad.

Jönköpings läns utdikningsarbeten besigtigades af Löjtnanten Hammarström.

Vestra distriktet.

Vermlands län.

Uttappningen af sjön Fåen och sänknings af Bytjernet i Brunskogs socken. Medelst ett anskaffadt mudderverk var utloppskanalen upptagen till 0,0 å 1,5 m. (3 å 5 fot). Uti Näskanalen var fullt djup upptaget öfverallt, der botten är lös, och arbetades i denna kanal å de fastare jordmassorna. Ofta förekommande ras i sjöbotten och sättningar hafva försvårat arbetet, så att direktionen troligen ej kan inom föreskrifven tid, den 1 September 1882, fullborda företaget och tillstyrker inspektionsförrättaren förlängning i arbetstiden, men har ansökan derom ej inkommit.

Utdikningen af Helgeby mosse och rätningen af Magebäcken i Silleruds socken. I anseende till den starka nederbörden hade detta arbete ej kunnat fullbordas, men voro mossdikena till stor del upprensade.

Afdikningen af Bergeruds mosse i Holmedals socken. Af de till planen hörande diken voro 1,090,0 m. (3,673 fot) upptagna till fulla dimensioner och befans det verkställda arbetet utan anmärkning.

Rensningen af Karlandabäcken vid Bjernsby i Karlanda socken. Bäcken var uppgräfd till fulla dimensioner på en sträcka af omkring 2,040,0 m. (6,870 fot) men hade en del deraf igenrasat dels till följd af den regniga väderleken och dels af den orsak, att den upptagna jorden lagts för nära dikeskanterna. Direktionen förständi-

gades att uppremsa den igenrasade grafven samt att bortföra jorden från grafkanterna.

Utdikningen vid Stöpafors i Sunne socken. Å alla till företaget hörande myrar, nämligen Stordalsmyren, Medskogsbäckskärret och Porsmyren, hade arbete bedrifvits, men återstod vid alla ställena åtskilligt att verkställa. Stöpefven var deremot uppremsad till fullt djup.

Vermlands läns utdikningsföretag äro besigtigade af Majoren Atterbom.

Elfsborgs län.

Utdikningen af Ekenäs mosse i Frändefors socken på Dalsland. Den under 1881 års sommar rådande regniga väderleken har nästan omöjliggjort allt arbete vid detta företag.

Sänkning af Rångedala sjö, Tornsjön m. fl. sjöar i As härad. Arbetet, som fortfarande utföres med omsorg, har sedan 1880 års besigtning så fortskridit, att ytterligare 40,357 kbm. (1,542 kub. st.) jord blifvit upptagen. Från arbetets början uppgår den flyttade massan till 680 kbm. (26 kub. st.) berg och 148,706 kbm. (5,682 kub. st.) jord. — Å sjelfva hufvudkanalen återstod endast 594,0 m. (2,000 fot) till Rångedalsjön, å hvilken sträcka gräfning dock var verkställd till 1,8 m. (6 fots) djup. Utgräfningen af Lillån och Fölabäcken var vid inspektionen i det närmaste färdig. Under år 1881 har dessutom bron vid Öhna, som enligt förslaget skulle byggas af trä på kallmurade landfästen, blifvit uppförd af sten i 2:ne hvalf med hvarterda 3,6 m. (12 fots) spännvidd.

På derom gjord underdånig ansökan har Eders Kongl. Maj:t i nåder behagat bevilja arbetsdirektionen ytterligare förlängning i arbetstiden.

Utdikningen af Bolleruds sjö i Ryrs socken på Dalsland. Under år 1881 har ej heller något arbete å detta företag vidtagits. Eders Kongl. Maj:t har emellertid, på derom gjord underdånig ansökan, behagat i nåder bevilja ytterligare förlängning i den tilländagångna arbetstiden.

Elfsborgs läns utdikningsarbeten besigtigades af Kaptenen Oterdahl.

Södra distriktet.

Kronobergs län.

Utdikningen af Hår- och Byxsjöarne i Hemmesjö socken. Genom nådigt bref af den 9 September 1881 har Eders Kongl. Maj:t täckts medgifva, att det om detta företags utförande afslutade kontrakt finge, på af vederbörande derom gjord underdånig framställning, upphävas, under vilkor, att det utaf statsbidraget lyftade beloppet jemte ränta från lyftningsdagen till statsverket återbures. Af denna orsak har någon inspektion under år 1881 å företaget ej verkstälts.

Utdikningen af Barsjön och sänkning af Hemmesjösjön i samma socken. Detta arbete har ej heller, till följd af Distriktschefens inträffade sjukdom och ett vid tiden för förrättningens tilltänkta verkställande häftigt inträffande snöfall, under år 1881 besigtigats.

Sänkning af Näs eller Qvenslöfs sjö inom Angelstads m. fl. socknar. Något arbete för fullbordandet af detta företag hade under år 1881 ej verkstälts.

Sänkning af sjöarne Femlingen, Råpen och Greten i Vestra Torsås m. fl. socknar. Detta företag har ej heller under år 1881 fullbordats, utan har Eders Kongl. Maj:t i nåder behagat medgifva förlängning i den tilländagångna arbetstiden.

Sänkning af sjön Målen, Karlsjön och Gransjön i Agunnaryds socken. Stora sänkningskanalen nedan om sjön Målen var upptagen till fulla dimensioner på en längd af 1,262,0 m. (4,250 fot), räknadt från nedersta ändpunkten vid Strömma såg och upp till bron vid Fagerhults rifna qvarn, hvarjemte den återstående delen af samma kanal var under utgräfning. Till företaget hörande vägomläggningar samt brobyggnad mellan Målen och Karlsjön voro utförda.

De uti Kronobergs län verkställda besigtningarne å pågående utdikningsarbeten hafva förrättats af Majoren Remmer.

Gotlands län.

Afdikningen af Tenglings myr i Stånga och Etelhems socknar. Med undantag af att förstärkningsarbeten erfordrades å kanalsidorna på åtskilliga ställen var detta företag utfördt i öfverensstämmelse med nådigst gillad plan.

Utdikningen af Stånga och Visne myrar inom Stånga, Linde, Fardhems, Hemse, Rone och Burs socknar. Arbetet hade bedrifvits så, att 1,128,0 m. (3,800 fot) diken voro upptagne till fullt djup och full bredd, hvarjemte arbete pågick å en sträcka af 683,0 m. (2,300 fot).

Gotlands läns utdikningsarbeten besigtigades af Kaptenen Blix.

Blekinge län.

Utdikningen af Rödeby mader i Fridlefstads och Rödeby socknar. Företaget har under år 1881 bearbetats, men återstod vid besigtningen en del beklädnads- och förstärkningsarbeten å kanalernas sidolutningar, hvilka arbeten ej, till följd af den regniga väderleken under året, hunnit fullbordas.

Afdikningen vid Bergs, Hillerstorps m. fl. byar i Tvings, Fridlefstads och Hjortsberga socknar. Vid besigtningen var arbetet verkställt, men återstodo förstärkningsarbeten å dikesslänterna, hvilket hindrade inspektionsförrättaren att förordna arbetets godkännande.

Blekinge läns utdikningsarbeten besigtigades af Kaptenen Blix.

Nedanstående vattenaftappningsarbeten blefvo under år 1881 afsynade och godkände, nämligen:

a) Vattenaftappningar till förminskande af frostländighet.

	Vattenbefriad areal		Beräknad kostnad.		Beviljad statsbidrag.	
	i hektar. i kv.-ref.		(Somme prévue au devis)		(Allocation de l'état.)	
	en hectares.	en kv.-ref.)	Kr.	öre.	Kr.	öre.
Sänkning af sjön Kirnunjärvi i Kirnunjärvi by och Korpilombolo socken af Norrbottens län	42,40	481,00	7,870	—	2,620	—
Transport	42,40	481,00	7,870	—	2,620	—

Väg- och Vattenbyggnads-Styrelsens berättelse.

	Vattenbefriad areal		Beräknad kostnad.		Beviljad statsbidrag.	
	i hektar. i kv.-ref.		(Somme prévue au devis.)		(Allocation de l'état.)	
	en hectares.	en kv.-ref.)	Kr.	öre.	Kr.	öre.
Transport	42,40	481,00	7,870	—	2,620	—
Utdikning af frostförande myrar vid Lappträsk by i Karl Gustafs socken i Norrbottens län	41,47	470,40	1,300	—	430	—
Utdikning vid Granåsens by i Dorotea socken af Vesterbottens län	22,04	250,00	2,700	—	900	—
Utdikning vid Vestra Avaträsks by i samma socken och län	23,20	263,20	2,174	48	700	—
Utdikning vid Yttre Ultervattnet och Jomarks byar samt hemmanen Selberg och Framnäs i Bygdeå socken af samma län	78,46	890,00	6,605	40	2,200	—
Utdikning vid Korsjö och Åkullsjö byar samt vid åtskilliga hemman i Bygdeå och Burträsk socknar af samma län	264,46	3,000,00	12,807	74	4,270	—
Utdikning inom Norra Bodbyns område i Burträsk socken af samma län	241,23	2,736,55	14,000	—	4,600	—
Sänkning af Norra Myrträsket och utdikning af Lillmyren i Stenträsks by i Jörns socken af samma län	50,69	575,00	4,900	—	1,630	—
Utdikning vid Hemmesmarks m. fl. hemman i Säfvars socken af samma län	61,71	700,00	7,000	—	2,330	—
Utdikning vid Vännfors och Svettåkers byar i Vännäs socken af samma län	78,19	887,00	8,010	—	2,670	—
Utdikning af vattendränkta marker vid Roklands, Elfva och Smedsgårdens byar i Alnö socken af Västernorrlands län	27,16	308,70	1,300	—	430	—
Utdikning af frostledande myrar vid Vidjeöns by i Ströms socken af Jemtlands län	70,52	800,00	6,005	77	2,000	—
Utdikning af Storfomyren i Opstads by och Brunflo socken af samma län	293,55	3,330,00	14,753	84	4,915	—
Utdikning af Gräs- och Käbbängsmyrarne inom Flästa byområde i Arbrå socken af Gefleborgs län	48,04	545,00	4,703	—	1,560	—
Afdikning af Murmästarbomyrarne, tillhörande Murmästarbo, Kraftsbo, Yttersätra, Kyrkby, Tyskbo m. fl. byar och hemman i Stora Skedvi socken af Kopparbergs län	46,90	532,04	3,960	—	1,320	—
Afdikning af Långmyrekärren inom Östuna, Knifsta och Lagga socknar af Stockholms län	197,46	2,240,00	23,538	68	6,000	—
Afdikning af vattensjuka moss-trakter inom Beggeby, Åskarby, Vallskoga, Norr- och Söder-Sjukarby samt Söderby i Tierps och Tolfta socknar af Upsala län	877,16	9,950,81	16,800	—	5,600	—
Utdikning af Kjelkerudsjön, Bonntjernsmossen m. fl. i Fryksände socken af Vermlands län	63,73	723,00	8,819	20	2,935	—
Utdikning af 6 myrar i Östmarks socken af samma län	19,99	226,80	4,034	60	1,340	—
Sänkning af Hänsjön i Fryksände socken af samma län *)	84,09	953,74	18,000	—	6,000	—
Summa	2,632,45	29,863,24	169,282	71	54,450	—

Statsbidraget motsvarar 32 % af den beräknade kostnaden.

*) Detta arbete har äfven erhållit bidrag från länefonden.

b) Vattenaftappningar till vinnande af odlingsbar mark.

	Vattenbefriad areal		Beräknad kostnad.		Beviljad statsbidrag.	
	i hektar. i qv.-ref.		—		—	
	(Étendue du sol asséché)		(Somme prévue au devis.)		(Allocation de l'état.)	
	en hectares.	en qv.-ref.)	Kr.	öre.	Kr.	öre.
Sänkning af sjön Ösaren och utdikning af ostligt deromkring belägna sanka trakter i Valbo socken af Gefleborgs län	220,38	2,500,00	15,600	—	7,800	—
Utdikning af Lunda och Dalby mossar på Öland	162,42	1,842,05	34,300	—	17,000	—
Sänkning af Hånsjön i Fryksände socken af Vermlands län *) ...	119,52	1,356,00	14,000	—	7,000	—
Sänkning af Örsjön, Angsjön, Gårdsjön m. fl. i Ås och Redvegs härad af Elfsborgs län...	413,50	4,691,00	47,950	—	29,000	—
Sänkning af Nossa å och utdikning af Molla mader inom Molla m. fl. socknar af samma län	293,89	3,334,00	53,711	—	26,800	—
Torrläggning vid Döfve, Häggryda och Kärråkra byar samt hemmanen Ryagårde, Boarp, Lundstorp och Sjö inom Kärråkra och Börstigs socknar af samma län	173,67	1,970,10	11,200	—	5,600	—
Sänkning af Transjön i Hjortsberga socken af Kronobergs län	68,58	778,00	10,000	—	5,000	—
Summa	1,451,96	16,471,15	186,761	—	93,200	—

Statslånet motsvarar 52,5 % af det godkända kostnadsbeloppet.

*) Detta arbete har äfven erhållit bidrag från anslagsfonden.

D. Jernvägar.

a) För trafik öppnade:

1:o) Till och med 1880 års slut:

1. Sundsvall—Torpsammars jernväg med bibana från Vatjom förbi Matfors till Ljunga elf.

(Längd 60,9 km., spårvidd 1,067 m.)

De vanliga underhållsarbetena voro vid inspektionstillfället, till icke obetydlig del ännu ej verkställda, men ombyte af skenor och syllar pågick och skulle under återstoden af året företagas å stora sträckor af banan. 663,0 m. (2,232 fot) nya spår hafva utlagts.

Vid Torpsammars station har uppförts en ångkran för omlastning af timmer från statens vagnar till jernvägens egna. Kranen afprovades vid inspektionen och befans väl uppfylla sitt ändamål, i det den på några få minuter öfverflyttade en hel vagnslast timmer. Härigenom möjliggöres framforslandet

af det stora antal timmer, som anmälts till transport på banan under sommaren.

2. Hudiksvalls jernväg.

(Längd 16,0 km., spårvidd 1,219 m.)

I afseende å banans underhåll förekom ingen anmärkning. De för spårets vidmakthållande erforderliga arbeten pågingo vid inspektionstillfället i betryggande omfattning; utbyte af de gamla jernskennorna mot stålskenor fortgick.

Broarne voro i godt skick.

Den rullande materielen underhålles reglements-enligt, men har sedan 1880 års inspektion till sin mängd ej undergått förändring.

3. Söderhamn—Bollnäs kommunikationsled.

(Jernvägen Söderhamn—Bergvik: längd 15,0 km., spårvidd 1,219 m.)

Jernvägen befans vid inspektionen väl underhållen och i betryggande skick.

För spårets underhåll har nödigt utbyte af skenor och syllar egt rum.

Bron vid Myskie har försetts med nya långbjelkar.

Den rullande materielen har till sin mängd ej undergått någon förändring.

Ånguppforderingsverket för timmer har ombygts och förbättrats.

Materielen på sjön Bergviken har minskats med 5 pråmar och utgöres nu af 2 ångbåtar och 12 pråmar.

4. Gefle—Dala jernväg.

(Längd 91,9 km., spårvidd 1,435 m.)

Jernvägen befans vid inspektionen fortfarande till alla delar väl underhållen och i utmärkt godt skick.

Erforderligt utbyte af skenor och syllar har egt rum; de nya skennorna äro af stål. Å stationerna voro nya sidospår till en längd af 4,807,0 m. (16,191 fot) anlagda.

Den nya jernbron vid Robertsholm, innehållande 3 spann om 7,7 m. (26 fot) hvardera, har uppförts på den gamla träbrons landfästen och pelare.

Vid Robertsholms station har ett nytt vattentorn af sten uppförts. Reparationen och påbyggnaden af Margrethills stationshus var fullbordad.

Den rullande materielen var lika med föregående år.

Förenämnda fyra jernvägar äro inspekterade af Majoren Schough.

5. *Upsala—Gefle jernväg med bibanor från Örbyhus till Dannemora och från Orrskog till Söderfors.*

(Längd 130,4 km., spårvidd 1,435 m.)

Jernvägen har i afseende å underhållet icke gifvit anledning till väsentlig anmärkning. Utbytet af skenor och syllar, som år 1880 anmärkts såsom otillfredsställande, har under 1881 pågått i stor omfattning. De nya skenor äro af stål och väga 21,5 kg. per m. (15 $\frac{1}{2}$ per fot). Spårets läge var oklanderligt. I följd af ökad trafik komma sidospår en del stationer, såsom Marma m. fl., att förlängas och framdragas förbi platformerna, hvilka härför medgifva tillräckligt utrymme utan ökad terrassering.

Broarne voro i godt stånd. I Jerfsta-viadukten voro alla grundstockarne och i viadukten vid Elfkarleö en del af grundstockarne utbytta mot nya. I bron öfver Lillån vid Gefle voro i anledning af anmärkt, börjande röta i de gamla påloken nya pålok nedslagna bredvid de gamla. Denna bro skall framdeles öfverfyllas, när ån, enligt stadsregleringsplanen, kommer att igenfyllas. Svängbron öfver Gafleån i Gefle, af jern på stempelare, var i godt stånd, dock anmärktes, att en spricka visat sig i norra landfästets murverk. Enär denna omständighet tyder på en mindre sättning eller förskjutning af grunden har banförvaltningens uppmärksamhet derpå fästats.

Stationerna kräfva, hvad byggnaderna vidkommer, ett för en så ny jernväg ej obetydligt underhåll. Flere stationshus hafva sålunda redan undergått en fullständig reparation med in- och utvändig brädbeklädnad. Söderfors stationshus har jemväl i afseende å inredningen undergått den förändring, att första klassens väntsal — som i allmänhet i dessa stationshus synes vara tilltagen vida större, än behofvet påkallar — inredts till expedition och resgodsrum, hvaremot den förra expeditionen, hvilken såsom sådan befunnits otillräcklig, inredts till första klass väntrum. Genom denna anordning har jemväl vunnits den fördel, att resgodsrummet erhåller nödig

storlek och särskild utgång till platformen, så att intet intrång genom resgodsbehandling sker på utrymmet i tredje klassens väntrum. Denna förändring lärer förvaltningen hafva för afsigt småningom genomföra å alla stationshus af samma slag.

Stationernas öfriga byggnader voro i godt stånd. I vattenstationerna var flerstädes pumpning med vindkraft anbragt enligt amerikanskt system, som af banförvaltningen vitsordas såsom godt och billigt.

6. *Dannemora—Hargs jernväg med bibana från Knaby till Ramhälls grufvor.*

(Längd 47,0 km., spårvidd 0,89 m.)

Jernvägen befans vid inspektionen i afseende å spår, byggnader och öfriga tillbehör väl underhållen. Sedan trafikens öppnande har ännu intet utbyte af skenor kommit i fråga.

Vid Dannemora station var å lokomotivstallet ett fack under tillbyggnad i ändamål att lemna utrymme för en mindre reparationsverkstad.

Förenämnda tvänne jernvägar äro inspekterade af Kaptenen Lindequist.

7. *Upsala—Länna jernväg.*

(Längd 21,4 km., spårvidd 0,89 m.)

Denna jernväg, som under år 1881 slutligt afsynades, har fortfarande befunnits vara i godt skick.

8. *Näs—Morshyttans jernväg.*

(Längd 11,8 km., spårvidd 0,89 m.)

Denna jernvägs underhåll har icke gifvit anledning till någon anmärkning.

9. *Krylbo—Norbergs jernväg.*

(Längd 19,2 km., spårvidd 1,435 m.)

Jernvägen befans vid inspektionen i särdeles godt skick. Jemte erforderligt utbyte af skenor och syllar hafva nya sidospår anlagts till en sammanlagd längd af 507,0 m. (1,706 fot).

Boställshuset vid stationen Kärrgrufvan har undergått en omfattande reparation.

Trafiken skötes, likasom föregående år, af Styrelsen för Statens Jernvägstrafik.

Förenämnda 3:ne jernvägar äro inspekterade af Majoren Nerman.

10. *Norbergs jernväg.*

(Längd 18,1 km., spårvidd 1,435 m.)

Banan befans vid anställd inspektion i anmärkningsfritt skick.

Stationen vid Norberg har utvidgats, en ny vagnvåg jemte en 178,0 m. (600 fot) lång lastkaj hafva derstädes anlagts.

11. *Sala—Tillberga jernväg.*

(Längd 27,8 km., spårvidd 1,435 m.)

Vid inspektionen förekom ingen annan anmärkning; än att grusbädden å några ställen af banan behöfde förstärkas, för hvilket ändamål åtgärder och ofördröjligen skulle vidtagas. Till spårets underhåll hade nödigt utbyte af skenor och syllar verkstälts.

Trafiken å sist omförmälda två jernvägar skötes fortfarande af Stockholm—Vesterås—Bergslagens trafikaktiebolag.

12. *Stockholm—Vesterås—Bergslagens jernväg med bibana från Tillberga till Engelsberg.*

(Längd 196,7 km., spårvidd 1,435 m.)

Underhållsarbetena å denna jernväg hafva under 1881 utförts omsorgsfullt och med aktgifvande på trafikens fordringar. Spårets läge var vid inspektionen i allmänhet godt och utbytet af skenor och syllar befans tillfredsställande. Af skenorna är ett stort antal af stål. Nytt spår är till en längd af 96,0 m. (320 fot) utlagdt å Vesterås bangård.

De vid föregående besigtningar anbefalda bortsprängningarne af löst och sköligt berg i bergskärningarne vid Stäket hafva fortgått. Ett under källossningen vid vårtiden inträffadt mindre ras öfver banan bekräftade behovet af dessa åtgärder. Noggrann uppmärksamhet å detta och liknande ställen af banan har anbefalts för trafikens betryggande.

Till skydd för de gjutna mellanstöden under bron öfver Sagån har anbringande af isbrytare af pälverk anbefalts.

Vid stationerna voro följande nybyggnader under året utförda: en vagnbod vid Vesterås, en banmästarebostad vid Enköping, ett ekonomihus vid Orresta, ett vattentorn vid Ekolsund, ett uthus vid Tillberga, källare vid 7 st. banvaktarstugor samt brunnar vid flera bangårdar.

Förenämnda 3:ne jernvägar äro inspekterade af undertecknad Lindgren.

13. *Köping—Hults jernväg.*

(Längd 70,5 km., spårvidd 1,435 m.)

Vid inspektionen har mot jernvägens underhåll icke förekommit någon anmärkning. Vid det erforderliga utbytet af skenor och syllar har ett större antal stålskenor inlagts. Å Fellingsbro station har sidospåret förlängts omkring 113,0 m. (380 fot).

Träbron vid Essinge har utbytt mot en bro af jern.

En större stentrumma under banan har ombygts och en öppen stentrumma anlagts å Köpings bangård.

14. *Köping—Uttersbergs jernväg med bibana till Lillsvan.*

(Längd 36,3 km., spårvidd 1,093 m.)

Vid inspektionen befans jernvägen utmärkt väl underhållen. I årets utbyte af skenor hafva stålskenor användts.

I öfrigt har vid Åsby station en dubbel vaktstuga med uthus uppförts, vid Uttersbergs station hamnkajen och personplattformerna ombygts, vid stationerna och å linien i öfrigt signalsystemet fullständigare anordnats, samt 148,0 m. (500 fot) för jernvägstrafiken behöflig körväg anlagts.

15. *Riddarhytte aktiebolags jernväg.*

(Längd 12,3 km., spårvidd 1,093 m.)

Jernvägen var i fullgodt stånd. Trafiken skötes af Köping—Uttersbergs jernvägsaktiebolag, som tillhandahåller behöfliga personvagnar.

16. *Frövi—Ludvika jernväg.*

(Längd 98,3 km., spårvidd 1,435 m.)

Jernvägens underhåll har vid förrättad inspektion icke gifvit anledning till anmärkning.

Erforderligt utbyte af skenor och syllar har verkstälts.

Stationshus, banvaktstugor och öfriga byggnader hafva dels utvändigt brädfodrats, dels undergått i andra afseenden erforderlig reparation.

17. *Storå—Guldsmedshyttans jernväg.*

(Längd 3,2 km., spårvidd 1,435 m.)

Vid förrättad inspektion har jernvägen befunnits väl underhållen. Trafiken skötes fortfarande af Frövi—Ludvika jernvägsaktiebolag.

18. *Bånghammar—Klotens jernväg.*

(Längd 21,4 km., spårvidd 1,435 m.)

Jernvägen var i godt skick; erforderligt utbyte af skenor och syllar har verkstälts. Trafiken skötes af Frövi—Ludvika jernvägsaktiebolag med för denna bana särskild lämpad materiel.

19. *Säfsnäs jernväg med bibana från Strömsdal till Strömsdals masugn.*

(Längd 48,1 km., spårvidd 0,802 m.)

I afseende å jernvägens underhåll har inspektören ej framställt någon anmärkning. Erforderligt utbyte af skenor och syllar har egt rum.

20. *Vessman—Barkens jernväg.*

(Längd 18,2 km., spårvidd 1,188 m.)

Ehuru under år 1880 en omfattande reparation af denna jernväg egt rum, återstår dock för jernvägens försättande i fullgodt skick ännu anskaffande af en betydlig quantitet nya stålskenor, hvilka komma att under år 1882 nedläggas.

Rörande noggrann tillsyn och underhåll af banans träbroar har af inspektionsförrättaren föreskrifter meddelats.

21. *Nora—Ervalla jernväg.*

(Längd 17,1 km., spårvidd 1,435 m.)

Jernvägen underhålls på ett tillfredsställande sätt. Trafiken, som hittills skötts af Nora—Karlskoga jernvägsaktiebolag, har från och med 1881 års ingång öfvertagits af Köping—Hults jernväg.

22. *Nora—Karlskoga jernväg med bibanor från Gyt-torp till Stribergs grufvor och till Pershyttan.*

(Längd 112,0 km., spårvidd 1,435 m.)

Nödigt utbyte af skenor och syllar har egt rum.

Det stora brospannet vid Kortfors har undergått en genomgående reparation.

I afseende å trafiken på banan har man, i afsigt att efterhand i hufvudsak skilja persontrafiken från godstrafiken, anskaffat ett mindre och lättgående lokomotiv, afsedt uteslutande för persontrafik.

23. *Vikern—Möckelns jernväg.*

(Längd 54,5 km., spårvidd 0,802 m.)

Underhållsarbetena hafva hufvudsakligen bestått i nödigt utbyte af skenor och syllar.

24. *Östra Vermlands jernväg med bibana från Nyhyttan till Finshyttan.*

(Längd 67,3 km., spårvidd 1,435 m.)

Förutom vanliga underhållsarbeten hafva vid inspektionstillfället följande arbeten befunnits verkställda: Vid Persbergs station har ett boställshus för jernvägens personal uppförts, äfvensom alla stationshusen vid banan brädfodrats. Vid Nässundets station är en godsplattform uppförd.

25. *Filipstads norra bergslags jernväg.*

(Längd 17,1 km., spårvidd 0,89 m.)

De för jernvägens underhåll nödiga arbeten hafva verkstälts.

Trafiken skötes af Nordmarks—Klarelvens jernvägsaktiebolag.

26. *Nordmarks—Klarelvens jernväg med bibanor.*

(Längd 72,7 km., spårvidd 0,89 m.)

Utom vanliga underhållsarbeten har vid Edebäcks station anlagts ett lokomotivstall, hvarjemte vid en af vaktstugorna anlagts en källare.

27. *Pålsboda—Finspongs jernväg.*

(Längd 57,7 km., spårvidd 0,89 m.)

Banan underhålls på ett fullt tillfredsställande sätt. I spåret har ett större antal syllar utbytts.

För att till vinnande af besparing i driftkostnaden fördelaktigt åtskilja person- och godstrafiken, har man tillökadt den rullande materielen med en lokomotivvagn af Belpaires system.

28. *Oxelösund—Flen—Vestmanlands jernväg med bibana från Rekarne till Kolbäck.*
(Längd 156,1 km., spårvidd 1,435 m.)

Jernvägen var med tillhörande inrättningar väl underhållen.

Vid Oxelösunds hamn, Stjernholms, Mellösa och Helleforsnäs stationer hafva sidospåren tillökats med tillsammans omkring 742,0 m. (2,500 fot) nya spår. I öfrigt äro vid de två först nämnda stationerna äfvensom i Nyköping lastkajer af sten anlagda.

Jernvägarne N:ris 13—19, 21—26 samt N:o 28 äro inspekterade af Majoren Nerman, N:ris 20 och 27 af Kaptenen Morsing.

29. *Vadstena—Fogelsta jernväg.*
(Längd 10,7 km., spårvidd 0,89 m.)

Inspekterades utan anmärkning. Nödigt utbyte af skenor och syllar har egt rum.

30. *Norsholm—Bersbo jernväg.*
(Längd 32,1 km., spårvidd 0,89 m.)

Jernvägen befans vid inspektionen omsorgsfullt underhållen. Utom erforderligt utbyte af skenor och syllar har spårsystemet vid Norsholms bangård under år 1880 tillökats med 327,0 m. (1,100 fot) spår.

31. *Hultsfred—Vesterviks jernväg med bibanor från Blägda till Yxnern, från Ankarsrum till Ankarsrums bruk, från Ankarsrum till Ankarsrums lastplats och från Verkebäck till Verkebäcks lastplats.*
(Längd 71,6 km., spårvidd 0,89 m.)

Banan befans vid förrättad inspektion särdeles väl underhållen. Utbyte af skenor och syllar har egt rum och den rullande materielen tillökats med 7 godsvagnar.

32. *Vestervik—Åtvidaberg—Bersbo jernväg.*
(Längd 86,6 km., spårvidd 0,89 m.)

Jernvägen befans vid förrättad inspektion omsorgsfullt underhållen. Vid Forsaströms, Öfverrums och Vesterviks bangårdar äro sidospåren tillökade med tillsammans 375,0 m. (1,264 fots) längd.

33. *Nässjö—Oskarshamns jernväg.*
(Längd 148,6 km., spårvidd 1,435 m.)

Underhållet var godt och ett stort utbyte af skenor och syllar hade under år 1880 egt rum; men banförvaltningen förständigades det oaktadt att till år 1882 öka syllutbytet.

34. *Vimmerby—Hultsfreds jernväg.*
(Längd 21,4 km., spårvidd 1,433 m.)

Banan var vid förrättad inspektion anmärkningsfritt underhållen.

35. *Kalmar—Emmaboda jernväg.*
(Längd 56,6 km., spårvidd 1,435 m.)

Jernvägen befans i ganska godt skick. Utbyte af skenor och syllar har egt rum. Vid Ebbehult, mellan Nybro och Örsjö stationer, var en mindre lastplats anlagd jemte 30,0 m. (102 fot) sidospår.

36. *Nybro—Säfsjöströms jernväg.*
(Längd 42,8 km., spårvidd 1,435 m.)

Banan befans vid inspektionen i godt skick.

37. *Lidköping—Skara—Stenstorps jernväg.*
(Längd 50,2 km., spårvidd 0,89 m.)

Underhållet af banan var i allmänhet godt, dock anmärktes, att en del syllar å bron och de öppna trummorna under år 1882 böra utbytas.

38. *Lidköping—Håkantorps jernväg.*
(Längd 27,8 km., spårvidd 0,89 m.)

Jernvägen befans vid inspektionen anmärkningsfritt underhållen.

39. *Mariestad—Moholms jernväg.*

(Längd 18,2 km., spårvidd 0,89 m.)

Efter under året verkställd slutlig afsyning har Styrelsen denna jernväg såsom fullbordad godkänt.

De vid anläggningen från början använda, mindre goda skarfförbindningar, hvilka visat sig för svaga för banans rullande materiel, hafva börjat småningom ersättas af ordentliga skarfförbindningar i förening med inläggning af starkare skenor; dock har jernvägens ekonomiska ställning icke medgifvit genomförandet af denna nödiga förändring med den skyndsamhet, som önskvärd varit.

40. *Hjo—Stenstorps jernväg med bibana från Svensbro öfver Ekedalen till Tidaholm.*

(Längd 54,5 km., spårvidd 0,89 m.)

Jemväl vid denna jernväg hafva skarfförbindningarna från början varit af mindre solid beskaffenhet, hvarföre banförvaltningens uppmärksamhet vid årets inspektion fästats å nödvändigheten att ofördröjligen utbyta de dåliga skarfförbindningarna mot starkare skarffjern och skrufbultar.

Utom vanliga underhållsarbeten voro vid Ekedalens och Kallås stationer sidospåren utvidgade, hvarjemte den rullande materielen tillökats med 10 nya godsvagnar.

Jernvägarne N:ris 29—36 samt N:o 39 äro inspekterade af Majoren Zander, N:ris 37, 38 och 40 af Löjtnanten Hammarström.

41. *Ulricehamn—Vartofta jernväg.*

(Längd 37,4 km., spårvidd 0,89 m.)

Jernvägen var med tillbehör i allmänhet väl underhållen.

Utbyte af skenor och syllar har skett i icke obetydligt antal och hafva de gamla skenorna ersatts af stålskenor. De gamla underhaltiga skarfförbindningarna med nitnaglar voro till största delen utbytta mot nya och starkare med skrufbultar.

En del öppna trummor hafva ombygts till täckta.

Stängslet befans på de sträckor, hvarest sådant enligt träffad öfverenskommelse skall hållas af resp. jordegare, delvis bristfälligt.

42. *Borås—Herrljunga jernväg.*

(Längd 41,7 km., spårvidd 1,217 m.)

Jernvägen var med tillbehör väl underhållen. Erforderligt utbyte af skenor och syllar har egt rum.

43. *Uddevalla—Venersborg—Herrljunga jernväg.*

(Längd 93,0 km., spårvidd 1,217 m.)

Jernvägen var med tillbehör väl underhållen.

Utom utbyte af skenor och syllar samt öfriga vanliga underhållsarbeten, hafva följande arbeten utförts: För strandskoningen vid Vassbotten var stenbeklädnad anbragt.

Vid Salsta station var en ny platform af trä mellan spåren anlagd; vid Venersborgs station var en lyftkran och vid Grästorps station en pump för vindkraft uppsatt.

Jernvägarne N:ris 41—43 äro inspekterade af Majoren Atterbom.

44. *Dalslands jernväg med bibana från Eds station till hamnplats vid Stora Lee.*

(Längd 68,4 km., spårvidd 1,435 m.)

Vid af Kaptenen Oterdahl förrättad inspektion har jernvägen befunnits uti ett i allmänhet utmärkt godt skick. Vissa mindre bristfälligheter anmärktes till banbefälets uppmärksammande och föreskrifter meddelades om deras afhjelpande.

Utom vanliga underhållsarbeten hafva följande arbeten utförts: å Sunnanå station har godsmagasinet flyttats 9,0 m. (30 fot) till södra sidan för att bereda tillfälle till stationsplanets utvidgning. Tvänne nya sidospår äro jemväl inlagda och den gamla lyftkranen af trä ersatt med en ny af jern. Vid Melleruds station har reparationsverkstaden fullbordats.

Vid Sandlycke 7,0 km. (0,65 mil) vester om Melleruds station var ett lastspår med fast signal anlagd.

Lokomotiven hafva med anledning af flera tillbud till antändningar på sidorna om banan, försetts med gnistsläckare af Strubes patent, som visat sig synnerligen ändamålsenliga att förekomma antändning.

45. *Bergslagernas jernvägar.*

(Längd 486,2 km., spårvidd 1,435 m.)

Bandelen Falun—Kil med bibana från Dagleösen till Filipstad.

Denna bandel, som inspekterats af Majoren Atterbom, har befunnits med allt tillbehör i godt stånd och nöjaktigt underhållen. Vid Borlänge station har i följd af föreningen med Södra Dalarnes jernväg tillkommit ett sidospår.

Bandelen Kil—Göteborg.

Intill den 23 Augusti, då denna bandel af Majoren Palm inspekterades, hade, utom vanliga underhållsarbeten, som med noggrannhet och omsorg utförts, följande arbeten verkstälts:

Göteborgs stationshus var nära fullbordadt.

Vid Ånimskog, Tössö och Grums hafva 4:de klass stationshus med tillhörande gods- och ekonomihus uppförts och voro under inredning.

Vid Slottsbroundet var en banvaktstuga uppförd.

Telegrafledningen mellan Öxnered och Grums, som hittills följt allmänna landsvägen, har öfverförts å jernvägsbolagets egna stolpar.

Denna bandel, som undergått slutlig afsynning, har under år 1881 af Styrelsen godkänts.

46. *Varberg—Borås jernväg.*

(Längd 84,9 km., spårvidd 1,435 m.)

Å denna jernväg, som inspekterats af Majoren Atterbom, voro under året erforderliga underhålls- och kompletteringsarbeten utförda.

Utöfver arbetsplanen äro tvänne hållplatser, nämligen vid Viskafors och Sundholmen, anlagda. De stationer och hållplatser, som vid banans öppnande för trafik saknat lastkajer och personplattformar, hafva under år 1881 försetts med sådana.

Hamnspåren vid Varberg voro tillökade med 386,0 m. (1,300 fot); å Borås öfre station var en omlastningskran uppsatt.

Vid åtskilliga stationshus och banvaktstugor voro hvalfda stenkällare, som hittills saknats, under arbete.

De vid 1880 års besigtning för upplåtande till trafik gjorda anmärkingar hade iakttagits och medfört erforderliga rättelser; i följd hvaraf årets underhållsarbeten icke gifvit anledning till vidare anmärkingar.

47. *Vexjö—Alfvesta jernväg.*

(Längd 18,2 km., spårvidd 1,435 m.)

Jernvägen befans vid inspektionen till alla delar väl underhållen och hafva skenor å en betydlig sträcka ersatts med nya. Vid Råppe och Gemla stationer voro semafor-signaler under uppsättning.

Styrelsen för Statens jernvägstrafik sköter fortfarande banans trafik.

48. *Karlskrona—Vexjö jernväg.*

(Längd 113,3 km., spårvidd 1,435 m.)

Jernvägen med tillhörande inrättningar befans vid inspektionen i fullgodt skick. Utbyte af skenor och syllar hade verkstälts i stor omfattning; af de nya skenorerna var största delen af stål.

Det nya stationshuset vid Skrufs station var nu fullbordadt. Det gamla stationshuset har flyttats till en ny hållplats, som anlagts vid Linnefors, norr om Vissefjerda station och hvarest jemväl uppförts en lastkaj af sten samt utlagts ett sidospår af 50,0 m. (170 fots) längd. Vid Hofmantorps station har utlagts ett nytt, genomgående sidospår af 116,0 m. (392 fots) fri längd.

49. *Karlshamn—Vislanda jernväg.*

(Längd 78,0 km., spårvidd 1,067 m.)

Jernvägen med allt tillbehör befans vid inspektionen i fullgodt skick och väl underhållen.

Sken- och syllutbyte var i erforderlig omfattning verkställdt.

Utom öfriga, vanliga underhållsarbeten, hafva stationshusen i Karlshamn och Hemsjö delvis ombygts, hvarjemte ny hållplats, benämnd Torp, anlagts mellan Torne och Grimslöfs stationer och försetts med ett sidospår af 71,0 m. (241 fots) fri längd.

50. *Vislanda—Bolmens jernväg.*

(Längd 51,3 km., spårvidd 1,067 m.)

Jernvägen befans vid inspektionen till alla delar i fullgodt skick. En å Björkemons mosse uppkommen sättning å banvallen af omkring 1,2 m. (4 fot) har genom utfyllning afhjelpats. Erforderligt utbyte af skenor och syllar har egt rum. Af skenorna var största delen af stål.

Vidkommande stationerna har, utom vanliga underhållsarbeten, en ny hållplats, benämnd Stafsjö, anlagts 8,5 km. (0,8 mil) vester om Ljungby station, dock hittills bestående blott af en personplattform, hvarjemte en källare uppförts vid Ryssby station. Vid Bolmens station har ett nytt stickspår utlagts och lastkajen tillökats. Dessutom var sjövikens kring hamnbryggan vid stationen uppudrad, en stensättning längs stranden samt en upphalningsbädd för timmer anlagd.

Af de två sidospår, som jernvägsaktiebolaget genom Eders Kongl. Maj:ts nådiga bref den 12 December 1879 berättigats anlägga *dels* från Ljungby station söderut till hamnplats vid Lagaån, *och dels* från närheten af samma station till lastplan vid hemmanet Replösa Ågård och vidare derifrån till hamnplats vid Lagaån, är det förra ej anlagdt, men den till det senare erforderliga jord har exproprierats och spåret mellan hufvudbanan och lastplanet till Replösa Ågård har under år 1878 redan blifvit anlagdt enligt öfverenskommelse med jordegaren.

Trafiken skötes med Karlshamn—Vislanda jernvägs rullande materiel.

51. *Sölvesborg—Kristianstads jernväg.*

(Längd 31,0 km., spårvidd 1,067 m.)

Jernvägen befans vid inspektionen till alla delar väl underhållen. — Erforderligt utbyte af skenor och syllar har egt rum. Af de nya skenorna var en del af stål.

Bron öfver Skråboån, hvars träöfverbyggnad vid 1880 års inspektion anmärktes vara af kärnröta angripen, har förstärkts medelst bockar under mitten af spannen, samt genom sadelbjelkarnes ersättande med genomgående bärbjelkar.

Vid Gualöfs station har uppförts en lastkaj af sten och vid Bromölla en mellanplattform för persontrafiken.

52. *Kristianstad—Hessleholms jernväg.*

(Längd 30,0 km., spårvidd 1,435 m.)

Jernvägen befans vid inspektionen till alla delar väl underhållen. Utbyte af skenor och syllar har till erforderligt antal egt rum.

Å mellersta och vestra broarne öfver Helgeå hafva mindre sättningar af landfästena iakttagits, dock utan att medföra någon fara för broarnes bestånd.

Vid Karpalunds station hafva i följd af Gårds härads jernvägs anslutning följande anordningar vidtagits: stationshuset har tillbygts, en ny bostad för stationspersonal uppförts, ett sidospår af 208,0 m. (700 fots) fri längd och två personplatformer anlagts.

Vid Kristianstads bangård var en ny och större vändskifva anlagd i stället för den derstädes förut befintliga.

53. *Helsingborg—Hessleholms jernväg med bibana från Bjuf till Billesholm.*

(Längd 79,1 km., spårvidd 1,435 m.)

Jernvägen har vid inspektionen befunnits i godt skick och anmärkningsfritt underhållen. Skenor och syllar i erforderligt antal hafva utbytts.

54. *Landskrona och Helsingborgs jernvägar.*

(Längd 59,9 km., spårvidd 1,435 m.)

Denna jernvägs båda bandelar, Landskrona—Eslöf och Helsingborg—Billeberga, befunnos vid inspektionen utmärkt väl underhållna. Erforderligt utbyte af skenor och syllar har egt rum.

De nya skenorna äro af stål.

Två km. från Helsingborgs station har en spår-vexel inlagts i hufvudspåret, hvarifrån ett sidospår utgår till Husar-Regementet Konung Carl den XV:s nya stallbyggnader.

Den rullande materielen har tillökats med 1 st. postvagn (innehållande jemväl 2:ne tredje klassens kupéer) och 10 st. täckta godsvagnar.

55. *Landskrona—Engelholms jernväg.*

(Längd 48,1 km., spårvidd 1,435 m.)

Jernvägen befans vid inspektionen till alla delar i fullgodt skick. Af skenor och syllar har endast obetydligt behöft utbytas.

De ångvagnar af Belpaires system, som anskaffats för persontrafiken, hafva icke visat sig motsvara på dem ställda förhoppningar.

56. *Ystad—Eslöfs jernväg.*

(Längd 75,9 km., spårvidd 1,435 m.)

Jernvägen var med allt tillbehör i godt skick och väl underhållen. I sammanhang med årets utbyte af skenor och syllar har å en större sträcka de gamla jernskenor, ehuru ännu fullt dugliga, utbytts mot stålskenor.

Vid Ystads station har ett hamnspår af 119,0 m. (400 fots) längd utefter den östra hamnbassinens kaj anlagts.

57. *Malmö—Ystads jernväg.*

(Längd 63,1 km., spårvidd 1,435 m.)

Jernvägen befans vid inspektionen väl underhållen. Nödigt utbyte af skenor och syllar hade egt rum.

Vid Börringe station har uppsatts ett vattenuppfodringsverk för vindkraft.

58. *Lund—Trelleborgs jernväg.*

(Längd 42,8 km., spårvidd 1,435 m.)

Jernvägen befans vid inspektionen i fullgodt skick, med undantag af stängslet, som var bristfälligt. Enligt senare inkommen rapport är dock äfven detta numera i anmärkningsfritt skick försatt.

Skenor och syllar voro i erforderligt antal utbytta.

Vid Trelleborgs station voro en vändskifva och ett sidospår af 104,0 m. (350 fots) längd anlagda.

Jernvägarne N:ris 47—58 äro inspekterade af Majoren Remmer.

59. *Gotlands jernväg.*

(Längd 56,6 km., spårvidd 0,89 m.)

Jernvägen befans vid inspektionen i ganska godt skick. Underhållet har kraft endast obetydligt arbete.

Å de ställen, hvarest jernvägen korsar de under arbete varande kanalerna för afdikning af Tenglings myr, anbefaldes en del förstärkningsarbeten till förekommande af utskärningar.

Jernvägen inspekterades af Kaptenen Blix.

2:o) *Under år 1881:*60. *Södra Dalarnes jernväg med bibana från Sätershed till Bispsberg.*

(Längd 66,3 km., spårvidd 1,435 m.)

Denna jernväg har så fullbordats, att afsyning kunnat i Oktober verkställas af Majoren Nerman jemte författningsenligt utsedde afsyningsmän, på grund hvaraf Styrelsen meddelat tillstånd till banans öppnande för trafik i hela sin längd. Enär i afsyningsbeviset anmärkts, att ett sidospår å Avesta station och en vattenstation i närheten af jernvägens norra ändpunkt, ehuru i den gillade arbetsplanen föreskrifna, ännu icke anlagts, kunde slutligt afsyningsbetyg vid nämnda tillfälle icke af Styrelsen utfärdas.

61. *Gärds härads jernväg.*

(Längd 30,2 km., spårvidd 1,435 m.)

Arbetet å denna bananläggning, som, enligt hvad här förut i underdånighet är sagdt, erhöi nådig koncession och fastställelse af plan den 11 Februari 1881, har så raskt bedrifvits, att Styrelsen den 2 December samma år kunnat, på grund af vid författningsenligt verkställd besigtning fördrt protokoll, meddela tillstånd till banans öppnande för allmän såväl person- som godstrafik.

b) *Under byggnad varande:*62. *Vintjern—Lilla Björnmossen—Tallås jernväg.*

(Längd 29,9 km., spårvidd 0,89 m.)

Vid inspektionen, som förrättats af Kaptenen Nyström, befans den för trafik upplåtta bandelen i skäligen godt stånd, dock har nödvändigheten att under året företaga vissa underhållsarbeten såväl å denna, som å den ännu ej trafikerade och fullt färdiga bandelen af inspektionsförrättaren påpekats. Vid kontrollafvägning funnen felaktighet i banans lutning anmärktes jemväl till rättelse.

Å den bandel (mellan Tallås och Jädraås), som senast erhållit koncession, hade arbetet fortskridit så,

- att 2,353 m. (7,925 fot) bana terasserats,
- att 1,455 m. (4,900 fot) d:o var under arbete,
- att 1 st. öppen trumma och
- att 7 st. täckta d:o fullbordats.

Till arbetet äro goda materialier och lämpliga arbetsmetoder använda.

63. *Limmared—Åsundens jernväg.*

(Längd 12,8 km., spårvidd 0,89 m.)

De vid arbetets utförande vid föregående års inspektioner anmärkta felaktigheter befunnos vid årets inspektion, som förrättats af Majoren Atterbom, i någon mån afhjelpade; dock gälla i allmänhet ännu samma anmärkningar, som framställes år 1880.

64. *Halmstad—Nässjö jernväg.*

(Längd 195,6 km., spårvidd 1,435 m.)

Bandelen *Halmstad—Lindfors* befans vid årets inspektion i anmärkningsfritt skick. Erforderligt utbyte af skenor och syllar har egt rum.

Kilabron är sedan år 1880 tillökad med ett nytt spann öfver den nya kanal, som jernvägsbolaget ålagts att upptaga bredvid den förutvarande vattenöppningen.

Vid stationerna voro utom vanliga underhållsarbeten följande anordningar vidtagna:

personplatformer utlagda vid Enslöfs hållplats och Forsheda station;

erforderliga uthus uppsatta vid Oskarsströms hållplats, hvarest ett provisionelt stationshus uppförts, samt vid Landeryds station;

ett nytt stationshus af sten uppfördt vid Skillingaryds station i stället för det gamla, som förstörts genom vådeld.

Bandelen Lindfors—Nässjö.

Arbetet, som påbörjats i Juli månad, hade vid inspektionen fortskridit sålunda:

terasseringen af banvallen var jemte nödiga afloppstrummor fullbordad å en längd af 8,016 m. (27,000 fot);

landfästena till broarne öfver Höksån, Malmbäcksån och vattendraget från Fredriksdalssjön samt vägport vid Lindfors voro färdigmurade;

landfästena till ytterligare 3 broar öfver Malmbäcksån voro under arbete.

65. *Småland—Varbergs jernväg.*

(Längd 64,1 km., spårvidd 1,435 m.)

Denna jernvägsanläggning, som enligt meddelad koncession bort vara fullbordad den 1 Oktober 1881, har icke kommit till utförande, hvarföre den genom koncessionen medgifna rätt förverkats.

c) *Jernvägar, för hvilka koncession ej sökts och hvilka utan statsbidrag anlagts:*

Marma—Sandarne jernväg.

Åmmebergs grufvors »

Utsjö »

Österströms »

Skebo—Hallsta »

Höganäs—Kattegats »

Bångbro—Bångbroverkens »

Persbergs grufvefälts »

hvertill komma de i efterföljande Tab. IX omnämnda bibanor, som af vissa enskilda jernvägsbolag anlagts utan koncession.

Följande tabellariska öfversigter rörande landets enskilda jernvägar äro denna berättelse vidfogade, nämligen:

N:o VI. Enskilda jernvägar, som intill 1881 års utgång erhållit tillstånd att öppnas för allmän trafik.

N:o VII. Koncessionerade enskilda lokomotivbanor, dels under byggnad, dels ännu icke påbörjade vid 1881 års slut.

N:o VIII. Förteckning å numera upphörda jernvägar.

N:o IX. Förteckning å enskilda okoncessionerade jernvägar.

- N:o X. Öfversigt af enskilda jernvägar med hänsyn till spårvidd, längd, rullande materiel m. m., samt beviljade statsunderstöd. komna vattenkommunikationer, som redan uti underdåniga berättelsen för 1878 blifvit meddelade; under tiden inträffade förändringar och nödiga befunda rättelser äro härmed iakttagna.
- N:o XI. Sammandrag af föregående tabeller med tillägg af statsbanorna. N:o XII. Kanaler och farleder med slussar.
- Till denna berättelse fogas dessutom de tabeller öfver Sveriges kanaler och med statsunderstöd åstad- N:o XIII. Kanaler och farleder utan slussar.

Styrelsen framhärdar med djupaste vördnad, trohet och nit

Stormächtigste, Allernådigste Konung!
Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåtar

CARL G. BEIJER.

A. M. LINDGREN.

J. L. v. SYDOW.

Stockholm den 31 Augusti 1882.

B I L A G O R.

I.

Omlagda, förbättrade eller nyanlagda vägar, som från och med år 1841 eller det år, då Styrelsens verksamhet började, till och med år 1881 åtnjutit understöd af allmänna medel.

		Väglängd, som anlagts eller förbättrats.		Beräknad arbetskostnad.		Beviljad statsbidrag. (Allocation de l'état.)			
		(Longueur de route construite ou améliorée.)		(Somme prévue au devis.)		Ur allmänna fonden.		Särskildt anslag.	
		Nymil (10 kilometer.)	Gamla mil.	Kronor.	öre.	Kronor.	öre.	Kronor.	öre.
Norrbottnens	län, 40 särskilda arbetsföretag	118,47	110,84	1,102,954	05	344,256	79	464,490	—
Vesterbottens	» 29 »	84,11	78,69	1,303,646	39	163,425	—	649,843	86
Vesternorrlands	» 32 »	43,39	40,59	830,572	04	360,004	45	137,926	—
Jemtlands	» 34 »	57,46	53,76	665,332	35	292,403	08	116,795	—
Gefleborgs	» 35 »	29,07	27,20	594,837	51	302,933	50	83,750	—
Kopparbergs	» 30 »	35,03	32,77	592,245	66	286,723	50	63,250	—
Upsala	» 21 »	3,99	3,73	198,544	97	157,531	20	4,900	—
Stockholms	» 36 »	8,92	8,34	355,798	44	203,408	—	22,550	—
Vestmanlands	» 23 »	6,71	6,28	190,419	29	113,346	25	14,750	—
Örebro	» 25 »	21,15	19,79	625,268	65	385,397	—	1,000	—
Södermanlands	» 30 »	10,85	10,15	365,937	06	230,456	—	12,180	—
Östergötlands	» 31 »	20,83	19,50	659,897	46	418,665	50	3,881	75
Jönköpings	» 45 »	24,67	23,08	764,595	—	415,305	—	62,405	19
Kalmar	» 16 »	12,38	11,57	318,803	25	201,325	12	11,000	—
Skaraborgs	» 8 »	3,04	2,84	135,427	82	79,284	—	13,399	87
Elfsborgs	» 45 »	40,06	37,48	1,152,609	11	632,075	54	84,000	—
Vermlands	» 26 »	24,68	23,09	692,896	57	352,744	46	91,740	—
Göteborgs och Bohus	» 25 »	7,61	7,12	313,285	52	200,892	75	5,700	—
Hallands	» 8 »	7,00	6,55	270,129	06	185,167	45	4,000	—
Kronobergs	» 30 »	18,22	17,05	743,134	84	241,025	—	236,300	—
Blekinge	» 48 »	5,39	5,04	430,758	30	205,687	53	74,836	58
Kristianstads	» 26 »	8,69	8,13	371,503	92	230,798	—	5,485	—
Malmöhus	» 8 »	2,37	2,23	300,027	67	197,895	—	3,800	—
651 särskilda arbeten.				12,978,624	93	6,200,750	12	2,167,983	25
Summa		594,09	555,82						

Den beräknade kostnaden för dessa vägarbeten utgör i medeltal 21,846,22 kronor per nymil (23,350,41 kronor per mil), hvartill i statsbidrag erhållits 14,084,96 kronor per nymil (15,056,55 kronor per mil), 1 krona 41 öre per meter eller 64,4 % af anläggningskostnaden.

II.

Beräknad kostnad och beviljadt statsbidrag i medeltal för en meter omlagd eller nyanlagd väg under de senast förflutna 5 åren.

		År 1877.		År 1878.		År 1879.		År 1880.		År 1881.	
		Beräknad kostnad.	Beviljadt statsbidrag.	Beräknad kostnad.	Beviljadt statsbidrag.	Beräknad kostnad.	Beviljadt statsbidrag.	Beräknad kostnad.	Beviljadt statsbidrag.	Beräknad kostnad.	Beviljadt statsbidrag.
K r o n o r .											
Norrbottnens	län.....	1,31	0,87	1,31	0,84	1,08	0,91	1,15	1,11	1,28	0,84
Vesterbottnens	”.....	1,41	0,94	2,26	1,51	—	—	1,43	0,93	0,92	0,64
Vesternorrlands	”.....	2,79	1,85	3,54	2,36	2,96	1,91	3,12	2,09	2,39	1,60
Jemtlands	”.....	—	—	6,36	2,12	—	—	—	—	—	—
Gefleborgs	”.....	6,97	4,65	4,68	3,10	0,77	0,44	—	—	3,10	2,08
Kopparbergs	”.....	3,54	2,39	1,31	0,87	1,99	1,31	2,89	1,92	2,99	1,98
Upsala	”.....	2,46	1,65	2,96	2,12	—	—	—	—	—	—
Stockholms	”.....	3,10	2,02	—	—	—	—	—	—	4,01	2,59
Vestmanlands	”.....	—	—	—	—	—	—	—	—	2,39	1,29
Örebro	”.....	—	—	2,63	1,56	2,36	1,04	2,59	1,49	3,48	2,32
Södermanlands	”.....	—	—	—	—	4,01	2,66	2,73	1,50	—	—
Östergötlands	”.....	2,36	1,58	3,54	1,92	2,93	1,62	2,66	1,36	2,66	1,75
Jönköpings	”.....	1,65	0,84	—	—	5,29	2,86	—	—	3,10	0,98
Kalmar	”.....	—	—	3,60	2,42	—	—	—	—	—	—
Elfsborgs	”.....	2,52	1,68	2,39	1,62	2,93	1,91	3,33	2,21	2,28	1,48
Vermlands	”.....	—	—	4,71	2,36	5,62	3,40	2,24	1,49	4,34	2,90
Göteborgs och Bohus	”.....	—	—	—	—	3,03	2,02	2,99	1,98	4,34	2,93
Hallands	”.....	—	—	5,76	3,84	4,75	3,13	—	—	—	—
Kronobergs	”.....	—	—	3,60	2,66	—	—	4,76	2,38	4,11	2,63
Blekinge	”.....	12,73	8,56	—	—	10,78	7,14	—	—	9,43	6,29
Kristianstads	”.....	2,59	1,62	—	—	7,44	4,95	—	—	—	—
Malmöhus	”.....	—	—	—	—	—	—	—	—	34,92	21,25
Medeltal för hela landet		1,85	1,14	2,29	1,51	2,56	1,62	2,53	1,57	2,16	1,49

Anm. De i denna tabell ej upptagne län hafva under denna årsperiod icke erhållit något statsbidrag.

III.

Vattenaftappningar och utdikningsföretag, som från och med år 1841 eller det år, då Styrelsens verksamhet började, till och med år 1881 åtnjutit understöd af allmänna medel.

		Antal särskilda arbetsföretag.	Vattenbefriad eller förbättrad jordvidd.		Beräknad arbetskostnad.		S t a t s b i d r a g.							
			Hektar.	Qvadratref.	(Somme prévue au devis.)		Ur allmänna fonder.				Särskildt beviljade medel.			
							Anslag.		Lån.		Anslag.		Lån.	
			(Étendue du sol asséché en		(Subventions de l'état.)									
St.	Hectares.	Qvadratref.)	Kronor.	öre.	Kronor.	öre.	Kronor.	öre.	Kronor.	öre.	Kronor.	öre.		
Norrbottnens län.....	107	21,101,60	239,389,12	888,115	35	276,505	50	55,586	—	2,000	—	—	—	
Vesterbottnens ".....	139	24,329,97	276,006,50	1,339,136	74	443,040	50	28,710	—	—	—	—	—	
Vesternorrlands ".....	67	4,094,15	46,445,24	343,973	35	125,343	—	6,000	—	—	—	—	—	
Jemtlands ".....	92	14,569,95	165,286,41	1,009,453	61	325,011	97	10,440	—	—	—	—	—	
Gefleborgs ".....	69	11,249,51	127,618,38	949,486	36	251,080	50	119,170	—	—	—	20,000	—	
Kopparbergs ".....	92	14,112,47	160,096,13	358,527	94	147,102	49	7,207	50	1,197	—	—	—	
Upsala ".....	20	17,413,98	197,549,99	508,472	82	22,768	59	93,773	72	—	—	137,500	—	
Stockholms ".....	14	5,732,07	65,026,91	392,917	81	8,500	—	82,405	—	5,470	—	99,000	—	
Vestmanlands ".....	17	7,253,68	82,287,96	366,285	83	19,215	—	158,544	25	—	—	—	—	
Örebro ".....	8	22,281,69	252,770,20	2,512,698	22	12,600	—	110,975	—	—	—	2,100,000 *)	—	
Södermanlands ".....	2	3,194,37	36,237,85	199,443	—	—	—	11,000	—	—	—	75,000	—	
Östergötlands ".....	5	7,036,79	79,828,00	642,651	82	870	—	82,480	—	—	—	454,000	—	
Jönköpings ".....	40	31,717,78	359,816,38	805,718	80	53,551	13	214,204	83	8,800	—	112,275	—	
Kalmar ".....	30	7,696,30	87,309,64	584,994	18	7,135	—	241,889	50	7,575	—	35,647	50	
Skaraborgs ".....	17	15,340,92	174,031,99	582,924	83	26,035	—	132,119	25	—	—	126,000	—	
Elfsborgs ".....	26	12,284,65	139,361,30	1,007,757	35	17,384	83	296,445	—	21,838	88	147,279	—	
Vermlands ".....	38	4,199,00	47,635,30	499,390	77	103,199	45	117,420	—	—	—	—	—	
Göteborgs och Bohus ".....	1	96,26	1,092,00	15,250	—	—	—	7,600	—	—	—	—	—	
Hallands ".....	4	3,147,40	35,705,60	108,777	83	7,400	—	48,200	—	—	—	—	—	
Kronobergs ".....	23	7,792,29	88,398,13	407,123	62	2,905	—	156,647	14	17,500	—	36,000	—	
Blekinge ".....	3	406,62	4,612,86	84,598	17	294	—	41,976	—	—	—	—	—	
Kristianstads ".....	7	1,162,59	13,188,80	119,641	98	2,160	—	57,585	—	—	—	—	—	
Gotlands ".....	8	6,720,17	76,235,60	253,516	26	8,800	—	39,400	—	—	—	67,305	—	
Summa	829	242,934,21	2,755,930,29	13,980,856	64	1,860,901	96	2,119,778	19	64,380	88	3,410,006	50	

Den beräknade kostnaden för dessa arbeten utgör i medeltal 57,55 kronor per hektar (5,07 kronor per qvadratref) och det af staten lemnade bidrag 30,69 kronor per hektar (2,70 kronor per qvadratref) eller 53,3 % af den beräknade kostnaden.

*) Till Hjelmarens och Qvismarens sänkning har Riksdagen år 1877 beviljat ett låneunderstöd af 2,000,000 kronor, hvilket belopp är i sin helhet i tabellen upptaget. Endast 1,500,000 kronor äro till och med år 1881 anvisade.

IV.

Beräknad kostnad och beviljad statsbidrag i medeltal för en hektar förbättrad eller nyvunnen jord under de senast förflutna 5 åren.

		År 1877.		År 1878.		År 1879.		År 1880.		År 1881.	
		Beräknad kostnad.	Statsbidrag, dels län, dels anslag.	Beräknad kostnad.	Statsbidrag, dels län, dels anslag.	Beräknad kostnad.	Statsbidrag, dels län, dels anslag.	Beräknad kostnad.	Statsbidrag, dels län, dels anslag.	Beräknad kostnad.	Statsbidrag, dels län, dels anslag.
K r o n o r.											
Norrbottnens	län	77,02	25,52	57,74	19,17	74,30	24,72	52,65	16,56	37,32	14,04
Vesterbottnens	"	102,78	34,03	80,20	28,70	81,22	28,81	51,16	17,18	60,22	17,92
Vesternorrlands	"	324,21	103,91	184,00	61,26	137,83	45,72	—	—	87,14	28,79
Jemtlands	"	85,08	28,36	50,25	16,79	116,27	38,33	66,89	22,26	57,96	19,17
Gefleborgs	"	98,46	32,78	45,60	15,88	82,13	35,85	48,10	16,55	—	—
Kopparbergs	"	52,18	17,13	30,74	10,21	115,25	38,33	59,93	19,98	—	—
Upsala	"	16,90	5,44	20,30	10,10	—	—	19,14	6,38	—	—
Stockholms	"	—	—	11,34	5,56	—	—	—	—	119,11	31,28
Vestmanlands	"	117,98	50,71	—	—	77,25	35,96	—	—	91,66	38,57
Örebro	"	—	—	134,99	134,99	—	—	—	—	53,43	12,81
Jönköpings	"	124,78	62,50	—	—	65,45	32,67	56,18	21,80	85,19	35,60
Kalmar	"	—	—	143,95	71,58	165,28	82,58	159,88	79,94	209,86	103,34
Skaraborgs	"	242,75	121,38	38,68	18,17	—	—	—	—	29,04	10,64
Elfsborgs	"	42,09	22,69	50,82	25,30	64,42	32,22	—	—	—	—
Vermlands	"	157,11	63,75	201,66	96,31	—	—	174,39	57,81	28,25	13,61
Göteborgs och Bohus	"	158,36	78,95	—	—	—	—	—	—	—	—
Kronobergs	"	51,16	21,44	—	—	107,20	29,27	151,11	72,77	—	—
Blekinge	"	—	—	—	—	—	—	305,90	157,95	—	—
Gotlands	"	125,80	57,74	—	—	—	—	89,21	48,99	54,66	22,57
Medeltal för hela landet		74,98	31,20	167,31	105,84	84,06	33,53	70,65	30,49	57,52	16,90

Anm. De i denna tabell ej upptagne län hafva under denna årsperiod icke erhållit något statsbidrag.

V.

till allmänna väg- och vattenbyggnader anvisade, dels såsom anslag, dels såsom lån.

n a l e r.				U t d i k n i n g a r.												Rensningar för vattenreglering.			H a m n b y g g n a d e r.												Dockbyggnader och upphalningsbäddar.		Elfrensningar för flottnings rörelse.			S u m m a.		Stats-reglerings-perioder.					
Af Kongl. Maj:t beviljade.		Från Handels- och Sjöfartsfonden.		Från fonden för mindre hamn- och brobyggnader.		Från allmänna fonden.		Af Riksdagen särskildt beviljade medel.		Af Kongl. Maj:t beviljade.		Från Handels- och Sjöfartsfonden.		Af Riksdagen särskildt beviljade medel.		Från Handels- och Sjöfartsfonden.		Från vägbyggnadsfonden.		Från fonden för mindre hamn- och brobyggnader.		Från fonden för mindre båt-hamnar.		Af Riksdagen särskildt beviljade medel.		Af Kongl. Maj:t beviljade medel.		Från Handels- och Sjöfartsfonden.		Från Handels- och Sjöfartsfonden.		Af Riksdagen särskildt beviljade.		Af Kongl. Maj:t beviljad.		Från fonden för mindre hamn- och brobyggnader.			S u m m a.				
Anslag.	Lån.	Anslag.	Lån.	Anslag.	Lån.	Anslag.	Lån.	Anslag.	Lån.	Anslag.	Lån.	Anslag.	Lån.	Anslag.	Lån.	Anslag.	Lån.	Anslag.	Lån.	Anslag.	Lån.	Anslag.	Lån.	Anslag.	Lån.	Anslag.	Lån.	Anslag.	Lån.	Anslag.	Lån.	Anslag.	Lån.	Anslag.	Lån.	Anslag.	Lån.		Anslag.	Lån.			
						183,291 ⁸³	139,340 ⁹¹		5,550					12,500	10,000									178,500	67,500											31,500			1,752,030 ⁷¹	222,390 ⁹¹	1841—44		
						107,644 ²⁵	114,260 ²⁸	15,000	106,651 ⁵⁰							17,500								157,125	106,000											225,000		1,327 ⁵⁰			1,170,264 ⁴⁹	340,911 ³⁸	1845—47
17,000	50,000	25,000							7,605																151,500	¹⁰⁾ 3,565 ⁸³										192,450	50,000	120,000			468,000 ⁸²	904,055	1848—50
5,364	242,250	450,000				28,408 ⁶⁶	111,990	14,000	28,000	2,697						27,650							888,242 ⁵⁰		18,150	9,000	52,335	242,500	75,000	75,000	16,050			13,500			1,904,294 ⁶⁶	1,334,490	1851—53				
		30,000	19,500			29,658	118,257		279,000	⁸⁾ 21,838 ⁸⁸													62,400	60,000			45,000	381,500					41,000			1,306,589 ⁶³	4,038,757	1854—57					
3,814 ¹²						57,495	230,780		250,000	2,000						48,000							32,850	174,850			7,050	300,000		50,000						1,559,849 ⁶¹	2,560,630	1858—60					
							150,000									26,500							45,500	345,500	2,874			40,000									686,757 ⁰⁹	2,003,555 ²⁴	1861—63				
	79,740	145,000				282,074 ²²	150,000		473,500	⁹⁾ 5,470						26,500							29,000						25,000								1,973,924 ⁶⁸	11,208,800	1864—66				
	56,200					119,850	18,300		42,000							6,000							50,000		¹¹⁾ 73,150				40,000									1,108,438 ¹⁸	538,300	1866—67			
						113,245	50,000		64,700		20,000			20,000									64,000		¹²⁾ 12,246 ⁴⁰													790,642 ¹⁰	229,700	1868			
5,000						112,985	50,000	2,000	24,000	1,375												37,000														1,729,658 ⁵⁵	132,200	1869					
						58,000	46,000		10,000						20,000																							291,596 ⁹¹	88,500	1870			
						53,780	25,600									9,100							20,000			336								6,900			263,611 ⁷¹	25,600	1871				
					20,000	52,820	91,250																60,000														1,447,783 ³⁶	2,351,250	1872				
					8,000	43,020	56,600									12,000							150,000														416,439 ⁵⁴	2,056,600	1873				
3,000						73,245	82,400																19,000														335,715 ⁴⁸	2,532,400	1874				
						69,470	97,300									6,300													19,493 ⁸⁹								1,485,242 ¹⁹	2,166,793 ⁸⁹	1875				
						80,000	98,800		99,000						8,000		70,000											50,000									472,910 ⁶³	2,247,800	1876				
						80,000	100,000								11,000	30,000	62,300																				496,153 ²²	2,220,000	1877				
						79,085	89,400		2,000,000						9,600	28,500	61,000	40,000										80,000									482,471 ³⁸	7,324,400	1878				
						79,090	100,000									30,000	45,000	40,000																			485,392 ⁸³	5,818,240	1879				
						80,000	100,000									30,000	45,000																				457,890 ⁷³	2,100,000	1880				
						79,000	99,500									7,250	30,000																				499,482 ⁴⁶	1,619,500	1881				
34,178 ¹²	428,190	650,000		47,500		1,860,901 ⁹⁶	2,119,778 ¹⁹	31,000	3,390,006 ⁵⁰	33,380 ⁸⁸	20,000	12,500	10,000	20,000	17,500	237,900	148,500	1,576,917 ⁵⁰	984,350	110,322 ²³	9,000	104,385	1,305,943 ⁸⁹	465,000	285,000	47,550	1,327 ⁵⁰	61,400						21,583,340 ⁹¹	54,364,873 ⁸²	Summa.							
	2,371,618 ¹²						1,925,282 ⁸⁴						12,500					2,195,524 ⁷³							465,000		110,277 ⁵⁰								21,583,340 ⁹¹		S:ma anslag.						
	2,055,700						5,529,784 ⁶⁹						30,000					2,299,293 ⁸⁹							285,000										54,364,873 ⁸²		Summa lån.						
	20 st.						829 st.						4 st.					77 st. hamnbyggnader.							7 st.		11 st.							1,734 st.			Antal företag.						

ny bogserbåt. ⁸⁾ Anslaget är till färjerodd öfver Ångermanelfven. ⁹⁾ Broarrendemedel. ¹⁰⁾ Ur skogsplanteringskassan. ¹¹⁾ Från Arméförvaltningen. ¹²⁾ Ur skogsplanteringskassan. ¹³⁾ Från Krigskollegium. ¹⁴⁾ Deraf 2,065,83 kr. från fortifikationsmedel. ¹⁵⁾ Af Trollhätte kanalbolags inkomster. ¹⁶⁾ Deraf 10,246,40 kr. af ekplanteringsmedel.

Enskilda jernvägar, som intill 1881 års utgång

N a m n.	Längd.		Byggnadsätt.						
	km.	mil.	Spårvidd.		Skenvigt.		Största lutning.	Minsta krökningsradie.	
			meter.	tot.	kg. per m.	℔ per fot.		meter.	tot.
a) Lokomotivbanor:									
Bergslagens jernvägar (Falun—Göteborg) med bibana	486,2	45,5	1,435	4,83	32,2	22,5	1 : 100	297	1,000
Bånghammar—Kloten	21,4	2,0	"	"	17,9	12,5	1 : 40	178	600
Dalslands (Sunnanå—Mellerud—Norska gränsen) med bibana	68,4	6,5	"	"	32,2	22,5	1 : 100	297	1,000
Frövi—Ludvika	98,3	9,2	"	"	29,7	20,8	1 : 60	371	1,250
Gefle—Dala	91,9	8,6	"	"	32,2	22,5	1 : 60	297	1,000
Gärds härads (Karpalund—Degeberga)	30,2	2,8	"	"	14,3	10,0	1 : 60	237,5	800
Halmstad—Nässjö (Halmstad—Lindfors)	161,4	15,1	"	"	21,6	15,1	1 : 60	"	"
Helsingborg—Hessleholm (Ramlösa—Hessleholm) med bibana	79,1	7,4	"	"	21,5	15,0	1 : 100	297	1,000
Kalmar—Emmaboda	56,6	5,3	"	"	20,8	14,5	1 : 70	"	"
Karlskrona—Vexjö	113,3	10,6	"	"	25,1	17,5	1 : 80	"	"
Kristianstad—Hessleholm	30,0	2,8	"	"	24,7	17,2	1 : 200	534	1,800
Krylbo—Norberg (Krylbo—Kärrgrufvan)	19,2	1,8	"	"	28,6	20,0	1 : 60	445	1,500
Köping—Hult (Örebro—Köping)	70,5	6,6	"	"	28,6 à 32,6	20,0 à 22,8	1 : 100	413	1,390
Landskrona—Engelholm	48,1	4,5	"	"	25,1	17,5	1 : 100	297	1,000
Landskrona och Helsingborg (Landskrona—Eslöf och Helsingborg—Billeberga)	59,9	5,6	"	"	24,8	17,3	1 : 150	(635 742)	(2,140 2,500)
Lund—Trelleborg	42,8	4,0	"	"	24,8	17,3	1 : 100	297	1,000
Malmö—Ystad	63,1	5,9	"	"	22,3	15,6	1 : 100	"	"
Nora—Ervalla	17,1	1,6	"	"	28,6 à 33,0	20,0 à 23,0	1 : 100	356	1,200
Nora—Karlskoga (Nora—Otterbäcken) med bibanor	112,0	10,3	"	"	21,5	15,0	1 : 40	237,5	800
Norbergs (Kärrgrufvan—Engelsberg)	18,1	1,7	"	"	28,2	19,7	1 : 50	297	1,000
Nybro—Säfsjöström	42,8	4,0	"	"	20,0	14,0	1 : 100	"	"
Nässjö—Oskarshamn	148,6	13,9	"	"	21,5 à 28,6	15,0 à 20,0	1 : 60	"	"
Oxelösund—Flen—Vestmanland (Oxelösund—Valskog) med bibana	156,1	14,6	"	"	28,6	20,0	1 : 100	"	"
Sala—Tillberga	27,8	2,6	"	"	27,7	19,4	1 : 100	445	1,500
Stockholm—Vesterås—Bergslagen (Stockholm—Tillberga—Köping) med bibana	196,7	18,4	"	"	27,7 à 33,0	19,4 à 23,0	1 : 100	297	1,000
Storå—Guldsmedshyttan	3,2	0,3	"	"	31,5	22,0	1 : 50	237,5	800
Södra Dalarnes (Krylbo—Borlänge) med bibana	66,3	6,2	"	"	24,3	17,0	1 : 100	297	1,000
Upsala—Margretchill (Upsala—Gefle) med bibanor	130,4	12,2	"	"	21,5 à 28,6	15,0 à 20,0	1 : 100	"	"
Varberg—Borås	84,9	7,9	"	"	24,3	17,0	1 : 80	"	"
Vexjö—Alfvesta	18,2	1,7	"	"	28,6	20,0	1 : 100	278	935
Vimmerby—Hultsfred	21,4	2,0	"	"	21,9	15,3	1 : 80	362	1,218
Ystad—Eslöf	75,9	7,1	"	"	24,8	17,3	1 : 100	769	2,590
Östra Vermlands (Kristinehamn—Persberg) med bibana	67,3	6,3	"	"	23,8	16,6	1 : 60	297	1,000
Borås—Herrljunga	41,7	3,9	1,217	4,1	21,5	15,0	1 : 80	237,5	800
Hudiksvalls (Hudiksvall—Forsa—Näsviken)	16,0	1,5	"	"	20,8	14,5	1 : 50	297	1,000
Söderhamn—Bergvik	15,0	1,4	"	"	20,5	14,3	1 : 61,6	445	1,500
Transport	2,799,9	261,8	—	—	—	—	—	—	—

erhållit tillstånd att öppnas för allmän trafik.

Rollande materiel.			Statsunderstöd.		A n m ä r k n i n g a r.
Antal			Lån.	Anslag.	
lokomotiv.	personvagnar.	pack- och gods- vagnar.			
26	51	880	11,078,240	—	Bibanan från Daglösen till Filipstad 8,6 km. (0,8 mil). Trafiken ombesörjes af Frövi—Ludvika jernväg.
5	15	110	—	1,000,000	Med bibana från Eds station till hamnen vid Stora Lee 2,5 km. (0,25 mil), hvarest lutning 1:50 är tillåten.
12	17	377	—	—	{ Jernvägen ombesörjer derjemte trafiken å Bånghammar—Klotens och Storå—Guldsmedshyttans jernvägar. Bibana till Bångbroverken 0,5 km. (0,05 mil) har ej erhållit koncession.
22	37	878	3,000,000	—	Tvåne okoncessionerade bibanor finnas, nämligen Robertsholm—Hofors och Margrethill—Forsbacka.
1	4	20	—	—	Två af personvagnarna äro ångvagnar af Rowans system.
6	13	111	—	—	{ Hamnspårets längd vid Halmstad 1,5 km. (0,14 mil). Denna banas hela längd är omkring 195,6 km. (18,3 mil), deraf under byggnad omkring 34,2 km. (3,2 mil).
6	19	145	—	—	{ Bibanan Bjuf—Billesholm 5,6 km. (0,52 mil) lång, har 24,3 kg. (17 $\frac{1}{2}$) skenvigt och minsta kröknings- radie 594 m. (2,000 fot).
4	13	58	—	—	
7	21	139	2,600,000	1,130,000	
3	12	49	720,000	—	
—	—	70	406,000	—	{ En okoncessionerad bibana till Avesta finnes. Trafiken ombesörjes af Styrelsen för Statens jernvägstrafik.
10	33	174	—	160,000	Endast bandelen Arboga—Köping, 16,0 km. (1,5 mil) har erhållit statsbidrag.
4	14	63	—	—	
6	26	122	2,300,000	—	
4	12	60	—	—	
5	22	89	—	—	
—	—	—	225,000	112,500	Trafiken ombesörjes af Köping—Hults jernvägs trafikförvaltning.
10	25	246	—	—	{ Karlskoga—Otterbäckens har största lutning 1:100 och minsta krökningsradie 297 m. (1,000 fot). Med bibana från Gyttertorp till Striberg, 74,8 km. (0,7 mil), och från Gyttertorp till Pershyttan, 2,1 km. (0,2 mil). Härförutom finnas okoncessionerade bibanor från Korförs till Karlsdal samt från Bofors station till Bofors bruk. Banans trafikförvaltning ombesörjer derjemte trafiken å Nora—Ervalla-banan.
1	—	30	300,000	—	{ Trafiken ombesörjes af Stockholm—Vesterås—Bergslagens trafikaktiebolag. I denna jernväg ingår numera upphörda smalspåriga jernvägen Norberg—Åmånningen.
2	4	53	—	—	
11	23	269	—	1,000,000	Vimmerby—Hultafreds-banans trafik ombesörjes af detta bolag.
15	36	323	—	—	Bibanan Rekarne—Kolbäck är 18,2 km. (1,7 mil) lång.
—	—	—	150,000	—	Trafiken ombesörjes af Stockholm—Vesterås—Bergslagens trafikaktiebolag.
16	47	333	—	—	{ Bibanan Tillberga—Engelsberg är 51,3 km. (4,8 mil) lång. Följande okoncessionerade bibanor finnas dess- utom, näml. från Svanå station till Svanå bruk, från Ramnäs station till Ramnäs bruk, från Seglings- bergs station till Seglingsbergs bruk.
—	—	—	—	—	Trafiken ombesörjes af Stockholm—Vesterås—Bergslagens trafikaktiebolag, som äfven ombesörjer trafiken å Norbergs samt Sala—Tillberga jernvägar.
—	—	—	—	—	{ Med smalspårig bana till sjön Rossvälen och hästbana till Stripa grufvor. Trafiken ombesörjes af Frövi—Ludvika jernvägs trafikförvaltning.
5	12	102	2,500,000	—	Bibana från Säterhed till Bispsberg 3 km. (0,3 mil).
11	25	190	500,000	—	Bibanor från Örbyhus till Dannemora 8,6 km. (0,8 mil) och från Orrskog till Söderfors 8,6 km. (0,8 mil).
5	18	89	2,600,000	—	
—	—	20	434,000	—	Trafiken ombesörjes med Statens jernvägstrafiks materiel.
—	—	—	—	—	Trafiken ombesörjes af Näsejö—Oskarshamns bolag.
5	19	91	2,450,000	—	
5	9	220	—	—	{ Bibana från Nyhyttan till Finshyttan 7,5 km. (0,7 mil) och en (utan koncession) till Elfbrohyttan 2,1 km. (0,2 mil) lång.
4	14	92	1,377,055,24	—	
4	4	128	370,000	—	
6	6	222	500,000	—	En kurva har 371 m. (1,250 fots) radie. Ingår i Söderhamn—Bollnäs kommunikationsled.
221	551	5,753	31,510,295,24	3,402,500	

Enskilda jernvägar, som intill 1881 års utgång

N a m n.	Längd.		By g g n a d s s ä t t.							
	km.	mil.	Spårvidd.		Skenvigt.		Största lutning.	Minsta krökningsradie.		
			meter.	fot.	kg. per m.	℔ per fot.		meter.	fot.	
Transport	2,799,9	261,8	—	—	—	—	—	—	—	
Uddevalla—Venersborg—Herrljunga.....	93,0	8,7	1,217	4,1	22,3 à 23,6	15,6 à 16,5	1: 100	297	1,000	
Vessman—Barken (Ludvika—Smedjebacken).....	18,2	1,7	1,188	4,0	17,2 à 18,6	12,0 à 13,0	1: 50	178	600	
Köping—Uttersberg med bibana.....	36,3	3,4	1,093	3,68	17,2 à 18,6	12,0 à 13,0	1: 100	297	1,000	
Riddarhytte aktiebolags (Uttersberg—Lienshyttan).....	12,3	1,2	"	"	17,2	12,0	1: 60	"	"	
Karlshamn—Vislanda.....	78,0	7,3	1,067	3,59	17,2	12,0	1: 70	"	"	
Sundsvall—Torpshammar med bibana.....	60,9	5,7	"	"	22,2	15,5	1: 60	237,5	800	
Sölvesborg—Kristianstad.....	31,0	2,9	"	"	17,2	12,0	1: 80	356	1,200	
Vislanda—Bolmen.....	51,3	4,8	"	"	17,2	12,0	1: 70	297	1,000	
Dannemora—Harg med bibana.....	47,0	4,4	0,89	3,0	14,9	10,4	1: 80	"	"	
Filipstads norra bergslags (Filipstad—Nordmark).....	17,1	1,6	"	"	17,2	12,0	1: 60	"	"	
Hjo—Stenstorp med bibana.....	54,5	5,1	"	"	11,5 à 14,3	8,0 à 10,0	1: 60	"	"	
Hultafred—Vestervik (Hultafred—Jenny) med bibanor.....	71,6	6,7	"	"	17,2	12,0	1: 60	237,5	800	
Lidköping—Håkantorp.....	27,8	2,6	"	"	14,3	10,0	1: 100	297	1,000	
Lidköping—Skara—Stenstorp.....	50,2	4,7	"	"	14,9	10,4	1: 100	"	"	
Mariestad—Moholm.....	18,2	1,7	"	"	11,5	8,0	1: 80	"	"	
Norsholm—Bersbo.....	32,1	3,0	"	"	17,2	12,0	1: 80	237,5	800	
Näs—Morshyttan.....	11,8	1,1	"	"	11,5	8,0	1: 60	"	"	
Pålsboda—Finspong.....	57,7	5,4	"	"	15,0	10,5	1: 60	297	1,000	
Nordmarks—Klarelvens med bibanor.....	72,7	6,8	"	"	14,7	10,3	1: 43	237,5	800	
Ulricehamn—Vartofta.....	37,4	3,5	"	"	11,6	8,1	1: 80	297	1,000	
Upsala hamn—och förbindelsespår.....	1,1	0,1	"	"	12,9	9,0	1: 100	148,5	500	
Upsala—Lenna.....	21,4	2,0	"	"	14,2	9,9	1: 60	267,2	900	
Vadstena—Fogelsta.....	10,7	1,0	"	"	11,5	8,0	1: 85	297	1,000	
Vestervik—Åtvidaberg—Bersbo.....	86,6	8,1	"	"	17,2 à 20,6	12,0 à 14,4	1: 60	178	600	
Vintjern—Lilla Björnmossen.....	24,6	2,3	"	"	14,9	10,4	1: 40	"	"	
Gotlands (Visby—Hemse) med hamnspår.....	56,6	5,3	"	"	14,9	10,4	1: 100	297	1,000	
Säfsnäs (Hörken—Strömsdal—Annefors) med bibana.....	48,1	4,4	0,802	2,7	11,5	8,0	1: 40	148,5	500	
Vikern—Möckeln (Degerfors—Striberg).....	54,5	5,1	"	"	11,7	8,2	1: 36	"	"	
Summa	3,932,6	372,7	—	—	—	—	—	—	—	
b) Håstbanor:										
Deijefors.....	0,64	0,06	0,89	3,0	12,9	9,0	—	—	—	
Vintersjön—Örlingsjön.....	3,21	0,30	"	"	5,4	3,75	—	—	—	
Stripa—Guldmedshyttan.....	0,96	0,09	0,802	2,7	—	—	—	—	—	
Grängesberg—Hörken.....	3,53	0,33	0,787	2,65	7,2	5,0	—	—	—	
Yngen—Saxen.....	3,85	0,36	"	"	—	—	—	—	—	
Långban—Yngen.....	3,53	0,33	0,692	2,33	—	—	—	—	—	
Summa	16,79	1,57	—	—	—	—	—	—	—	

(Forts.)

erhållit tillstånd att öppnas för allmän trafik.

Rullande materiel.			Statsunderstöd.		A n m ä r k n i n g a r .
Antal			Lån.	Anslag.	
lokomotiv.	personvagnar.	pack- och gods-vagnar.			
221	551	5,753	31,510,295,24	3,402,500	
9	20	175	3,240,000	—	
3	5	72	400,000	—	Profilen innehåller ingen radie mindre än 208 m. (700 fot).
4	10	104	500,000	—	Bibana till Lillsvan 1,6 km. (0,15 mil).
1	—	20	—	—	Trafiken ombesörjes af Köping—Uttersbergs jernvägsaktiebolag.
7	20	128	—	—	Trafiken å Vislanda—Bolmens jernväg ombesörjes af detta bolag.
5	10	138	1,494,000	—	Bibana från Vatjom till Matfors 3,8 km. (0,36 mil). Endast hufvudbanan, 57,1 km. (5,34 mil), har erhållit statslån.
3	9	28	—	—	
—	—	—	785,000	—	Karlshamn—Vislanda bolag ombesörjer trafiken å denna bana.
3	4	61	—	—	Bibana från Knaby till Ramhäll 8,6 km. (0,8 mil).
2	4	76	—	—	
5	10	117	240,000	—	{ Bibana från Svensbro öfver Ekedalen till Tidaholm 16,0 km. (1,5 mil). Härförutom finnas okoncessionerade bibanor, från Vretens station till Vretens egendom och från Ekedalens station till Olstorps kalkbruk. Endast hufvudbanan 38,5 km. (3,6 mil) har erhållit statslån.
4	10	137	1,750,000	—	{ Följande bibanor finnas, nämligen Blädda till Yxnern, Ankarsrum till Ankarsrums bruk, Ankarsrum till Ankarsrums lastplats och Verkeback till Verkeback's lastplats, tillsammans 5,3 km. (0,5 mil). Å dessa är minsta krökningsradien 148 m. (500 fot).
2	6	42	20,000	—	
3	12	86	—	—	
2	4	24	20,000	—	
2	6	55	300,000	—	Tillhör Norsholm—Ristens kommunikationsbolag.
1	1	20	—	—	
4	9	103	—	—	En ångvagn af Belpaires system har anskaffats.
5	6	255	—	—	{ Bibanor: Nordmark—Nordmarksberg—Taberg 5,3 km. (0,5 mil), och Sjögränd—Skymnäs 12,3 km. (1,15 mil). Dessutom finnas två okoncessionerade bibanor, nämligen Geijersholm—Starkärr 1,1 km. (0,1 mil) samt vid Hagfors 5,3 km. (0,5 mil). Vid Skymnäs förekommer en kurva med endast 119 m. (400 fots) radie.
2	3	66	—	—	
—	—	—	35,000	—	Upsala—Lenna jernvägsbolag ombesörjer trafiken å detta spår.
2	3	22	30,000	—	
2	3	18	—	—	Skenorna utbytas småningom mot 14,3 kg. (10 $\frac{3}{4}$) skenor af stål.
5	12	170	1,865,000	—	
1	—	24	—	—	{ På banan förekomma f. n. lutningar 1:36,1 samt kurvor med 148 m. (500 fots) radie. Jernvägen endast öppnad för godstrafik.
3	8	56	500,000	—	Hamnspårets längd 2,1 km. (0,2 mil) med största lutning 1:40 samt minsta krökningsradie 208 m. (700 fot).
3	6	90	—	—	Bibana från Strömsdals station till Strömsdals masugn 0,6 km. (0,06 mil).
3	3	131	—	—	Koncessionen berättigar endast till högsta lutning 1:40.
307	735	7,971	42,689,295,24	3,402,500	
—	—	12	33,000	—	Proportionerad andel i det till Forshaga—Dejefors ursprungligen beviljade statslånet.
—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	Bibana till Storå—Guldamedshyttans jernväg.
—	—	74	30,000	—	
—	—	—	30,000	—	
—	—	—	18,000	—	
—	—	86	111,000	—	

VII.

Koncessionerade enskilda lokomotivbanor under byggnad vid 1881 års slut.

N a m n.	Längd.		Byggnadsätt.							Banan			Statsunderstöd.		Anmärkningar.
			Spårvidd.		Skenvigt.		Största lutning.	Minsta krökningradie.		erhöll koncession	bestämd att påbörjas före	skall öppnas för allmän trafik före	Lån.	Anslag.	
	km.	mil.	meter.	fot.	kg. per meter.	⊘ per fot.		meter.	fot.						
Halmstad—Nässjö (delen Lindfors—Nässjö)	34,2	3,2	1,435	4,83	21,6	15,1	1 : 60	237,5	800	18 $\frac{1}{2}$ 72	—	18 $\frac{1}{2}$ 84	—	500,000	Denna banas hela längd är omkring 195,6 km. (18,3 mil), hvaraf 161,4 km. (15,1 mil) äro öppnade för allmän trafik.
Småland—Varberg (Kinnared—Varberg)	64,1	6,0	»	»	21,5	15,0	1 : 60	267	900	18 $\frac{1}{2}$ 76	18 $\frac{1}{2}$ 77	18 $\frac{1}{2}$ 81	—	—	
Lilla Björnmoosen—Tallås—Jädraås	5,3	0,5	0,89	3,0	11,5	8,0	1 : 40	178	600	{18 $\frac{1}{2}$ 76 18 $\frac{1}{2}$ 78 18 $\frac{1}{2}$ 80}	18 $\frac{1}{2}$ 76	{18 $\frac{1}{2}$ 81 18 $\frac{1}{2}$ 82}	—	—	Fortsättning af Vintjern—Lilla Björnmoosens jernväg.
Limmared—Åsunden	12,8	1,2	»	»	»	»	1 : 300	297	1,000	18 $\frac{1}{2}$ 78	—	—	—	—	

¹⁾ Anslaget, beviljad vid 1881 års Riksdag, får ej utgå förr, än banan är färdig och afsynad, dock ej före 1882 års slut.

VIII.

Jernvägar, som i följd af nyare jernvägsanläggningar hafva upphört.

N a m n.	Längd.		Spårvidd.		Statslån.	A n m ä r k n i n g a r.
	km.	mil.	meter.	tot.		
a) Lokomotivbanor:						
Fryken—Klara elf	8,0	0,75	1,188	4,00	75,000	Upphört i följd af Nordvestra stambanans byggnad.
Kristinehamn—Sjöändan	10,7	1,00	1,099	3,70	100,000	Ersatt af Östra Vermlands jernväg.
Norberg—Åmänningen	18,7	1,75	0,89	3,00	300,000	Ingår i Norbergs jernväg, som ytterligare erhållit 300,000 kronor statslån vid ombyggnad till bredspårig lokomotivbana.
Yngen—Östersjön—Öjevettern	15,1	1,41	0,787	2,65	110,000	
Summa	52,5	4,91	—	—	585,000	Ingår i Östra Vermlands jernväg.
b) Hästbanor:						
Landabanan (Ljusne elf)	1,9	0,18	0,891	3,00	—	Upphört med stöd af Eders Kongl. Maj:ts nåd. bref d. 6 Juni 1879.
Norrköping—Fiskeby	5,3	0,50	"	"	64,000	Ersatt af Östra stambanan.
Ränkoseds	4,4	0,41	"	"	37,500	
Yngen—Daglösen	7,1	0,66	0,69	2,33	72,000	Ingår i Östra Vermlands jernväg.
Stribergrufvor	3,0	0,28	—	—	30,000	Ingår i Vikern—Möckelus jernväg.
Summa	21,7	2,03	—	—	203,500	

IX.

Förteckning å enskilda lokomotivbanor, för hvilka, anlagda å egen mark, ej begärts koncession.

N a m n.	Längd.		Spårvidd.		A n m ä r k n i n g a r.
	km.	mil.	meter.	tot.	
Avesta	2,14	0,20	1,435	4,83	Bibana till Krylbo—Norbergs jernväg.
Bofors station—Bofors bruk	0,86	0,08	"	"	" " Nora—Karlskoga "
Bångbro—Bångbroverken	1,07	0,10	"	"	Utgår från Frövi—Ludvika "
Elfbröhyttans	2,14	0,20	"	"	Bibana till Östra Vermlands "
Kortfors—Karlsdal	2,99	0,28	"	"	" " Nora—Karlskoga "
Margrethill—Forsbacka	3,21	0,30	"	"	" " Gefle—Dala "
Marma—Sandarne	10,69	1,00	"	"	Sjön Marman—Bottniska viken.
Persbergs grufvefält	3,21	0,30	"	"	Utgår från Östra Vermlands jernväg.
Ramnäs	1,07	0,10	"	"	Bibana till Stockholm—Vesterås—Bergslagens jernväg.
Robertsholm—Hofors	3,21	0,30	"	"	" " Gefle—Dala jernväg.
Seglingsbergs	0,86	0,08	"	"	" " Stockholm—Vesterås—Bergslagens jernväg.
Svanå	2,24	0,21	"	"	" " " " " "
Åmmebergs	12,82	1,20	"	"	Vettern—Åmmebergs zinkgrufvor.
Utsjö	5,34	0,50	1,067	3,59	Utsjö by vid Vestra Dalelven—Skepphussjön.
Östersjö	8,55	0,80	1,039	3,50	Indalselven—Holmsjön.
Ekedalen—Oltorp	3,21	0,30	0,89	3,00	Bibana till Hjo—Stenstorps jernväg.
Geijersholm—Starrkärr	1,07	0,10	"	"	" " Uddeholms "
Hagfors	5,34	0,50	"	"	" " " " " "
Skebo—Hallsta	11,75	1,10	"	"	Sjön Närdingen—Hallstaviken.
Skyllbergs	4,16	0,39	"	"	Kyrkajön—Skyllberg.
Vreten	1,07	0,10	"	"	Bibana till Hjo—Stenstorps jernväg.
Höganäs—Kattegat	2,78	0,26	0,76	2,56	
Hellefors	6,13	0,57	0,74	2,50	Hellefors bruk—Norrelgen och Hellefors station å Bergslagens jernvägar.
Summa	95,91	8,97	—	—	

Öfversigt af koncessionerade och okoncessionerade jernbanor med hänsyn till spårvidden, längd i kilometer, samt de koncessionerade banorna tilldelade statsunderstöd och tillhörande rullande materiel.

	Antal banor.			Banornas sammanlagda längd.				Rullande materiel.			Beviljade statsunderstöd.			Summa km., som erhållit statsunderstöd.	Anmärkningar.
	Koncessionerade.	Okoncessionerade.	Summa.	Koncessionerade.	Okoncessionerade.	Summa km.	Summa mil.	Antal.			Lån.	Anslag.	Summa.		
								Lokomotiv.	Vagnar.						
									Person-	Pack- o. gods-					
K r o n o r .															
A) För trafik öppnade:															
a) Lokomotivbanor med 1,435 m. spårvidd	34	13	47	2,727,2	46,5	2,773,7	259,5	207	527	5,311	29,263,240	3,402,500	32,665,740	1,447,5	Hela det statslånet af 500,000 kronor, som tilldelats Söderhamns-Bollnäs-kommunikationsled, ingår i lånesumman 5,487,055,24 kr.
" " 1,217 " "	4	—	4	165,7	—	165,7	15,5	23	44	617	5,487,055,24	—	5,487,055,24	165,7	
" " 1,188 " "	1	—	1	18,2	—	18,2	1,7	3	5	72	400,000	—	400,000	18,2	
" " 1,093 " "	2	—	2	48,6	—	48,6	4,6	5	10	124	500,000	—	500,000	36,3	
" " 1,067 " "	4	1	5	221,2	5,3	226,5	21,2	15	39	294	2,279,000	—	2,279,000	108,4	
" " 1,039 " "	—	1	1	—	8,6	8,6	0,8	—	—	—	—	—	—	—	
" " 0,89 " "	18	5	23	699,1	22,40	721,5	67,5	48	101	1,332	4,760,000	—	4,760,000	369,9	
" " 0,802 " "	2	—	2	102,6	—	102,6	9,5	6	9	221	—	—	—	—	
" " 0,760 " "	—	1	1	—	2,8	2,8	0,3	—	—	—	—	—	—	—	
Summa	65	21	86	3,932,6	85,6	4,068,2	380,6	307	735	7,971	42,639,295,24	3,402,500	46,091,795,24	2,146,0	
b) Hästbanor med 0,89 m. spårvidd....	2	—	2	3,9	—	3,9	0,4	—	—	—	33,000	—	33,000	0,6	
" " 0,802 " "	1	—	1	1,0	—	1,0	0,1	—	—	—	—	—	—	—	
" " 0,787 " "	2	—	2	7,4	—	7,4	0,7	—	—	—	60,000	—	60,000	7,4	
" " 0,692 " "	1	—	1	3,5	—	3,5	0,3	—	—	—	18,000	—	18,000	3,5	
Summa	6	—	6	15,8	—	15,8	1,5	—	—	—	111,000	—	111,000	11,5	
B) Koncessionerade jernvägar:															
Under byggnad varande:															
Lokomotivbanor med 1,435 m. spårvidd	2	—	2	98,3	—	98,3	9,2	—	—	—	—	—	—	—	—
" " 0,89 " "	2	—	2	18,1	—	18,1	1,7	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	4	—	4	116,4	—	116,4	10,9	—	—	—	—	—	—	—	—
C) Jernvägar, som numera upphört:															
a) Lokomotivbanor med 1,188 m. spårvidd	1	—	1	8,0	—	8,0	0,75	—	—	—	75,000	—	75,000	8,0	—
" " 1,099 " "	1	—	1	10,7	—	10,7	1,00	—	—	—	100,000	—	100,000	10,7	—
" " 0,89 " "	1	—	1	18,7	—	18,7	1,75	—	—	—	300,000	—	300,000	18,7	—
" " 0,787 " "	1	—	1	15,1	—	15,1	1,41	—	—	—	110,000	—	110,000	15,1	—
Summa	4	—	4	52,5	—	52,5	4,91	—	—	—	585,000	—	585,000	52,5	—
b) Hästbanor med 0,89 m. spårvidd....	3	—	3	11,6	—	11,6	1,09	—	—	—	101,500	—	101,500	11,6	—
" " 0,692 " "	1	—	1	7,1	—	7,1	0,66	—	—	—	72,000	—	72,000	7,1	—
" " — " "	1	—	1	2,9	—	2,9	0,28	—	—	—	30,000	—	30,000	2,9	—
Summa	5	—	5	21,6	—	21,6	2,03	—	—	—	203,500	—	203,500	21,6	—
Totalsumma af beviljade låne- och anlagsbelopp	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43,588,795,24	3,402,500	46,991,295,24	—	—

XI.

Öfversigt af Sveriges jernvägar vid 1881 års utgång.

Sammandrag af föregående tabeller.

	Banornas sammanlagda längd.						Statsunderstöd.		
	För trafik öppnade banor.		Under byggnad varande banor.		Summa		Lån.	Anslag.	Summa.
	km.	mil.	km.	mil.	km.	mil.	Kr.	Kr.	Kr.
<i>Statens jernvägar</i>	2,095,0	196,0	32,1	3,0	2,127,1	199,0	—	—	—
<i>Enskilda jernvägar:</i>									
a) Lokomotivbanor	4,068,2	380,6	116,4	10,9	4,184,6	391,5	42,689,295,24	3,402,500	46,091,795,24
b) Hästbanor	15,8	1,5	—	—	15,8	1,5	111,000	—	111,000
Summa	6,179,0	578,1	148,5	13,9	6,327,5	592,0	42,800,295,24	3,402,500	46,202,795,24
Jernvägar, som numera upphört.....	—	—	—	—	74,2	6,94	788,500	—	788,500
Summa	—	—	—	—	—	—	43,588,795,24	3,402,500	46,991,295,24

et voies navigables).
(avec écluses).

Slussarnes dimensioner. (Dimensions des écluses.)						Byggnadsåren. (Années de construction.)	S u m m a. (Total.)			Medelst kanal sammanbundne sjöar eller kanaliserade vattendrag. (Mers ou lacs reliés par des canaux ou par des cours d'eau canalisés.)
Längd. (Longueur.)		Bredd. (Largeur.)		Djup. (Profondeur.)			Anläggnings- kostnad. (Frais de construction.) Kr. (Cour.)	Anslag. (Allocations de l'état à fonds perdus.) Kr. (Cour.)	Lån. (Subventions de l'état sous forme de prêts.) Kr. (Cour.)	
Meter. (Mètres.)	Fot. (Pieds.)	Meter. (Mètres.)	Fot. (Pieds.)	Meter. (Mètres.)	Fot. (Pieds.)					
35,62	120	7,13	24	2,97	10	1837—1844	5,382,181	2,565,000	—	Venern och Kattegat.
35,62	120	7,13	24	2,97	10	1809—1832	15,690,000	7,943,001	—	{ Venern, Viken, Vettern, Boren, Roxen, Asplängen och Östersjön.
41,56	140	8,61	29	3,56	12	1806—1819	834,750	219,375	—	Mälaren och Östersjön.
44,53	150	9,50	32	3,56	12	1845—1850	1,106,265	300,000	—	Mälaren och Östersjön.
35,62	120	7,13	24	2,08	7	1819—1830	1,500,000	1,170,000	—	Hjelmaren och Mälaren.
41,56	140	7,13	24	2,52	8,5	1855—1860	227,250	150,000	30,000	Eskilstuna å och Mälaren.
{ 20,78 å 25,53 }	{ 70 å 86 }	5,84	18	{ 1,48 1,78 }	{ 5 sjötrö- skeln 6 }	1842—1860	4,257,260	1,543,000	450,000	Mälaren, Åmänningen, Norra och Södra Barken.
29,69	100	4,16	14	1,54	5,2	1865—1869	1,449,265	249,750	971,200	{ Venern, Hjerterudssunden, Åkelängen, Laxsjön, Lelången, Stora Lee, Östra och Vestra Silen.
32,65	110	4,16	14	2,08	7	1872—1874	43,861	20,000	—	Hjerterudssunden och Ånimmen (Dalsland).
37,10	125	7,75	26,1	2,97	10	1866—1870	371,000	187,200	—	Venern, Byelfven och Glafsforden.
29,10	98	4,90	16,5	1,48	5	1865—1871	1,293,822	437,500	462,500	{ Roxen, Jernlunden och Åsunden (Östergötlands och Kalmar län).
21,38	72	7,42	25	1,93	6,5	1825	94,090	94,090	—	Östersjön och Garnsviken (Roslagen).
							32,249,744	14,878,916	1,913,700	
{ 38,60 32,65 }	{ 130 110 }	{ 7,72 8,90 }	{ 26 30 }	{ 1,04 1,40 }	{ 3,5 4,7 }	{ 1858 1837 }	348,750	54,000	117,000	Sjön Lusten, Klarelfven och Venern.
20,78	70	3,71	12,5	1,34	4,5	1854	232,500	117,000	—	Daglösen, Aspen, Lungen och Borgsjön.
23,75	80	5,94	20	1,93	6,5	1850—1853	62,936	21,000	—	Alkvettern (Vermland).
23,75	80	4,16	14	1,63	5,5	1852—1853	42,975	—	25,000	Norra och Södra Hörken (Vestmanland).
25,24	85	{ 4,45— 4,75 }	{ 15— 16 }	1,34	4,5	—	—	—	—	Forsa kyrksjö och sjöarne Dellen (Helsingland).
29,69	100	4,75	16	1,48	5	1864—1870	136,800	—	—	
							823,961	192,000	142,000	

kr., hvaraf anslag 240,000 kr. Sista ombyggnaden färdig år 1844; kostnad 3,141,345 kr., hvaraf anslag 2,250,000 kr. Anslag till bortsprängning af grundet Röda Berget

åren 1744—1753 af Polhem och son (dimensioner, 59,4 m. (200 fot) i längd, 9,6 m. (32 fot) i bredd och 2,97 m. (10 fot) i djup) för en summa af 510,000 kr. Anslag

Kanaler och farleder (Canaux)

b) utan slussar

	Farledens hela längd. (Longueur totale.)			Den bearbetade delens längd. (Longueur de la partie artificielle de la voie.)		
	Kilometer. (Kilomètres.)	Mil. (Milles.)	Fot. (Pieds.)	Kilometer. (Kilomètres.)	Mil. (Milles.)	Fot. (Pieds.)
<i>a) Som stå i förbindelse med hafvet. (En relation avec la mer.)</i>						
1:o Farleden till Luleå (genom Tjufholmssundet)	8,016	—	27,000	1,187	—	4,000
2:o » » Piteå	9,352	—	31,500	0,891	—	3,000
3:o » på Indalselven	76,600	7	6,000	1,187	—	4,000
4:o » till Söderhamn	5,344	—	18,000	2,209	—	7,440
5:o » » Gefle	10,688	1	—	1,009	—	3,400
6:o » » Upsala	54,628	5	4,000	7,986	—	26,900
7:o » på Örsunds å	19,595	1	30,000	6,235	—	21,000
8:o » till Enköping	3,800	—	12,800	3,800	—	12,800
9:o » » Köping	3,266	—	11,000	3,266	—	11,000
10:o » på Arboga å	16,033	1	18,000	4,750	—	16,000
11:o » genom Qvicksund	0,148	—	500	0,148	—	500
12:o Ålkistans kanal	2,911	—	9,800	0,208	—	700
13:o Pälssundet	0,891	—	3,000	0,891	—	3,000
14:o Farleden till Nyköping	8,016	—	27,000	0,594	—	2,000
15:o » » Norrköping	11,579	1	3,000	11,579	1	3,000
16:o » » Gamleby	21,377	2	—	0,297	—	1,000
17:o » » Vestervik	8,016	—	27,000	0,594	—	2,000
18:o » » Mönsterås	7,274	—	24,500	0,713	—	2,400
19:o » på Nettraby å	1,781	—	6,000	0,594	—	2,000
20:o » » Rottne å	3,860	—	13,000	3,860	—	13,000
21:o » till Kristianstad	28,799	2	25,000	2,702	—	9,100
22:o » på Rönne å	32,065	3	—	2,672	—	9,000
23:o » » till Uddevalla	4,157	—	14,000	0,297	—	1,000
Summa	338,196	31	23,100	57,669	5	2,240
<i>b) Som ej stå i förbindelse med hafvet. (Sans relation avec la mer.)</i>						
24:o Farleden på Frykensjöarne	74,819	7	—	0,623	—	2,100
25:o » » Räfte—Helga—Tofta kanal	18,704	1	27,000	1,645	—	5,540
Summa	93,523	8	27,000	2,267	—	7,640
<i>c) Som förkorta afståndet mellan förut sammanbundne vatten. (Abréger les distances entre des eaux déjà reliées entre elles.)</i>						
26:o Hernösands kanal	0,683	—	2,300	0,683	—	2,300
27:o Vaddö kanal	6,086	—	20,500	4,988	—	16,800
28:o Kodjupet	0,044	—	150	0,045	—	150
29:o Kolströmmen—Lillströmmen (Strömma kanal)	9,352	—	31,500	1,781	—	6,000
30:o Karlbergs kanal	0,386	—	1,300	0,386	—	1,300
31:o Djurgårds kanal	1,781	—	6,000	0,579	—	1,950
32:o Dragets kanal	0,223	—	750	0,223	—	750
33:o Gränsö kanal	0,445	—	1,500	0,445	—	1,500
34:o Farleden innanför Hjertön	—	—	—	—	—	—
35:o Albrektsunds kanal	1,514	—	5,100	1,514	—	5,100
36:o Aspholmens farled	2,672	—	9,000	0,504	—	1,700
Summa	23,186	2	6,100	11,148	1	1,550

et voies navigables).

(sans écluses).

Djup under lägsta vattenytan. (Profondeur au-dessous de la hauteur minima.)		Farledens bottenbredd. (Largeur de fond.)		Byggnadsåren. (Années de construction.)	S u m m a. (Total.)			Medelst kanal sammanbundne sjöar eller kanaliserade vattendrag. (Mers ou lacs reliés par des canaux ou par des cours d'eau canalisés.)
Meter. (Mètres.)	Fot. (Pieds.)	Meter. (Mètres.)	Fot. (Pieds.)		Anläggningskostnad. (Frais de construction.) Kr.	Anslag. (Subventions à fonds perdus.) Kr.	Lån. (Subventions de l'état sous forme de prêts.) Kr.	
5,94	20	23,76	80	{1851—1857}	71,275	27,000	15,000	Klingerfjärden—Utanede by.
3,86	13	—	—	{1866—1867}	48,000	26,000	—	
1,34	4,5	—	—	1861—1863	31,000	31,000	—	
2,38	8	14,84	50	1865—1867	35,240	7,500	15,000	
6,53	22	29,69	100	1852	144,752	57,315	60,000	
2,38	8	8,90	30	{1845—1850}	122,984	111,954	—	
2,08	7	5,94	20	{1822—1828}	92,300	56,500	—	
2,38	8	2,97	10	{1841—1857}	25,500	18,000	—	
2,97	10	11,98	40	{1845—1847}	109,770	91,320	15,000	
2,82	9,5	17,81	60	1874	109,770	91,320	15,000	
4,00	13,5	10,70	36	{1833—1836}	31,239	31,239	—	
2,08	7	—	—	1837	34,208	7,000	—	
2,97	10	8,91	30	{1854—1857}	11,486	8,000	—	
3,27	11	20,78	70	{1827—1830}	34,500	11,500	—	
4,31	14,5	20,78	70	{1854—1857}	161,916	103,965	—	
4,45	15	9,50	32	{1846—1847}	16,500	11,000	—	
4,45	15	17,81	60	{1853—1854}	45,450	6,800	22,500	
2,08	7	14,84	50	1858—1860	18,380	12,000	—	
1,04	3,5	3,56—5,94	12—20	1866—1867	3,940	1,000	—	
2,08	7	—	—	1861—1863	22,450	—	10,000	
0,59	2	9,50	32	1854—1857	31,871	20,000	—	
0,89	3	14,84	50	1854—1862	33,255	21,000	—	
5,94	20	23,75	80	1874—1875	208,134	104,067	—	
					1,443,920	855,480	152,500	
1,48	5	—	—	1852	12,330	6,165	4,500	Öfre, Mellersta och Nedre Fryken.
1,04	3,5	8,91	30	1870	51,000	33,000	—	Helgasjön och Toftasjön.
					63,330	39,165	4,500	
3,56	12	8,91	30	1851—1854	75,000	50,000	—	Ortalaviken och Östersjön.
2,38	8	5,94	20	1820—1832	638,434	638,434	—	{Trälhavet och Norra Vaxholmsfjärden (Stockholms skärgård).
5,05	17	133,61	450	1842—1845	69,699	69,699	—	Baggensfjärden o. Grisslingsfjärden (Stockholms skärgård).
1,18	4	11,88	40	{1832—1833}	16,050	16,050	—	Karlbergasjön—Ulfundasjön (Mälaren).
3,27	11	5,94	20	{1862—1863}	70,940	24,790	—	Djurgårdsbrunnsviken—Lilla Värtan (Stockholms skärg.).
1,19	4	—	—	1863—1864	76,467	76,467	—	Järfloffa-ön och fasta landet (Stockholms skärgård).
2,38	8	5,94	20	1832—1834	17,250	17,250	—	Vesterviks yttre hamn Gudingsfjärden.
1,48	5	2,38	8	1853—1854	12,060	11,000	—	Klädesholmen och Kyrksund (Marstrands skärgård).
3,56	12	14,84	50	1871—1872	5,282	4,000	—	Marstrands skärgård.
1,78	6	6,53	22	{1842—1844}	43,046	40,178	—	Inrö skärgård i Venern.
4,07	13,7	44,54	150	{1858—1860}	24,625	24,600	—	
					1,048,853	972,468	—	

Innehållsförteckning.

	Sid.
Underdånig berättelse.	
Statsbidrag beviljade för år 1881 till:	
A. Väganläggningar och vägförbättringar	4.
B. Hamn- och brobyggnader samt vattenkommunikationer	5.
C. Sjösänkning och andra vattenaftappningsföretag	6.
D. Jernvägsbyggnader	9.
E. Diverse arbeten	9.
Koncessionerade jernvägar år 1881	11.
För trafik öppnade jernvägar år 1881	12.
Jernvägar, för hvilka intyg för lagfart under år 1881 meddelats	12.
Redogörelse för de under Styrelsens för Allmänna Väg- och Vattenbyggnader direkta förvaltning under år 1881 ställda medel	13.
A. Inspektioner å vägarbeten	15.
Godkände vägarbeten	22.
B. I. Inspektioner å hamnarbeten	23.
II. D:o å brobyggnader	34.
Godkände hamn- och brobyggnader	35.
III. Inspektioner å kanaler och farleder	35.
IV. D:o å dockbyggnader och upphalningsbäddar ..	40.
C. Inspektioner å vattenaftappningsarbeten	40.
Godkände vattenaftappningsarbeten	49.
D. Inspektioner å jernvägar	50.

Bilagor.

I. Omlagda, förbättrade eller nyanlagda vägar, som från och med 1841 till och med 1881 åtnjutit statsunderstöd ..	63.
II. Beräknad medelkostnad för en meter omlagd eller nyanlagd väg under senast förflytna fem åren	64.
III. Vattenaftappningar, som från och med 1841 till och med 1881 åtnjutit statsunderstöd	65.
IV. Beräknad medelkostnad för en hektar förbättrad eller nyvunnen jord under senast förflytna fem åren	66.
V. Förteckning å de statsunderstöd, som åren 1841—1881 anvisats såsom dels anslag dels lån till under Styrelsens för Allmänna Väg- och Vattenbyggnader kontroll stående arbeten	68.
VI. Enskilda jernvägar, som till 1881 års utgång erhållit tillstånd att öppnas för allmän trafik	72.
VII. Koncessionerade enskilda lokomotivbanor, dels under byggnad, dels ännu icke påbörjade vid 1881 års slut	76.
VIII. Jernvägar, som i följd af nyare jernvägsanläggningar upphört	77.
IX. Förteckning å enskilda lokomotivbanor, för hvilka, anlagda å egen mark, ej begärts koncession	77.
X. Öfversigt af koncessionerade och okoncessionerade jernbanor med hänsyn till spårvidd, längd och rullande materiel, samt de koncessionerade banorna tilldelade statsunderstöd	78.
XI. Öfversigt af Sveriges jernvägar vid 1881 års utgång ..	79.
XII. Kanaler och farleder med slussar	80.
XIII. D:o d:o utan d:o	82.

Table des matières.

	Page.
Rapport au Roi.	
Subventions accordées en 1881 par l'Etat pour:	
A. Constructions et améliorations de routes	4.
B. Constructions de ports et de ponts et communications par eau	5.
C. Abaissemens de niveau et autres travaux de dessèchement ..	6.
D. Constructions de chemins de fer privés	9.
E. Travaux divers	9.
Chemins de fer, concédés en 1881	11.
Chemins de fer privés ouverts au trafic en 1881	12.
Chemins de fer dont les propriétaires sur requête en 1881 ont obtenu des certificats nécessaires pour les faire ensuite enregistrer ..	12.
Compte-rendu des deniers placés en 1881 sous la disposition directe de l'Administration des ponts et chaussées	13.
A. Inspections de travaux de route	15.
Travaux de route approuvés après inspection	22.
B. I. Inspections de constructions de ports	23.
II. Inspections de constructions de ponts	34.
Constructions de ports et de ponts approuvées après inspection	35.
III. Inspections de canaux et de voies navigables	35.
IV. Inspections de constructions de bassins de radoub et de cales sèches	40.
C. Inspections de travaux de dessèchement	40.
Travaux de dessèchement approuvés après inspection	49.
D. Inspections de voies ferrées	50.

Annexes.

I. Rectifications, améliorations et constructions de routes avec des subventions de l'Etat depuis 1841 jusqu'en 1881 inclusivement	63.
II. Coût moyen par mètre des routes construites ou réparées pendant les cinq dernières années	64.
III. Dessèchemens de toute nature exécutés avec des subventions de l'Etat depuis 1841 jusqu'en 1881 inclusivement ..	65.
IV. Coût moyen par hectare des terrains améliorés ou exondés pendant les cinq dernières années	66.
V. Récapitulation des totaux des allocations ainsi que des subventions de l'Etat sous forme de prêts accordés dans la période de 1841—1881 pour les travaux soumis au contrôle de l'Administration des ponts et chaussées ..	68.
VI. Lignes privées ouvertes au trafic après autorisation jusqu'en 1881 inclusivement	72.
VII. Lignes privées concédées, pour locomotives, tant en construction que non commencées à la fin de l'année 1881	76.
VIII. Lignes supprimées par suite de la construction de lignes plus récentes	77.
IX. Liste des lignes privées pour locomotive pour lesquelles il n'a pas été demandé de concession par le fait qu'elles ont été établies sur le terrain des propriétaires	77.
X. Relevé général des lignes ferrées concédées ou non par rapport à la largeur de voie, à la longueur et au matériel roulant et; pour ce qui concerne les lignes concédées, par rapport aux subventions de l'Etat	78.
XI. Aperçu général des lignes ferrées de la Suède à la fin de l'année 1881	79.
XII. Canaux et voies navigables avec écluses	80.
XIII. Id. id. id. sans écluses	82.